

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2024)0222

Yhdyskuntajätevesien käsittely

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 10. huhtikuuta 2024 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdyskuntajätevesien käsittelystä (uudelleenlaadittu teksti) (COM(2022)0541 – C9-6363/2022 – 2022/0345(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys – uudelleenlaatiminen)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2022)0541),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 192 artiklan 1 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0363/2022),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 22. helmikuuta 2023 antaman lausunnon¹,
- ottaa huomioon alueiden komitean 6. heinäkuuta 2023 antaman lausunnon²,
- ottaa huomioon säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³,
- ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle työjärjestyksen 110 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoittaman 14. syyskuuta 2023 päivätyn kirjeen,
- ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 1. maaliskuuta 2024 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,

¹ EUVL C 146, 27.4.2023, s. 35.

² EUVL C, C/2023/250, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/250/oj>.

³ EUVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

- ottaa huomioon työjärjestyksen 110 ja 59 artiklan,
 - ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön (A9-0276/2023),
- A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän mukaan komission ehdotus ei sisällä muita sisällöllisiä muutoksia kuin ne, jotka siinä on sellaisiksi yksilöity, ja siinä ainoastaan kodifoidaan aikaisemman säädöksen muuttumattomina säilyvät säännökset näiden muutosten kanssa säännösten asiasisältöä muuttamatta;
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan⁴ ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän suositukset;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

⁴ Tämä kanta korvaa 5. lokakuuta 2023 hyväksytyt tarkistukset (Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0355).

P9_TC1-COD(2022)0345

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 10. huhtikuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/... antamiseksi yhdyskuntajätevesien käsittelystä (uudelleenlaadittu teksti)*

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksjärjestystä³,

* TEKSTIÄ EI OLE VIELÄ VIIMEISTELTY OIKEUDELLISESTI JA KIELELLISESTI.

1 EUVL C 146, 27.4.2023, p. 35

2 EUVL C, C/2023/250, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/250/oj>.

3 Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. huhtikuuta 2024.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Neuvoston direktiiviä 91/271/ETY⁴ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osin⁵. Koska mainittuun direktiiviin on määrä tehdä uusia muutoksia, se olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.
- (2) ***Vesi on kaikille kuuluva yhteinen perushyödyke ja elintärkeä, korvaamaton ja elämän kannalta välttämätön luonnonvara, jota on tarkasteltava ja käsiteltävä ottaen huomioon sen kolme ulottuvuutta, eli sosiaalinen, taloudellinen ja ympäristöön liittyvä ulottuvuus.***

⁴ Neuvoston direktiivi 91/271/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40).

⁵ Ks. liitteessä VII oleva A osa.

- (3) Direktiivissä 91/271/ETY vahvistetaan oikeudellinen kehys yhdyskuntajätevesien keräämiselle, käsittelylle ja johtamiselle ympäristöön sekä tiettyjen teollisuudenalojen biohajoavien jätevesien johtamiselle ympäristöön. ***Yhdyskuntajätevedet voivat muodostua talousjäteveden, huleveden ja muista lähteistä peräisin olevan teollisuus- ja laitosjäteveden erilaisista seoksista. Toimistojen, koulujen, keittiöiden, joissa valmistetaan ruokaa, ja muiden vastaavien laitosten jätevedet, jotka ovat pääasiassa peräisin ihmisten aineenvaihdunnasta, luokitellaan myös talousjätevedeksi. Direktiivin 91/271/ETY tavoitteena on suojella ympäristöä puutteellisesti käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien haitallisilta vaikutuksilta. Se on edistänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/60/EY⁶ ja muussa asiaa koskevassa lainsäädännössä vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.*** Tässä direktiivissä olisi edelleen pyrittävä samaan tavoitteeseen ja edistettävä samalla kansanterveyden suojelua ***yhteinen terveys - lähestymistavan mukaisesti*** esimerkiksi silloin, kun yhdyskuntajätevesiä johdetaan uimavesiin tai juomaveden ottoon käytettäviin vesimuodostumiin tai kun yhdyskuntajätevettä käytetään indikaattorina kansanterveyden kannalta merkityksellisten muuttujien osalta. ***Yhteinen terveys -lähestymistavalla pyritään tasapainottamaan ja optimoimaan ihmisten, eläinten ja ekosysteemien terveyttä kestäväällä tavalla.*** Direktiivillä olisi myös ***varmistettava*** sanitaation sekä yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelytoiminnan hallinnointiin liittyvien keskeisten tietojen saatavuus.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

Sillä olisi myös pyrittävä lisäämään synergioita ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja kaupunkiekosysteemien ennallistamistoimien kanssa erityisesti kokonaisvaltaisen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnittelun avulla hyödyntäen samalla parhaalla mahdollisella tavalla digitalisaatiota. Lisäksi tällä direktiivillä olisi edistettävä yhdyskuntajätevesien keräyksestä ja käsittelystä aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen asteittaista **vähentämistä** erityisesti vähentämällä edelleen typpipäästöjä mutta myös edistämällä energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian tuotantoa; näin sen avulla edistettäisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1119⁷ vahvistettua vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitetta. **Jäsenvaltiot voivat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 193 artiklan mukaisesti mennä tässä direktiivissä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia pidemmälle esimerkiksi soveltamalla tässä direktiivissä säädettyjä määräaikoja tai kynnysarvoja tiukempia määräaikoja tai kynnysarvoja ja/tai saavuttamalla energia- ja/tai ilmastoneutraaliuden nopeammin ja/tai asettamalla lisävaatimuksia kansallisten laajennettujen tuottajavastuujärjestelmien soveltamiselle tai laajentamalla niiden soveltamisalaa.**

⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

- (4) Komissio arvioi neuvoston direktiiviä 91/271/ETY vuonna 2019 sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman⁸ puitteissa, jäljempänä 'arviointi'. Arvioinnin perusteella kävi selväksi, että tietyt direktiivin säännökset oli saatettava ajan tasalle. Arvioinnissa nousi esille kolme tärkeää yhdyskuntajätevesiin liittyvää kuormituslähdettä, joiden aiheuttamaa pilaantumista voitaisiin ehkäistä: rankkasateiden aiheuttamat ylivuodot ja *pilaantuneen* huleveden *johtaminen* ympäristöön, mahdollisesti heikosti toimivat kiinteistökohtaiset järjestelmät (eli järjestelmät, joissa käsitellään talousjätevettä, jota ei johdeta keräysjärjestelmiin) sekä pienet taajamat, jotka eivät tällä hetkellä kuulu kokonaan direktiivin 91/271/ETY soveltamisalaan. Nämä kolme kuormituslähdettä aiheuttavat merkittävää ympäristöpainetta unionin pintavesimuodostumille. Arviointikertomuksessa korostettiin myös tarvetta parantaa yhdyskuntajätevesiin liittyvän toiminnan avoimuutta ja hallinnointia, hyödyntää mahdollisuudet uusiutuvan energian kehittämiseen jätevesialalla ja toteuttaa konkreettisia toimia energianeutraaliuden saavuttamiseksi ja tätä kautta ilmastoneutraaliuden edistämiseksi sekä yhdenmukaistaa terveyteen liittyvien muuttujien, kuten covid-19-viruksen ja sen muunnosten, seuranta yhdyskuntajätevesissä kansanterveystoimien tukemiseksi.

⁸

Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, Executive Summary of the Evaluation of the Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991, concerning urban *wastewater* treatment (SWD(2019) 701 final).

- (5) Pienet taajamat aiheuttavat merkittävää painetta 11 prosenttiin unionin pintavesimuodostumista⁹. Jotta tällaisten taajamien aiheuttamaa kuormitusta voitaisiin torjua paremmin ja estää käsittelemättömien yhdyskuntajätevesien johtaminen ympäristöön, tämän direktiivin soveltamisalaan olisi sisällytettävä kaikki taajamat, joiden asukasvastineluku, jäljempänä 'avl', on vähintään 1 000.
- (6) Jotta voidaan varmistaa yhdyskuntajätevesien tehokas käsittely ennen niiden johtamista ympäristöön, kaikki yhdyskuntajätevedet olisi kerättävä keskitettyihin keräysjärjestelmiin vähintään 1 000 avl:n taajamissa, ***paitsi jos jäsenvaltiot perustelevat tämän direktiivin mukaisten kiinteistökohtaisten järjestelmien käyttöä koskevan poikkeuksen. Taajamia rajatessaan jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon ohjeellinen viiteraja-arvo 10–25 avl hehtaaria kohden, jonka ylittyessä tietyn alueen asutus, mahdollisesti yhdessä yritystoiminnan kanssa, katsotaan riittävän tiheäksi.*** Jos keräysjärjestelmä on jo käytössä, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikki ***talous***jäteveden lähteet on liitetty siihen.

⁹ EEA:n raportti ”European waters: Assessment of status and pressures 2018”, N:o 7/2018.

(7) *Tässä uudelleenlaaditussa direktiivissä käyttöön otettavien uusien vaatimusten täytäntöönpano edellyttää merkittäviä investointeja. Sen vuoksi on tarpeen ottaa huomioon kunkin jäsenvaltion erityistilanne ja tarvittaessa mukauttaa määräaikoja joidenkin tiukkojen vaatimusten täytäntöönpanolle. Esimerkiksi niiden jäsenvaltioiden, joissa on suuri määrä pieniä taajamia, joita direktiivin uudet vaatimukset koskevat 1 000–2 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevesien keräämisen ja käsittelyn osalta, olisi voitava pidentää näiden uusien vaatimusten noudattamisen määräaikoja ensimmäisessä kansallisessa täytäntöönpano-ohjelmassaan. Näin olisi oltava myös niissä jäsenvaltioissa, joissa on suuri määrä sellaisia laitoksia (yli 50 prosenttia laitoksista), jotka on tarkoitus modernisoida ravinteiden poistoa varten tarkistetun direktiivin uusien vaatimusten mukaisesti. Edellä mainittuun osuuteen, joka liittyy kyseisiä määräaikoja koskeviin poikkeuksiin, ei tulisi laskea mukaan sellaisia alle 2 000 avl:n taajamia, joissa keräysjärjestelmät ovat jo käytössä ja jotka johtavat yhdyskuntajätevedet toisessa taajamassa sijaitsevaan jätevedenpuhdistamoon. Lisäksi muutamat unioniin viimeisimpänä liittyneet jäsenvaltiot olivat velvoitettuja tekemään uusia investointeja pannakseen täytäntöön edellisen direktiivin vaatimukset. Kyseisissä jäsenvaltioissa on lisäksi suuri määrä maaseutualueita, joista muutetaan paljon muualle ja joiden väestön ikääntyy. Sen vuoksi on tarpeen ottaa huomioon Romanian, Bulgarian ja Kroatian erityistilanne. Niiden olisi voitava pidentää näiden uusien vaatimusten noudattamisen määräaikoja ensimmäisessä kansallisessa täytäntöönpano-ohjelmassaan.*

- (8) *Infrastruktuurityöt, kuten keräysjärjestelmien tai yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen rakentaminen, viivästyvät usein, jos alueella havaitaan arkeologisesti arvokkaita kohteita, joista on kansallisen lainsäädännön mukaisesti tehtävä arkeologisia tutkimuksia. Sen vuoksi näissä erityistapauksissa on järkevää mukauttaa täytäntöönpanon määräaikoja. Erityisesti jos jäsenvaltiot toteavat, että vaadittavan infrastruktuurin saavuttaminen on erityisen vaikeaa kulttuuriperinnön säilyttämisen tarpeen vuoksi, niiden olisi voitava mukauttaa täytäntöönpanon määräaikoja tietyillä alueilla ja päivittää vastaavasti kansallista täytäntöönpano-ohjelmaansa. Määräaikoja olisi pidennettävä kunkin alueen osalta erikseen, ja pidennysten olisi oltava mahdollisimman lyhyitä ja enintään kahdeksan vuoden mittaisia. Kulttuuriperinnön olisi oltava Unescon vuoden 1972 maailmanperintösopimuksen 1 artiklan määritelmän mukainen.*
- (9) Jos voidaan osoittaa, että keskitetyn yhdyskuntajätevesien keräysjärjestelmän perustaminen tai keräysjärjestelmään yhdistäminen ei tuottaisi *ympäristö- tai terveyshyötyjä, ei olisi teknisesti toteutettavissa* tai aiheuttaisi kohtuuttomia kustannuksia, jäsenvaltioiden olisi sallittava käyttää *vain näissä tapauksissa* kiinteistökohtaisia järjestelmiä yhdyskuntajätevesien *keräämiseen, varastointiin ja/tai* käsittelyyn, kunhan ne varmistavat, että *ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun taso on sama kuin biologisessa käsittelyssä ja ravinteiden poistossa*. Kiinteistökohtaisiin järjestelmiin *voi kuulua eri tyyppisiä keräys-, varastointi- ja käsittelyjärjestelmiä, kuten luontopohjaisia ratkaisuja, pienikokoisia käsittelyjärjestelmiä tai tilapäiseen varastointiin tarkoitettuja säiliöitä, joiden sisältö toimitetaan säännöllisesti jätevedenpuhdistamoon*. Jäsenvaltioiden olisi myös *vaihdettava parhaita käytäntöjä kiinteistökohtaisten järjestelmien käytöstä ja toiminnasta* .

(10) Tätä varten jäsenvaltioiden olisi perustettava kansalliset, alueelliset tai paikalliset rekisterit alueellaan käytettävien kiinteistökohtaisten järjestelmien ja tilapäiseen varastointiin tarkoitettujen säiliöiden kartoittamiseksi ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tällaiset järjestelmät on suunniteltu ja niitä ylläpidetään asianmukaisesti ja että niiden vaatimustenmukaisuutta valvotaan säännöllisesti riskiperusteisen toimintatavan mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että yhdyskuntajätevesien keräämiseen, varastointiin ja/tai käsittelyyn käytettävät kiinteistökohtaiset järjestelmät ovat vedenpitäviä ja tiiviitä ja että järjestelmiä valvotaan ja tarkastetaan säännöllisin väliajoin. Kun otetaan huomioon kohtuuttomat kustannukset, joita aiheutuu suunnittelun mukauttamisesta uusiin suunnitteluvaatimuksiin, tällaisia uusia vaatimuksia ei pitäisi soveltaa järjestelmiin, jotka on perustettu ennen tämän direktiivin voimaantuloa. Jos yli kaksi prosenttia yhdyskuntavesien kuormituksesta kansallisella tasolla kerätään ja/tai käsitellään kiinteistökohtaisilla järjestelmillä vähintään 2 000 avl:n taajamissa, jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle perustelut kiinteistökohtaisten järjestelmien käytölle keräysjärjestelmien sijasta, tiedot siitä, missä määrin kyseiset järjestelmät ovat tämän direktiivin mukaisesti vahvistettujen standardien mukaisia, ja tiedot tällaisten järjestelmien käytön vähentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan kansallisten viranomaisten toimittamien tietojen raportointimuoto ja yksityiskohtaisuuden taso.

- (11) ***Sadeveden, kuten sateen, lumen tai sulamisveden, seurauksena*** rankkasateiden aiheuttamat ylivuodot ja hulevedet muodostavat edelleen merkittävän ympäristöön päätyvän kuormituksen lähteen. Kuormituksen odotetaan kasvavan kaupungistumisen ja ilmastonmuutokseen liittyvän sadeolojen asteittaisen muutoksen yhteisvaikutusten vuoksi.
- Yhdyskuntajätevesien hallintainfrastruktuurit ovat siksi erityisen alttiita ilmastonmuutokselle.*** Ratkaisut kuormituksen vähentämiseksi olisi määriteltävä paikallisella tasolla ottaen huomioon paikalliset erityisolosuhteet. Niiden olisi perustuttava kokonaisvaltaiseen määrälliseen ja laadulliseen vesienhallintaan kaupunkialueilla. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikille taajamille, joiden avl on vähintään 100 000, laaditaan kokonaisvaltainen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelma paikallistasolla, koska tällaiset taajamat aiheuttavat merkittävän osan kuormituksesta. Lisäksi kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat olisi laadittava myös taajamille, joiden avl on 10 000–100 000 ja joissa rankkasateiden aiheuttamat ylivuodot tai hulevedet muodostavat riskin ympäristölle tai ihmisten terveydelle. ***Näissä suunnitelmissa olisi esitettävä toimenpiteitä, joilla pyritään rajoittamaan rankkasateiden aiheuttamista ylivuodoista johtuvaa kuormitusta enintään kahteen prosenttiin vuosittain kerätystä yhdyskuntajätevesikuormituksesta kuivissa sääolosuhteissa laskettuna liitteessä I olevissa taulukoissa 1 ja 2 esitettyjen epäpuhtauksien perusteella.***

(12) *Näihin suunnitelmiin olisi sisällyttävä toimenpiteitä, joilla vähennetään rankkasateiden aiheuttamista ylivuodoista johtuvaa kuormitusta ja puututaan erikseen kerätyn huleveden aiheuttamaan mahdollisesti merkittävään pilaantumiseen, esimerkiksi pitkän kuivan kauden jälkeisten ensimmäisten sateiden aiheuttamaan pilaantumiseen tiheästi asutuilla alueilla. Kyseisiin suunnitelmiin olisi sisällyttävä myös toimenpiteitä kuormituksen ehkäisemiseksi sen alkulähteellä, ja niiden olisi suosittava luontopohjaisia ratkaisuja sellaisten ratkaisujen sijaan, jotka edellyttäisivät harmaan infrastruktuurin rakentamista. Näihin toimenpiteisiin voisi kuulua ehkäiseviä tilapäistoimenpiteitä, joilla pyritään estämään puhtaan sadeveden pääsy keräysjärjestelmiin, tai tilapäinen varastointi, mukaan lukien luonnollinen vedenpidätys, ja näiden raskaasti kuormitettujen ensimmäisten sadevesien asianmukainen käsittely. Jäsenvaltioita kannustetaan lisäämään kaupunkialueilla viheralueita ja sinisiä alueita, ja niiden olisi otettava huomioon kaupunkien viherryttämisfoorumi, joka tarjoaa ohjeita ja tietoa kaupunkien tueksi. Jotta voidaan varmistaa kokonaisvaltaisten yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmien asianmukainen kattavuus ja rankkasateista johtuvia ongelmia koskeva kattava ratkaisu, asianomaisten taajamien keräysalueille olisi laadittava tällaiset suunnitelmat.*

- (13) Jotta kokonaisvaltaisten yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmien kustannustehokkuus voidaan varmistaa, niiden perustana on tärkeää käyttää kehittyneiden kaupunkialueiden parhaita käytäntöjä. Sen vuoksi harkittavien toimenpiteiden olisi perustuttava paikallisten olosuhteiden perusteelliseen analyysiin, ja niissä olisi suosittava ennaltaehkäisyyn perustuvaa toimintatapaa, jossa pyritään rajoittamaan puhtaan sadeveden keräämistä ja optimoimaan olemassa olevan infrastruktuurin käyttö **energiansäästöjen aikaansaamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi**. Olisi suosittava vihreitä **ja sinisiä** ratkaisuja **ja investointeja**, ja uuden harmaan infrastruktuurin rakentamista olisi harkittava vain, jos se on ehdottoman välttämätöntä. Jotta ympäristöä, erityisesti rannikko- ja meriympäristöä, sekä ihmisten terveyttä voidaan suojella puutteellisesti käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien aiheuttamilta haitoilta, **pinta-, pohja- ja juomaveden suojele mukaan lukien**, kaikkien vähintään 1 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevedet olisi käsiteltävä biologisesti.
- (14) **Jotta ympäristöä, erityisesti rannikko- ja meriympäristöä, sekä ihmisten terveyttä voidaan suojella puutteellisesti käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien aiheuttamilta haitoilta, kaikkien vähintään 1 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevedet olisi käsiteltävä biologisesti. Koska direktiivin soveltamisalaa laajennetaan kattamaan myös pienet taajamat, jäsenvaltioille olisi annettava riittävästi aikaa luoda tarvittavat infrastruktuurit näiden velvoitteiden täyttämiseksi. Vastaavasti jäsenvaltioille olisi annettava riittävästi aikaa mukauttaa niiden taajamien käsittelyinfrastruktuurit, jotka johtavat jätevetensä rannikkovesiin tai 'kuormitusta kestäville alueille', jos neuvoston direktiivissä 91/271/ETY ei ole edellytetty biologista käsittelyä.**

(15) *Jos yksityiskohtaisin tutkimuksin osoitetaan, ettei jätevesistä aiheudu haittoja ympäristölle eikä ihmisten terveydelle, olisi voitava käyttää biologista käsittelyä lievempää käsittelyä, kun jätevesien purkaminen tapahtuu korkealla vuoristossa (yli 1 500 metrin korkeudessa) ja kylmän ilmaston alueilla (vuoden keskilämpötila alle 6 astetta) sijaitsevissa alle 2 000 avl:n taajamissa, joissa tehokas biologinen käsittely on vaikeaa alhaisten lämpötilojen vuoksi. Vastaavasti tätä poikkeusta olisi sovellettava myös jätevesien johtamiseen syviin merivesiin pienemmistä alle 150 000 avl:n taajamista, jotka sijaitsevat harvaan asutuilla, alle 275 000 asukkaan syrjäisimmillä alueilla, joille on ominaista vaikea pinnanmuodostus, kuten jyrkät rinteet, ja jotka johtavat yhdyskuntajätevetensä syviin merivesiin avomerellä ja näiden vastaanottavaan vesistöön johdettavien yhdyskuntajätevesien laimennusaste on korkea. Kaikkien jäsenvaltioiden yhdenvertaisen kohtelun ja ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun korkean tason varmistamiseksi kaikkialla Euroopan unionin alueella tämän poikkeuksen voimassaolo olisi kuitenkin rajoitettava 20 vuoteen, joka on tarvittava aika jäljellä olevien laitosten modernisoimiseksi vaiheittain biologista käsittelyä varten näillä alueilla, joissa biologista käsittelyä koskevia velvoitteita voi olla vaikeampi soveltaa. Nämä poikkeukset olisi myönnettävä, jos yksityiskohtaisin tutkimuksin osoitetaan, ettei jätevesien johtamisesta vesistöön aiheudu haittoja ympäristölle eikä ihmisten terveydelle eivätkä ne vaikuta siihen, täyttääkö vastaanottava vesistö muun asiaankuuluvan unionin lainsäädännön, kuten uimavesidirektiivin, vesipolitiikan puitedirektiivin tai meristrategiapuitedirektiivin, vaatimukset.*

- (16) Arviointi osoitti, että direktiivin 91/271/ETY täytäntöönpano vähensi merkittävästi typpi- ja fosforipäästöjä. Arvioinnin mukaan näitä epäpuhtauksia kulkeutuu kuitenkin edelleen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista ympäristöön merkittäviä määriä, mikä johtaa suoraan unionin vesistöjen ja merien rehevöitymiseen. Osa näistä päästöistä voidaan välttää, sillä tekniikan kehitys ja käytössä olevat parhaat käytännöt osoittavat, että direktiivissä 91/271/ETY vahvistetut typen ja fosforin päästöjen raja-arvot ovat vanhentuneita ja niitä olisi tiukennettava *erityisesti suurempien jätevedenpuhdistamojen osalta*. Ravinteiden poisto olisi järjestelmällisesti määrättävä pakolliseksi kaikissa yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa, joiden avl on vähintään **150 000**, koska tällaiset laitokset ovat merkittävä nykyisten typpi- ja fosforipäästöjen lähde.

- (17) Ravinteiden poiston olisi oltava pakollista myös taajamissa, joiden avl on vähintään 10 000 ja jotka johtavat jätevetensä rehevöityneille tai rehevöitymisvaarassa oleville alueille. Jotta voidaan varmistaa, että rehevöitymistä rajoittavia toimia koordinoidaan rehevöitymisvaarassa olevien vesistöjen koko vedenmuodostumisalueen tasolla **ja että haavoittumiselle alttiit alueet nimetään johdonmukaisesti kaikkialla Euroopassa**, tässä direktiivissä olisi lueteltava alueet, joilla rehevöityminen katsotaan ongelmaksi tällä hetkellä saatavilla olevien tietojen perusteella. Johdonmukaisuuden varmistamiseksi asiaankuuluvien unionin säädösten välillä jäsenvaltioiden olisi lisäksi yksilöitävä muut niiden alueella sijaitsevat rehevöityneet tai rehevöitymisvaarassa olevat alueet **ja määritettävä se, ovatko alueet herkkiä typelle tai fosforille**, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/56/EY¹⁰ ja neuvoston direktiivin 91/676/ETY¹¹ nojalla kerättyjen tietojen perusteella. Raja-arvojen tiukentaminen, rehevöitymiselle alttiiden alueiden johdonmukaisempi ja kattavampi määrittäminen sekä velvoite varmistaa ravinteiden poisto kaikissa suurissa laitoksissa edistävät yhdessä rehevöitymisen rajoittamista. Koska tämä edellyttää lisäinvestointeja kansallisella tasolla, jäsenvaltioille olisi annettava riittävästi aikaa tarvittavan infrastruktuurin rakentamiseen.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiapuitteidirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).

¹¹ Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta (EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1).

- (18) Tuore tieteellinen tieto, jota käytetään useiden komission strategioiden¹² perustana, **korostaa** tarvetta torjua **mikroepäpuhtauksia**, joita havaitaan nykyään **yleensä** kaikissa unionin vesissä. Jotkin näistä mikroepäpuhtauksista ovat vaarallisia ihmisten terveydelle ja ympäristölle jopa **mikrogrammoina litrassa mitattavina pienempinä pitoisuuksina**. **Mekaaninen käsittely, biologinen käsittely ja ravinteiden poisto poistavat joitain mikroepäpuhtauksia**. **Samalla** olisi kuitenkin otettava käyttöön lisäkäsittely eli mikroepäpuhtauksien poisto, jolla varmistetaan, että yhdyskuntajätevedestä poistetaan laaja kirjo **jäljelle jääneitä** mikroepäpuhtauksia. Mikroepäpuhtauksien poistossa olisi keskityttävä ensin orgaanisiin **mikroepäpuhtauksiin**, jotka muodostavat merkittävän osan päästöistä ja joita varten on jo kehitetty poistotekniikoita. Mikroepäpuhtauksien poisto olisi määrättävä pakolliseksi ennalta varautumisen **periaatteen** ja riskiperusteisen toimintatavan perusteella. Sen vuoksi kaikkien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen, joiden avl on vähintään **150 000**, olisi otettava käyttöön mikroepäpuhtauksien poisto, koska kyseiset laitokset ovat merkittävä ympäristöön päätyvien **mikroepäpuhtauksien** lähde ja koska **mikroepäpuhtauksien** poistaminen on kustannustehokasta tämän kokoluokan yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa. **Jäsenvaltioiden olisi varmistettava näiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen, joiden avl on vähintään 150 000, osalta tarvittavien investointien priorisoiminen niin, että laitoksissa, joissa riskit ihmisten terveydelle ja ympäristölle ovat suurimmat, käyttöönotto tapahtuu viivytyksittä.**

¹² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kestävyttä edistävä kemikaalistrategia – Kohti myrkytöntä ympäristöä (COM(2018) 028 final); komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Euroopan unionin strateginen lähestymistapa ympäristössä oleviin lääkeaineisiin (COM(2019) 128 final); komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kestävyttä edistävä kemikaalistrategia – Kohti myrkytöntä ympäristöä (COM(2020) 667 final); komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Terve maapallo kaikille – EU:n toimintasuunnitelma ”Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta” (COM(2021) 400 final).

Taajamissa ■, joiden avl on **vähintään** 10 000, jäsenvaltioilta olisi edellytettävä mikroepäpuhtauksien poistoa alueilla, jotka on määritelty alttiiksi **mikroepäpuhtauksien** aiheuttamalle pilaantumiselle selkein perustein, jotka olisi täsmennettävä. Tällaisiksi alueiksi olisi määriteltävä kohteet, joissa vesistöihin johdetun käsitellyn yhdyskuntajäteveden laimennussuhde on pieni tai joissa vastaanottavia vesimuodostumia käytetään juomaveden tuotantoon, **äyriäisten tai nilviäisten tuotantoon** tai uimavesinä.

Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus olla soveltamatta mikroepäpuhtauksien poistoa näillä alueilla, jos riskinarviointi osoittaa, että mikroepäpuhtaudet eivät aiheuta vaaraa ihmisten terveydelle ja/tai ympäristölle. Taajamissa, joiden avl on vähintään ■ 10 000, jäsenvaltioiden olisi **kaikkien muiden vesimuodostumien osalta** arvioitava standardoidun riskinarvioinnin perusteella riskejä, joita ympäristölle tai ihmisten terveydelle aiheutuu mikroepäpuhtauksien päästöistä yhdyskuntajätevesissä, **ja sovellettava mikroepäpuhtauksien poistoa näillä alueilla ainoastaan silloin, kun se on riskiarvioinnin tulosten perusteella tarpeellista. Jos mikroepäpuhtauksien aiheuttamalle pilaantumiselle alttiiksi määritellyssä vähintään 10 000 avl:n taajamassa on useita yhdyskuntajätevedenpuhdistamoja, mikroepäpuhtauksien poistoa olisi edellytettävä vain niiltä, jotka johtavat jätevedet vaarassa olevalle alueelle.** Jotta jäsenvaltioilla olisi riittävästi aikaa suunnitella ja toteuttaa tarvittavat infrastruktuurit, vaatimusta mikroepäpuhtauksien poistosta olisi sovellettava asteittain vuoteen **2045** saakka ja sille olisi määriteltävä selkeät välitavoitteet.

- (19) Jotta varmistetaan, että jätevedenpuhdistamoista ympäristöön johdetut vedet täyttävät jatkuvasti biologista käsittelyä sekä ravinteiden ja mikroepäpuhtauksien poistoa koskevat vaatimukset, niistä olisi otettava näytteitä tämän direktiivin vaatimusten mukaisesti, ja kyseisten näytteiden muuttujien arvojen olisi oltava direktiivissä vahvistettujen arvojen mukaisia. Näytteiden tulosten mahdollisen teknisen vaihtelun huomioon ottamiseksi olisi vahvistettava enimmäismäärä näytteille, joissa muuttujien arvot eivät ole vaatimusten mukaisia.

(20) Käsittely **mikroepäpuhtauksien** poistamiseksi yhdyskuntajätevedestä aiheuttaa lisäkustannuksia, jotka liittyvät esimerkiksi seurantaan ja uusiin kehittyneisiin laitteistoihin, joita on asennettava tiettyihin yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin. Näiden lisäkustannusten kattamiseksi ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 191 artiklan 2 kohdassa esitetyn aiheuttamisperiaatteen mukaisesti on olennaista, että tuottajat, jotka saattavat unionin markkinoille tuotteita, joiden sisältämät ainesosat päätyvät elinkaarensa lopussa yhdyskuntajätevesiin **mikroepäpuhtauksina**, jäljempänä '**mikroepäpuhtaudet**', ottavat vastuun oman elinkeinotoimintansa yhteydessä tuotettujen ainesosien poistamiseksi tarvittavasta lisäkäsittelystä. Laajennettu tuottajavastuujärjestelmä on asianmukaisin keino tämän saavuttamiseksi, koska se rajoittaisi veronmaksajiin ja vesimaksuihin kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia ja kannustaisi samalla kehittämään ympäristöystävällisempiä tuotteita. **Tässä yhteydessä laajennettua tuottajavastuuta olisi sovellettava riippumatta siitä, saatetaanko tuotteet markkinoille tai onko niiden yksittäiset osat valmistettu jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa, onko tuottajilla sääntömääräinen kotipaikka Euroopan unionissa tai onko tuote saatettu markkinoille digitaalisen alustan kautta.** Lääkeaineet ja kosmetiikkajäämät ovat tällä hetkellä tärkeimpiä lisäkäsittelyä (mikroepäpuhtauksien poistoa) edellyttäviä **mikroepäpuhtauksien** lähteitä yhdyskuntajätevesissä. Sen vuoksi laajennettua tuottajavastuuta olisi sovellettava näihin kahteen tuoteryhmään. **Komission olisi yhdyskuntajätevesien seurannan tulosten ja uusimpien tieteellisten tietojen perusteella arvioitava säännöllisesti, olisiko muita teollisuudenaloja sisällytettävä laajennettuun tuottajavastuujärjestelmään.**

(21) *Saatavilla olevan tiedon valossa laajennetun tuottajavastuun soveltamisesta johtuva tuotteiden mahdollinen hinnannousu tai niiden teollisuudenalojen voittomarginaalien mahdollinen pieneneminen, jotka saattavat unionin markkinoille tuotteita, olisi EU:n tasolla hyvin vähäistä eikä vaarantaisi näiden tuotteiden kohtuuhintaisuutta, saatavuutta ja saavutettavuutta EU:n markkinoilla. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin otettava huomioon laajennetun tuottajavastuun vaatimusten soveltamisen mahdolliset vaikutukset unionin markkinoille saatettujen tuotteiden, erityisesti lääkkeiden, saavutettavuuteen, saatavuuteen ja kohtuuhintaisuuteen kansallisella tasolla sekä tasapuolisiin toimintaedellytyksiin. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimia sen varmistamiseksi, että käytettävissä on riittävästi varoja, esimerkiksi rahoittamalla osan mikroepäpuhtauksien poiston kustannuksista. Koska jäsenvaltiot voivat valita erilaisia täytäntöönpanomenetelmiä, olisi kiinnitettävä huomiota sisämarkkinoiden toimintaan, ja komission olisi kaikissa tulevilla direktiivillä koskevissa arvioinneissa tarkasteltava mahdollisia vaikutuksia tältä osin.*

- (22) Laajennettua tuottajavastuuta koskevista velvoitteista olisi kuitenkin oltava **mahdollista** saada vapautus. **Näin olisi oltava silloin**, kun **tuottajan unionin** markkinoille saattamien tuotteiden **sisältämien aineiden kokonaisuus on** pieni eli alle **1 tonni** aineita **vuodessa**, koska tällaisissa tapauksissa tuottajalle koitua hallinnollinen lisärasitus olisi suhteeton ympäristöhyötyihin verrattuna. Vapautus olisi voitava myöntää **sellaisille tuotteille, joiden osalta** tuottaja voi osoittaa, ettei tuotteesta aiheudu **mikroepäpuhtauksia** sen elinkaaren lopussa **tai** jos voidaan osoittaa, että tuotteen jäämät ovat jätevesissä ja ympäristössä nopeasti biohajoavia tai että ne eivät päädy yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin. Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä sellaisten yksityiskohtaisten kriteerien vahvistamiseksi, joilla määritetään **unionin** markkinoille saatetut tuotteet, joista ei aiheudu **mikroepäpuhtauksia** jätevesiin niiden elinkaaren lopussa, **ja niiden vaarallisuus ja biohajoavuus**. Näitä kriteerejä laatiessaan komission olisi otettava huomioon **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1272/2008¹³ jo säädetyt aineiden ja seosten luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevat kriteerit, mutta myös** tieteellinen tai muu saatavilla oleva tekninen tieto, mukaan lukien asiaa koskevat kansainväliset standardit. **Nämä kriteerit olisi vahvistettava ennen kuin laajennetut tuottajavastuujärjestelmät tulevat voimaan.**

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

(23) Sisämarkkinoiden mahdollisten vääristymien välttämiseksi tässä direktiivissä olisi vahvistettava laajennetun tuottajavastuun täytäntöönpanoa koskevat vähimmäisvaatimukset, kun taas järjestelmän käytännön toteutuksesta olisi päätettävä kansallisella tasolla. ***Jotta suositaan sellaisten aineiden ja tuotteiden korvaamista, joista aiheutuu mikroepäpuhtausjäämiä yhdyskuntajätevesiin***, tuottajien maksuosuuksien olisi oltava oikeassa suhteessa niiden markkinoille saattamien tuotteiden määriin ja jäämien ***vaarallisuuteen***. Maksuosuuksien olisi katettava ***investoinnit ja toimintakustannukset***, jotka aiheutuvat mikroepäpuhtauksien seurantatoimista, ***jäsenvaltioiden*** markkinoille saatettujen tuotteiden määriä ja vaarallisuutta koskevien tilastotietojen keruusta, raportoinnista ja puolueettomasta todentamisesta sekä tämän direktiivin mukaisesta mikroepäpuhtauksien tehokkaasta poistosta yhdyskuntajätevesistä, mutta ne eivät saisi ylittää näitä kustannuksia. ***Näiden rahoitusosuuksien olisi katettava myös toimintakustannukset, jotka aiheutuvat ennen direktiivin voimaantuloa käyttöön otetusta mikroepäpuhtauksien poistosta, kun se on tarpeen laajennettujen tuottajavastuujärjestelmien velvoitteiden täyttämiseksi. Niiden olisi myös katettava osa käyttöön otetun mikroepäpuhtauksien poiston investointikustannuksista ottaen huomioon investointien poistot ja tässä direktiivissä vahvistettujen rahoitusvelvoitteiden määräajat***. Koska yhdyskuntajätevedet käsitellään kollektiivisesti, on aiheellista ottaa käyttöön vaatimus, jonka mukaan tuottajien on liityttävä keskitettyyn organisaatioon, joka voi huolehtia laajennetun tuottajavastuun mukaisista velvoitteista niiden puolesta.

- (24) Arvioinnissa kävi myös ilmi, että jätevesialalla on mahdollisuus vähentää merkittävästi omaa energiankulutustaan ja tuottaa uusiutuvaa energiaa esimerkiksi hyödyntämällä paremmin yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen pinta-aloja aurinkoenergian tuotantoon tai tuottamalla biokaasua lietteestä **sekä käyttämällä lämpö- tai liike-energiaa taikka muita uusiutuvia energialähteitä**. Arviointi osoitti myös, että ilman selkeitä oikeudellisia velvoitteita alalla voidaan odottaa vain osittaista edistymistä. Tässä yhteydessä jäsenvaltioita olisi vaadittava varmistamaan, että kaikkien niiden alueella sijaitsevien, vähintään 10 000 avl:n kuormitusta käsittelevien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen vuotuinen energian kokonaiskulutus ei ylitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001¹⁴ 2 artiklan 1 kohdassa annetun määritelmän mukaisen uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa kyseisissä jätevedenpuhdistamoissa. **Energianeutraaliustavoite olisi saavutettava kansallisella tasolla eikä yksittäisten jätevedenpuhdistamojen tasolla, jotta kunkin yhdyskuntajätevedenpuhdistamon erityispiirteet voitaisiin ottaa huomioon sekä optimoida tarvittavat investoinnit ja tarjota riittävä jousto tämän tavoitteen saavuttamiseksi varmistaen samalla, että uusiutuvan energian tuotantopotentiaali ja energiansäästöpotentiaali hyödynnetään täysimääräisesti. Näissä toimissa olisi otettava huomioon kaikki yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen toiminnanharjoittajien tai niiden omistajien joko paikalla tai puhdistamon ulkopuolella tuottama uusiutuva energia, kuten hydraulinen, aurinko-, lämpö- ja tuulienergia tai biokaasu.** Tavoite olisi pyrittävä saavuttamaan asteittain välitavoitteiden kautta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2045. **Vuosina 2040 ja 2045 ulkoisista lähteistä voidaan ostaa rajoitetusti muuta kuin fossiilista energiaa, joka ei suoraan liity yhdyskuntajätevesien käsittelytoimintaan, hyödyntämällä olosuhteisiin liittyvää poikkeusta.** Tämän energianeutraaliustavoitteen saavuttaminen auttaa erityisesti vähentämään alan vältettävissä olevia kasvihuonekaasupäästöjä ■ ja tukee samalla vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteiden ja niihin liittyvien kansallisten ja unionin tavoitteiden, ■ kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/842¹⁵ vahvistettujen tavoitteiden, saavuttamista.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26).

Toimenpiteet energianeutraaliustavoitteen saavuttamiseksi eivät saa kuitenkaan johtaa metaani- ja typpioksidipäästöjen lisääntymiseen. Jäsenvaltioiden olisi direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti helpotettava sellaisten uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä, jotka ovat tarpeen energianeutraaliuden saavuttamiseksi tällä alalla. Biokaasun tai aurinkoenergian tuotannon edistäminen EU:n alueella yhdessä **digitalisaation parhaan mahdollisen hyödyntämisen ja** energiatehokkuustoimenpiteiden tehostamisen kanssa noudattaen energiatehokkuus etusijalle -periaatetta¹⁶, joka tarkoittaa kustannustehokkaiden energiatehokkuustoimenpiteiden ottamista mahdollisimman tarkasti huomioon energiapolitiikan muotoilussa ja asiaankuuluvissa investointipäätöksissä, auttaa myös vähentämään unionin energiariippuvuutta, mikä on yksi komission RepowerEU-suunnitelmassa¹⁷ esitetyistä tavoitteista. Se on myös linjassa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/844¹⁸ ja direktiivin (EU) 2018/2001 kanssa, joissa yhdyskuntajätevesien käsittelypaikat luokitellaan uusiutuvan energian ydinkehittämisalueiksi, mikä tarkoittaa paikkaa, joka on nimetty erityisen sopivaksi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten perustamiseen. Jotta energianeutraaliustavoite voidaan saavuttaa kunkin yhdyskuntajätevedenpuhdistamon ja keräysjärjestelmän kannalta optimaalisilla toimenpiteillä, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2023/1791¹⁹ määritellyt** energiakatselmukset **suoritetaan** joka neljäs vuosi. Katselmuksissa olisi myös määritettävä mahdollisuudet **energiankulutuksen vähentämiseen, kustannustehokkaaseen hukkalämmön talteenottoon ja käyttöön joko paikalla tai kaukoenergiajärjestelmän kautta tai** uusiutuvan energian kustannustehokkaaseen käyttöön tai tuotantoon **Euroopan unionin ja neuvoston** direktiivin 2012/27/EU²⁰ liitteessä VI vahvistettujen kriteerien mukaisesti. **Uusiutuvan energian tuottaminen yhdyskuntajätevedenpuhdistamon omistajien tai toiminnanharjoittajien toimesta tai puolesta ei saisi sisältää uusiutuvan energian hankintaa.**

¹⁶ Komission suositus (EU) 2021/1749, annettu 28 päivänä syyskuuta 2021, energiatehokkuudesta etusijalle: periaatteesta käytäntöön – Suuntaviivat ja esimerkkejä periaatteen noudattamiseksi päätöksenteossa energia-alalla ja sen ulkopuolella.

¹⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: REPowerEU-suunnitelma (COM(2022)230 final).

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/844, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 75).

¹⁹ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta (EUVL L 231, 20.9.2023, s. 1).**

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

(25) *Koska metaanipäästöjen vähentämisessä saavutetut tulokset vähentävät kasvihuonekaasupäästöjä suhteellisesti tehokkaammin kuin hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja koska jätevesiala on määritetty yhdeksi merkittävimmistä metaanipäästöjä aiheuttavista aloista, jätevesialan olisi seurattava metaanipäästöjä ja pyrittävä vähentämään niitä maailmanlaajuisen metaanisitoumuksen, joka vastaa metaanipäästöjen vähentämistä energia-alalla koskevaa asetusta, mukaisesti, jotta voidaan varmistaa, että jätevesiala edistää ilmaston neutraaliustavoitteen saavuttamista viimeistään vuoteen 2050 mennessä eurooppalaisen ilmastolain mukaisesti.*

- (26) Koska vesien pilaantumisen rajatylittävä luonne edellyttää yhteistyötä naapureina olevien jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden välillä tällaisen pilaantumisen torjumiseksi ja sen selvittämiseksi, miten pilaantumista aiheuttaviin päästölähteisiin voidaan puuttua, jäsenvaltioita olisi vaadittava ilmoittamaan toisilleen tai kolmannelle maalle, jos jossain jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa tapahtuneista yhdyskuntajätevesien päästöistä aiheutunut merkittävä vesien pilaantuminen vaikuttaa tosiasiallisesti tai todennäköisesti toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan veden laatuun. Jos kyseinen satunnaispäästö vaikuttaa merkittävästi alajuoksulla sijaitseviin vesimuodostumiin, ilmoitus olisi tehtävä välittömästi **ja vastaukset olisi ilmoitettava kohtuullisessa ajassa. Jos jäsenvaltioilla on vesikysymyksiä koskevia aikaisempia ympäristöalan sopimuksia muiden jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden kanssa, näiden sopimusten puitteissa tehtävä yhteistyö voidaan ottaa huomioon.** Asiasta olisi ilmoitettava komissiolle, ja sen olisi tarvittaessa osallistuttava kokouksiin jäsenvaltioiden pyynnöstä. On myös tärkeää puuttua rajat ylittäviin päästöihin kolmansista maista, jotka jakavat samat vesimuodostumat joidenkin jäsenvaltioiden kanssa. Yhteistyötä ja koordinoitua kolmansien maiden kanssa niistä tai niihin kulkeutuvien päästöjen torjumiseksi voidaan toteuttaa Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) rajavesistö sopimuksen²¹ tai muiden asiaankuuluvien alueellisten yleissopimusten, kuten alueellisten meri- tai jokisopimusten, puitteissa.

²¹ UNECE:n yleissopimus maasta toiseen ulottuvien vesistöjen ja kansainvälisten järvien suojelusta ja käytöstä sellaisena kuin se on muutettuna, sekä päätös VI/3, jolla selvennetään liittymismenettelyä.

- (27) Ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tämän direktiivin vaatimusten noudattamiseksi rakennetut **keräysjärjestelmät ja** yhdyskuntajätevedenpuhdistamot suunnitellaan ja rakennetaan ja niitä käytetään ja ylläpidetään siten, että niiden riittävän tehokas toiminta voidaan taata kaikissa tavanomaisissa paikallisissa ilmasto-oloissa. ***Koska yhdyskuntajätevesi-infrastruktuuria pidetään kriittisenä toimijana kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2557²² mukaisesti, jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että yhdyskuntajätevedenpuhdistamot ja keräysjärjestelmät arvioidaan niiden suunnittelu-, rakennus- ja käyttövaiheissa sen mukaan, mikä on niiden alttius ilmastonmuutoksesta johtuville ääri-ilmiöille.***

²²

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2557, annettu 14 joulukuuta 2022, kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä ja neuvoston direktiivin 2008/114/EY kumoamisesta (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 164).

(28) Yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin johdetaan myös muuta kuin talousjätevettä, mukaan lukien teollisuusjätevettä, jotka voivat sisältää useita epäpuhtauksia, jotka eivät nimenomaisesti kuulu direktiivin 91/271/ETY soveltamisalaan, kuten raskasmetallit, **mikromuovit, mikroepäpuhtaudet** ja muut kemikaalit, **mukaan lukien per- ja polyfluoratut akryyliyhdisteet, jäljempänä 'PFAS-aineet'**. **Tämä muu kuin talousjätevesi voi muun muassa olla peräisin teollisuudesta tai kaupallisista laitoksista taikka sairaaloista tai muista terveydenhuollon tiloista.** Useimmissa tapauksissa tällaiset epäpuhtaudet tunnetaan ja niitä ymmärretään huonosti, mutta ne saattavat paitsi haitata käsittelyprosessia ja aiheuttaa vastaanottavien vesistöjen pilaantumista, myös estää lietteen talteenottoa ja käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöä. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi seurattava säännöllisesti yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin ja niistä edelleen vesistöihin johdettuja teollisuus- ja laitospäisiä epäpuhtauksia ja raportoitava niistä. Jotta teollisuus- ja laitosjätevesien aiheuttamaa kuormitusta voidaan ehkäistä sen alkulähteellä, jätevesipäästöjä keräysjärjestelmiin liitetyistä teollisuuslaitoksista tai yrityksistä olisi säädeltävä ennalta **säädöksiin ja/tai toimivaltaisen viranomaisen tai asianmukaisen elimen myöntämin erityisluvin.** Ennen tällaisten lupien myöntämistä **tai säädösten hyväksymistä** olisi kuultava toiminnanharjoittajia, jotka vastaavat teollisuus- ja laitosjätevettä vastaanottavista yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista, **niille olisi tiedotettava asiasta** ja niillä olisi oltava mahdollisuus **pyynnöstä** tutustua myönnettyihin lupiin, jotta ne voivat mukauttaa käsittelyprosessejaan. Tämä on tarpeen myös sen varmistamiseksi, että keräysjärjestelmät ja jätevedenpuhdistamot ovat teknisesti valmiita vastaanottamaan ja käsittelemään niihin johdettuja epäpuhtauksia. Jos puhdistamolle tulevassa jätevedessä havaitaan teollisuus- ja laitospäisiä epäpuhtauksia, jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi niiden lähteellä tehostamalla epäpuhtauksien seuranta keräysjärjestelmissä, jotta niiden lähteet voidaan tunnistaa, ja tarvittaessa tarkistamalla asiaankuuluville yhdyskuntajätevedenpuhdistamoille myönnettyjä lupia. ■

(29) *Unionin vesivaroihin kohdistuu yhä enemmän painetta, mikä on johtanut pysyvään tai tilapäiseen veden niukkuuteen joillakin unionin alueilla. Unionin kykyä vastata vesivaroihin kohdistuviin kasvaviin paineisiin voitaisiin parantaa laajentamalla käsitellyn yhdyskuntajäteveden uudelleenkäyttöä, mikä vähentäisi makean veden ottoa pinta- ja pohjavesimuodostumista. Tästä syystä käsitellyn yhdyskuntajäteveden uudelleenkäyttöä olisi edistettävä ja toteutettava aina kun se on tarkoituksenmukaista, erityisesti vesistressistä kärsivillä alueilla, ja kaikkiin asianmukaisiin tarkoituksiin varmistaen samalla vastaanottavien vesistöjen ekologisen virtaaman ja ottaen huomioon tarve varmistaa, että direktiivissä 2000/60/EY määritellyt vastaanottavien vesimuodostumien hyvää ekologista ja kemiallista tilaa koskevat tavoitteet saavutetaan. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi direktiivin 2000/60/EY mukaisesti tekemässään vaikutustenarvioinnissa seurattava käsitellyn yhdyskuntajäteveden uudelleenkäytön vaikutusta vastaanottavien vesien ekologiseen vähimmäisvirtaamaan. Käsitellyn jäteveden uudelleenkäytön mahdollisuuksien arvioinnissa olisi otettava huomioon vesipolitiikan puitteiden mukaisesti laaditut vesipiirin hoitosuunnitelmat ja jäsenvaltioiden Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/741²³ 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti tekemät päätökset ottaen samalla huomioon tarve varmistaa, että direktiivissä 2000/60/EY määritellyt vastaanottavien vesien hyvää ekologista ja kemiallista tilaa koskevat tavoitteet saavutetaan. Yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskevien vaatimusten tiukentaminen ja toimet, joilla parannetaan epäpuhtauksien tarkkailua, seurantaa ja vähentämistä niiden lähteellä, vaikuttavat käsitellyn yhdyskuntajäteveden laatuun ja tukevat näin ollen veden uudelleenkäyttöä. Jos vettä käytetään uudelleen maatalouden keinokasteluun, se olisi toteutettava asetuksen (EU) 2020/741 mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi harkittava mikroepäpuhtauksien poistoa sellaisesta yhdyskuntajätevedestä, joka käytetään tai joka on tarkoitus käyttää uudelleen, jos se on tarpeen käsitellyn yhdyskuntajäteveden turvallisen uudelleenkäytön varmistamiseksi. Toimenpiteet, jotka koskevat käsitellyn jäteveden uudelleenkäytön edistämistä ja tosiasiallista uudelleenkäyttöä, olisi otettava huomioon vesiresilienssiä koskevissa strategioissa jäsenvaltioiden tasolla, jos tällaisia strategioita on käytettävissä.*

²³

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/741, annettu 25 päivänä toukokuuta 2020, veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista (EUVL L 177, 5.6.2020, s. 32).

- (30) *Yhdyskuntajätevesien sisältämät ravinteet voivat olla hyödyllisiä, jos käsiteltyjä yhdyskuntajätevesiä uudelleenkäytetään maataloudessa asetuksen (EU) 2020/741 mukaisesti. Näissä tapauksissa jäsenvaltiot voivat erityisissä olosuhteissa ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun korkeimman tason varmistamiseksi hyödyntää poikkeusta tämän direktiivin 7 artiklan mukaisesta ravinteiden poistoa koskevasta velvoitteesta vain siihen osuuteen käsitellystä yhdyskuntajätevedestä, joka uudelleenkäytetään maataloudessa.*
- (31) Tämän direktiivin asianmukaisen täytäntöönpanon ja erityisesti päästöraja-arvojen noudattamisen varmistamiseksi on tärkeää seurata käsiteltyjä yhdyskuntajätevesiä, jotka johdetaan ympäristöön. Seuranta olisi toteutettava ottamalla käyttöön ennalta kansallisella tasolla **█** pakollinen *säädös- ja/tai ennakkolupajärjestelmä* käsitellyn yhdyskuntajäteveden johtamiseksi ympäristöön. Yhdyskuntajätevedenpuhdistamoille, jotka käyttävät kantoainetta hyödyntävää tekniikkaa, olisi lisäksi olennaista sisällyttää lupiin erityisiä velvoitteita valvoa ja ehkäistä jatkuvasti kantoainekappaleiden tahatonta päätymistä ympäristöön. *Tällaiset kantoaineet on yleensä valmistettu muovista, ja niihin voi kuulua muun muassa biokantajia, biorakeita tai polystyreenirakeita.*

- (32) *Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa mukautettava yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyinfrastruktuurinsa väestönkehitykseensä ja siihen liittyvään talousjätevesikuormitukseen, jotta ne täyttävät edelleen tämän direktiivin vaatimukset. Tämän infrastruktuurin rakentamisesta ja mukauttamisesta aiheutuvien päästöjen mahdollisia vaikutuksia vesimuodostumiin ei olisi katsottava direktiivin 2000/60/EY mukaisten velvoitteiden rikkomiseksi, edellyttäen että kaikki tämän direktiivin mukaisesti säädetyt edellytykset täyttyvät.*
- (33) Tiettyjen teollisuudenalojen biohajoavien teollisuus- ja laitosjätevesien johtamiselle suoraan ympäristöön olisi ympäristönsuojelun varmistamiseksi edellytettävä kansallisen tason ennakkolupaa ja asianmukaisten vaatimusten täyttämistä. Näillä vaatimuksilla olisi varmistettava, että tiettyjen teollisuudenalojen suoraan ympäristöön johdetuille jätevesille tehdään tarpeen mukaan biologinen käsittely sekä ravinteiden ja mikroepäpuhtauksien poisto ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi **ja että lopullisessa analyysissä noudatetaan käsitellyille jätevesille määritettyjä muuttujia tai varmistetaan sama ympäristönsuojelun taso.**

(34) SEUT 168 artiklan 1 kohdan mukaan unionin toiminta täydentää kansallista politiikkaa ja sillä pyritään parantamaan kansanterveyttä ja ehkäisemään sairauksia. Jotta voidaan varmistaa yhdyskuntajätevesistä saatavien merkityksellisten kansanterveystietojen optimaalinen käyttö, yhdyskuntajätevesiä olisi ryhdyttävä seuraamaan ja tätä seurantaa olisi käytettävä ennaltaehkäisy- tai varhaisvaroitustarkoituksiin, esimerkiksi tiettyjen virusten havaitsemiseksi yhdyskuntajätevesissä epidemioiden tai pandemioiden puhkeamisen merkinä. Jäsenvaltioiden olisi käynnistettävä **EU** vuoropuhelu ja koordinointi kansanterveydestä vastaavien toimivaltaisten viranomaisten ja yhdyskuntajätevesien käsittelystä vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välillä. Tämän koordinoinnin yhteydessä **olisi määritettävä tehtävien, vastuiden ja kustannusten selkeä jako kyseisten toimivaltaisten viranomaisten kesken. Jäsenvaltioiden olisi laadittava** luettelo kansanterveyden kannalta merkityksellisistä muuttujista, joita olisi seurattava yhdyskuntajätevesissä **EU**, sekä näytteenottotiheydestä ja -paikasta **ottaen samalla huomioon muun muassa Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC), EU:n terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) suositukset. Jäsenvaltioiden olisi myös harkittava seuraavien terveysmuuttujien sisällyttämistä tällaiseen luetteloon: SARS-CoV-2 ja sen muunnokset, poliovirus, influenssavirus, uudet taudinaiheuttajat ja muut kansanterveyteen liittyvät muuttajat, joita voidaan pitää merkityksellisinä.** Covid-19-pandemian aikana kerättyjen tietojen sekä yhteisestä lähestymistavasta SARS-CoV-2-viruksen ja sen muunnosten järjestelmälliseen seurantaan jätevesissä EU:ssa annetun komission suosituksen, jäljempänä 'suositus', täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella **jäsenvaltiot olisi terveyshätätilanteessa veloitettava seuraamaan asiaankuuluvia terveysmuuttujia yhdyskuntajätevesissä.** Käytettyjen menetelmien yhdenmukaisuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä SARS-CoV-2-viruksen ja sen muunnosten seurantaa koskevassa suosituksessa esitettyjä näytteenotto- ja analyysimenetelmiä.

- (35) Unioni pitää tärkeänä puuttua mikrobilääkeresistenssiin, ja se hyväksyi vuonna 2017 Eurooppalainen yhteinen terveys -toimintasuunnitelman mikrobilääkeresistenssin torjumiseksi²⁴. Maailman terveysjärjestön (WHO) mukaan jätevesi on tunnistettu ja todistettu merkittäväksi mikrobilääkeaineiden ja niiden aineenvaihduntatuotteiden sekä mikrobilääkeresistenttien bakteerien ja niiden geenien lähteeksi. Lisätiedon saamiseksi mikrobilääkeresistenssin tärkeimmistä lähteistä on tarpeen ottaa käyttöön mikrobilääkeresistenssin esiintymistä yhdyskuntajätevesissä koskeva seurantavelvoite, jotta tieteellistä tietämystä asiasta voidaan edelleen parantaa ja toteuttaa mahdollisesti asianmukaisia toimia tulevaisuudessa.
- (36) *Tässä direktiivissä Maailman terveysjärjestön tunnustama yhteinen terveys - lähestymistapa vahvistetaan yhdennetyksi ja yhtenäistäväksi lähestymistavaksi, jolla pyritään tasapainottamaan ja optimoimaan ihmisten, eläinten ja ekosysteemien terveyttä kestäväällä tavalla. Yhteinen terveys -lähestymistavassa tunnustetaan, että ihmisten, kotieläinten ja luonnonvaraisten eläinten, kasvien ja laajemman ympäristön, ekosysteemit mukaan lukien, terveysasiat ovat tiiviisti kytköksissä toisiinsa ja riippuvaisia toisistaan.*

²⁴ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Eurooppalainen yhteinen terveys -toimintasuunnitelma mikrobilääkeresistenssin torjumiseksi (COM/2017/0339 final).

- (37) Ympäristön ja ihmisten terveyden suojelemiseksi jäsenvaltioiden olisi kartoitettava yhdyskuntajätevesien käsittelyn aiheuttamat riskit. ***Laaja kemiallinen seulonta, joka kattaa myös kemialliset seokset, ja/tai biologiset vaikutusperusteiset menetelmät sellaisten aineiden tunnistamiseksi, jotka aiheuttavat huolta muun muassa vesiliöille tai juoma- tai uimaveden laadulle, voivat olla osa riskinarviointia.*** Jäsenvaltioiden olisi tämän kartoituksen perusteella ja tapauksen mukaan unionin vesilainsäädännön vaatimusten noudattamiseksi toteutettava yhdyskuntajätevesien keräämisen ja käsittelyn osalta tiukempia toimenpiteitä kuin mitä tässä direktiivissä säädettyjen vähimmäisvaatimusten noudattamiseksi vaaditaan. ***Jäsenvaltioiden olisi SEUT 191 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja direktiivin 2000/60/EY 11 artiklan 3 kohdassa säädettyjen tai kyseisen kohdan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden lisäksi edistettävä ensisijaisesti valvontaa alkulähteellä, jotta voidaan ehkäistä yhdyskuntajätevesien aiheuttamaa vastaanottavien vesimuodostumien pilaantumista. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti toteutettava ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä rajoittaakseen ympäristöön tahallisesti ja tahattomasti joutuvien mikromuovien mahdollisuuksia päätyä yhdyskuntajäteveteen ja lietteeseen.***
- (38) ***Näihin tiukempiin toimenpiteisiin voi tilanteen mukaan kuulua muun muassa keräysjärjestelmien perustaminen, kokonaisvaltaisten yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmien laatiminen ja yhdyskuntajätevesien biologinen käsittely ja ravinteiden poisto tai mikroepäpuhtauksien poisto myös niissä taajamissa tai yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa, joiden avl on pienempi kuin säädetyt vähimmäisarvot, joiden perusteella näitä toimenpiteitä edellytetään. Lisäksi voidaan ottaa käyttöön tehokkaampi käsittely kuin mitä vaaditaan vähimmäisvaatimusten noudattamiseksi tai käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien desinfiointiseksi, jotta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY²⁵ vaatimukset täyttyvät.***

- (39) Kestävän kehityksen tavoitteessa 6 ja siihen liittyvässä alatavoitteessa edellytetään, että jäsenvaltioiden pitää ”taata vuoteen 2030 mennessä riittävä ja yhtäläinen sanitaatio ja hygienia kaikille ja lopettaa avokäymälät kiinnittäen erityistä huomiota naisten ja tyttöjen sekä huono-osaisten tarpeisiin”²⁶. **Saniteettitilojen olisi mahdollistettava virtsan, ulosteiden ja kuukautisveren turvallinen kerääminen ja hävittäminen sekä kuukautistuotteiden vaihtaminen.** Lisäksi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin²⁷ periaatteen 20 mukaan jokaisella on oikeus laadukkaisiin peruspalveluihin, kuten vesihuoltoon ja sanitaatioon. Tätä taustaa vasten samoin kuin WHO:n sanitaatiota ja terveyttä koskevien suositusten²⁸ sekä vesivaroja ja terveyttä koskevan pöytäkirjan²⁹ määräysten mukaisesti jäsenvaltioiden olisi puututtava sanitaation saatavuuteen kansallisella tasolla. Toimilla olisi **varmistettava** sanitaation saatavuus kaikille, esimerkiksi rakentamalla saniteettitiloja julkisiin tiloihin sekä edistämällä maksutonta **tai** kaikkien kannalta kohtuuhintaista pääsyä asianmukaisiin saniteettitiloihin julkishallinnon tiloissa ja julkisissa rakennuksissa, **mukaan lukien kaikenlaiset tilat ja palvelut, kuten huuhdeltavat ja kuivakäymälät.** Tilojen turvallisuudesta olisi pidettävä huolta, mikä tarkoittaa, että kaikkien olisi voitava käyttää niitä **tarvittaessa** kaikkina aikoina, myös kun on kyse henkilöistä, joilla on erityistarpeita, kuten lapset, ikäänntyneet, vammaiset ja asunnottomat henkilöt, että ne olisi sijoitettava paikkoihin, jotka varmistavat käyttäjien **parhaan mahdollisen** turvallisuuden, ja että niiden olisi oltava hygieenisia ja teknisesti turvallisia käyttää. Saniteettitiloja olisi myös oltava riittävä määrä sen varmistamiseksi, että ihmisten tarpeet täytetään ja etteivät odotusajat ole kohtuuttoman pitkiä. **Julkisten tilojen saniteettitilojen riittävästä määrästä olisi päätettävä asianmukaisella tasolla toissijaisuusperiaate huomioon ottaen.**

²⁶ **Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 25 päivänä syyskuuta 2015 hyväksymä päätöslauselma (A/70/L.1).**

²⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin perustamisesta (COM(2017) 250 final).

²⁸ WHO Guidelines on Sanitation and Health, 2018.

²⁹ Vesivaroja ja terveyttä koskeva pöytäkirja vuoden 1992 yleissopimukseen maasta toiseen ulottuvien vesistöjen ja kansainvälisten järvien suojelusta ja käytöstä, tehty 17 päivänä kesäkuuta 1999.

- (40) Komission 7 päivänä lokakuuta 2020 antamassa tiedonannossa ”Tasa-arvon unioni: Romanian tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskeva EU:n strategiakehys” tunnustettiin vähemmistökulttuurien, kuten romanien ja travellerien, erityistilanne riippumatta siitä, ovatko he paikallaan pysyviä vai eivät, ja erityisesti sanitaatiopalvelujen puute sekä kehoitettiin parantamaan peruspalvelujen tosiasiallista yhdenvertaista saatavuutta. Yleisesti ottaen on asianmukaista, että jäsenvaltiot kiinnittävät erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin *ryhmiin tai ryhmiin, jotka ovat syrjäytyneet sosioekonomiseen tilanteeseen, etniseen alkuperään, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoleen, vammaisuuteen, asunnottomuuteen, oikeudelliseen asemaan, uskonnolliseen vakaumukseen tai muihin tekijöihin liittyvistä syistä*, toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet sanitaation saatavuuden *varmistamiseksi* kyseisille ryhmille. On tärkeää, että tällaiset ryhmät määritellään yhdenmukaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/2184³⁰ 16 artiklan 1 kohdan kanssa. Toimenpiteitä, joilla parannetaan sanitaation saatavuutta haavoittuvassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille, voisivat olla esimerkiksi pääsy saniteettitiloihin julkisissa *ja yksityisissä* tiloissa *sekä julkisissa hallintorakennuksissa* ilmaiseksi tai alhaista palvelumaksua vastaan, liityntöjen kehittäminen tai ylläpitäminen asianmukaisiin yhdyskuntajätevesien keräysjärjestelmiin sekä tiedottaminen lähimmistä saniteettitiloista.

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/2184, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, ihmisten käyttöön tarkoitettun veden laadusta (EUVL L 435, 23.12.2020, s. 1).

- (41) Turvallista juomavettä ja sanitaatiota koskevien EU:n ihmisoikeussuuntaviivojen³¹ mukaan erityistä huomiota olisi kiinnitettävä naisten ja tyttöjen tarpeisiin, koska he ovat erityisen alttiita hyökkäyksille, seksuaaliselle ja sukupuoleen perustuvalla väkivallalla, häirinnälle ja muille turvallisuushäiriöille, kun he käyttävät saniteettitiloja kodin ulkopuolella. Tämä vastaa vesidiplomatiasta annettuja neuvoston päätelmiä³², joissa vahvistetaan, että vesidiplomatiaan on tärkeää sisällyttää sukupuolinäkökulma. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota naisiin ja tyttöihin haavoittuvassa asemassa olevana ryhmänä ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla parannetaan tai ylläpidetään sanitaation turvallista saatavuutta heidän kannaltaan.

³¹ EU:n ihmisoikeussuuntaviivat: turvallinen juomavesi ja sanitaatio (10145/19).

³² Neuvoston päätelmät vesidiplomatiasta (13991/18).

- (42) Arvioinnissa todettiin, että lietteen käsittelyä voitaisiin parantaa, jotta se vastaisi paremmin *Euroopan parlamentin ja neuvoston* direktiivin 2008/98/EY³³ 4 artiklassa määriteltyjä kiertotalouden ja jätehierarkian periaatteita. Toimet, joilla pyritään paremmin seuraamaan ja vähentämään teollisuus- ja laitosjätevesien johtamisesta ympäristöön aiheutuvia päästöjä niiden lähteellä, auttavat parantamaan tuotetun lietteen laatua ja varmistamaan sen turvallisen käytön maataloudessa. Jotta varmistetaan ravinteiden, kuten kriittiseksi aineeksi katsotun fosforin, asianmukainen ja turvallinen talteenotto lietteestä, niille olisi määriteltävä unionin tasolla *uudelleenkäytön ja kierrätyksen yhdistetty vähimmäistavoite, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat joustavasti valita, käytetäänkö yhdyskuntajätevetä ja/tai lietettä uudelleen ja/vai kierrätetäänkö se fosforin talteenottamiseksi. Tässä uudelleenkäytön ja kierrätyksen yhdistetyssä vähimmäistavoitteessa olisi otettava huomioon lietteen fosforipitoisuus, joka voi vaihdella alueittain. Siinä olisi myös otettava huomioon kunkin kansallisen markkinan kylläisyysaste, esimerkiksi muista, kuten kotieläintuotannosta, peräisin olevan orgaanisen fosforin saatavuus ja sen imeytymismahdollisuudet. Jäsenvaltioita olisi kannustettava seuraamaan lietteen mikroepäpuhtauksia erityisesti silloin, kun on olemassa riski mikroepäpuhtauksien kertymisestä lietteeseen ja kun lietettä käytetään uudelleen maataloudessa, jotta voidaan lisätä tietämystä niiden esiintymisestä ja suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä. Ravinteiden asianmukaiseen ja turvalliseen talteenottoon ja niiden uudelleenkäyttöön maataloudessa olisi kannustettava, jotta voidaan tukea maatalousalan häiriönsietokykyä ja kestävyyttä ja edistää EU:n lannoiteteollisuuden strategista riippumattomuutta. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden olisi kansalliset ja paikalliset hyödyntämisvaihtoehdot huomioon ottaen toteutettava toimenpiteitä, joilla kannustetaan yhdyskuntajätevesistä ja lietteestä talteenotettujen ravinteiden tuotantoa ja hankintaa. Käytettäessä lietettä uudelleen maataloudessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota mikromuoveihin. Siksi mikromuoveja olisi seurattava järjestelmällisesti, kun lietettä käytetään uudelleen maataloudessa. Nämä tiedot ovat välttämättömiä lietteen turvalliselle käsittelylle maataloudessa ja asiaankuuluvan EU:n politiikan mahdolliselle tarkistamiselle.*

³³

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

- (43) *Asianmukainen* seuranta on tarpeen, jotta uusien vaatimusten noudattamista voidaan valvoa *mikroepäpuhtauksien*, teollisuus- ja laitospäästöjen epäpuhtauksien, energianeutraaliuden, ■ rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen ja huleveden osalta. *Seuranta olisi tuettava digitaalisten välineiden avulla, jos se on teknisesti toteutettavissa ja tarkoituksenmukaista. Digitaalisten välineiden käyttöä olisi harkittava järjestelmällisesti erityisesti keräysjärjestelmien ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen operatiivisessa hallinnoinnissa. Mikroepäpuhtauksien* vähentämiseen yhdyskuntajätevesistä käytetyn mikroepäpuhtauksien poiston *vaatimustenmukaisuuden* todentamiseksi riittää, että seurataan rajattua määrää edustavia *mikroepäpuhtauksia*. Seurantatiheyden olisi *perustuttava* nykyisiin parhaisiin käytäntöihin käyttäen mallina Sveitsin nykyisiä käytäntöjä. Nämä velvoitteet olisi kustannustehokkuuden varmistamiseksi suhteutettava yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen ja taajamien kokoon. Seurannan avulla saadaan myös tietoja kahdeksansessa ympäristöalan toimintaohjelmassa³⁴ perustettua yleistä ympäristön seurantakehystä ja erityisesti sen perustana olevaa saasteettomuuden seurantakehystä³⁵ varten.
- (44) *Mikromuoveja ja asiaankuuluvia mikroepäpuhtauksia rankkasateiden aiheuttamissa ylivuodoissa ja erillisistä järjestelmistä johdetuissa hulevesissä olisi tarvittaessa seurattava edustavalla näytteenotto-ohjelmalla, jolla voidaan arvioida pitoisuuksia veden laadun mallintamiseksi. Kasvihuonekaasupäästöjä olisi tarvittaessa seurattava ja tukena olisi käytettävä laskutoimituksia ja mallintamista.*

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/591, annettu 6 päivänä huhtikuuta 2022, vuoteen 2030 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta (EUVL L 114, 12.4.2022, s. 22).

³⁵ ■ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Terve maapallo kaikille – EU:n toimintasuunnitelma ”Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta” (COM(2021) 400 final).

(45) *Jotta voidaan varmistaa ympäristönsuojelu ja se, että tämän direktiivin ja muun unionin lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi toteutettavan riskinarvioinnin perusteella toteutetaan asianmukaisia toimia, jäsenvaltioiden olisi seurattava laajaa kirjoa epäpuhtauksia yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden sisäänotto- ja purkuvaiheessa. Tarpeettoman rasituksen välttämiseksi olisi seurattava ainoastaan epäpuhtauksia, joita voidaan odottaa esiintyvän yhdyskuntajätevedessä, ottaen huomioon, että yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin voi päätyä runsaasti erilaisia epäpuhtauksia, myös teollisuus- ja laitosjätevesilähteistä. Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus harventaa seurantatiheyttä, jos epäpuhtauksia ei löydy seuraavilla näytteenottokausilla. Erityisesti tuoreemmat tiedot osoittavat, että PFAS-aineita esiintyy yhdyskuntajätevedessä, joskus korkeina pitoisuuksina. Uusin tieteellinen näyttö osoittaa, että PFAS-aineet aiheuttavat pysyvyytensä vuoksi huolta kansanterveydelle ja ympäristölle. Sen vuoksi on olennaisen tärkeää ymmärtää paremmin PFAS-aineiden kulkeutumista ympäristöön ja seurata niitä yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen sisäänotto- ja purkuvaiheessa. Seuranta olisi aloitettava ensisijaisesti silloin, kun jätevedtä päätyy juomaveden ottoon käytettäville vedenmuodostamisalueille, koska PFAS-aineille altistumisen riski on suuri ja niillä on vaikutuksia terveyteen.*

- (46) Direktiivin täytäntöönpanoa koskevaa raportointia olisi parannettava ja yksinkertaistettava hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja digitalisaation tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi poistamalla velvoite, jonka mukaan jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle kahden vuoden välein ja komission on julkaistava kertomus joka toinen vuosi. Se olisi korvattava vaatimuksella, jonka mukaan jäsenvaltioiden on Euroopan ympäristökeskuksen, jäljempänä 'EEA', tuella parannettava direktiivin 91/271/ETY nojalla perustettuja nykyisiä kansallisia standardoituja tietoaaineistoja ja saatettava *ne* säännöllisesti ajan tasalle. ***Komissio käyttää näitä tietoaaineistoja tämän direktiivin noudattamisen todentamisessa. EEA kehittäisi raportointimallin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.*** Komissiolle ja EEA:lle olisi annettava pääsy kansallisiin tietokantoihin. Jotta voidaan varmistaa, että tämän direktiivin soveltamisesta on saatavilla kattavat tiedot, tietoaaineistoihin olisi sisällyttävä tiedot siitä, noudattavatko yhdyskuntajätevedenpuhdistamot käsittelyvaatimuksia (kyllä/ei, päästettyjen epäpuhtauksien kuormitukset ja pitoisuudet), miten hyvin energianeutraaliustavoitteet on saavutettu, mitkä ovat yli 10 000 avl:n jätevedenpuhdistamojen kasvihuonekaasupäästöt sekä mitä toimenpiteitä jäsenvaltiot ovat toteuttaneet rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen / hulevesien, sanitaation saatavuuden ja kiinteistökohtaisten järjestelmien käytön osalta. Samalla olisi varmistettava täysi johdonmukaisuus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 166/2006³⁶ kanssa tietojen käytön optimoimiseksi ja täyden avoimuuden tukemiseksi. ***Näistä tietoaaineistoista saaduilla tiedoilla olisi tuettava yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen suorituskykyä koskevien parhaiden käytäntöjen vertailua ja vaihtoa unionin tasolla. Tietojen antamisesta yleisölle aiheutuvan hallinnollisen taakan suhteen olisi aina noudatettava suhteellisuusperiaatetta.***

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 166/2006, annettu 18 päivänä tammikuuta 2006, epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 1).

(47) ***Direktiivin täytäntöönpano rahoitetaan vesimaksuilla ja julkisilla määrärahoilla, mukaan lukien EU:n rahoitus. Laajennetulla tuottajavastuulla olisi tulevaisuudessa varmistettava, että mikroepäpuhtauksien poiston kustannuksista vastaavat ainakin osittain asianomaiset toimialat ja että niitä täydennetään muuntotyypisellä rahoituksella. Aiemmin direktiivin täytäntöönpanoa tuettiin merkittävästi myös unionin koheesipolitiikasta ja Horisontti 2020- ja LIFE-ohjelmista.*** Tämän direktiivin oikea-aikaisen ja asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi on olennaista, että jäsenvaltiot laativat kansallisen täytäntöönpano-ohjelman, johon sisältyy pitkän aikavälin suunnitelma tarvittavista investoinneista sekä rahoitusstrategia. Nämä kansalliset ohjelmat olisi raportoitava komissiolle. Hallinnollisen taakan rajoittamiseksi tätä vaatimusta ei pitäisi soveltaa jäsenvaltioihin, ***joissa yli 95 prosenttia taajamista täyttää 3–8 artiklan vaatimukset. Direktiivin asianmukaisen täytäntöönpanon jatkamiseksi komission olisi huomioitava jäsenvaltioiden ilmoittamat kansalliset täytäntöönpano-ohjelmat seuraavan, vuoden 2027 jälkeisen ja sitä seuraavien monivuotisten rahoituskehysten valmistelussa ja jäsenvaltioiden olisi viipymättä perustettava vaadittu laajennettua tuottajavastuuta koskeva järjestelmä.***

- (48) Yhdyskuntajätevesien keräys ja käsittely on alana erityinen, koska alalla vallitsevat kytkösmarkkinat, eli asukkaat ja pienet yritykset on liitetty keräysjärjestelmään ilman mahdollisuutta valita palveluntarjoajaa. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa, että toiminnanharjoittajien keskeiset suorituskykyindikaattorit, kuten saavutettu käsittelytaso, käsittelykustannukset, käytetty ja tuotettu energia sekä tähän liittyvät kasvihuonekaasupäästöt ja hiilijalanjälki, ovat julkisesti saatavilla. Jotta yleisö saisi enemmän tietoa yhdyskuntajätevesien käsittelyn vaikutuksista, keskeiset tiedot kunkin kotitalouden vuotuisista jäteveden keräys- ja käsittelykustannuksista olisi esitettävä **vähintään yli 10 000 alv:n taajamissa ja mieluiten myös yli 1 000 alv:n taajamissa** helposti saavutettavassa muodossa, esimerkiksi laskuissa, ja muiden yksityiskohtaisten tietojen olisi oltava saatavilla **käyttäjystävällisessä muodossa** verkossa toiminnanharjoittajan tai toimivaltaisen viranomaisen verkkosivustolla.
- (49) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/4/EY³⁷ taataan ympäristötiedon saatavuus jäsenvaltioissa tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa vuonna 1998 tehdyn yleissopimuksen (Århusin yleissopimus) mukaisesti. Århusin yleissopimus sisältää laajoja velvoitteita, jotka liittyvät sekä ympäristötietojen pyyntöön perustuvaan saatavuuteen että kyseisten tietojen aktiiviseen levittämiseen. On tärkeää, että kun säädetään velvoitteesta asettaa tiedot yhdyskuntajätevesien keräämisestä ja käsittelystä yleisön saataville verkossa käyttäjystävällisellä tavalla, tämän direktiivin tiedonsaantia ja tietojen jakamista koskevia järjestelyjä koskevilla säännöksillä täydennetään kyseistä direktiiviä eikä luoda erillistä sääntelykehystä.

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

(50) Tämän direktiivin vaikuttavuus ja sen tavoite suojella kansanterveyttä unionin ympäristöpolitiikan puitteissa edellyttävät, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt tai tapauksen mukaan näiden asianmukaisesti perustetut organisaatiot voivat vedota tähän direktiiviin tuomioistuinkäsittelyssä ja että kansalliset tuomioistuimet voivat ottaa tämän direktiivin huomioon unionin oikeuden osana voidakseen muun muassa tarvittaessa valvoa kansallisen viranomaisen päätöksiä. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden tuomioistuinten tehtävänä on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU', 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetun vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti varmistaa unionin oikeuden mukaisten yksilön oikeuksien oikeussuoja. SEU 19 artiklan 1 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus säätää tarvittavista muutoksenhakekeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla. ***Tämä olisi tehtävä kansallisten sääntöjen mukaisesti poistamatta korvausta koskevan säännöksen tehokasta vaikutusta.*** Lisäksi Århusin yleissopimuksen mukaisesti niillä yleisön jäsenillä, joita asia koskee, olisi oltava muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus, joka on riittävä suojelemaan yksilön oikeutta elää terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävän laadukkaassa ympäristössä.

(51) Jotta tätä direktiiviä voidaan mukauttaa tieteen ja tekniikan kehitykseen, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia säädöksiä, joilla muutetaan liitteiden tiettyjä osia siltä osin kuin on kyse ***seurannan mukauttamisesta viimeisimmän kehityksen mukaisiin seurantamenetelmiin, myös digitaalisten välineiden käyttämisen optimoimiseksi ja muussa unionin lainsäädännössä käytettyjen asiaankuuluvien menetelmien huomioon ottamiseksi, sekä tulosten arvioinnista*** biologista käsittelyä, ravinteiden poistoa ja mikroepäpuhtauksien poistoa koskevien vaatimusten osalta ja erityislupia, joita edellytetään teollisuus- ja laitosjätevesien johtamiseksi keräysjärjestelmiin ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin, koskevien vaatimusten osalta, sekä säädöksiä, joilla täydennetään tätä ***direktiiviä täsmentämällä*** uudelleenkäytön ja kierrätyksen ***yhdistetty*** vähimmäistavoite ***lietteestä ja yhdyskuntajätevedestä peräisin olevalle fosforille ottaen huomioon käytettävissä olevat teknologiat ja resurssit sekä fosforin talteenottamisen taloudellinen kannattavuus***. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

- (52) Tämän direktiivin yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa kiinteistökohtaisten järjestelmien suunnittelua koskevien standardien hyväksymiseksi, seuranta- ja arviointimenetelmien hyväksymiseksi mikroepäpuhtauksien poiston ja *energianeutraaliustavoitteiden* indikaattoreille, yhteisten edellytysten ja kriteerien vahvistamiseksi sille, millä perusteella tiettyjä tuotteita voidaan vapauttaa laajennetusta tuottajavastuusta, kokonaisvaltaisten yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmien laatimista tukevien menetelmien vahvistamiseksi, *esimerkiksi määrään, viemärien ylivuotojen esiintymismäärään tai hulevesien määrään perustuvien vaihtoehtoisen indikaattorien tai muiden asiaankuuluvien vaihtoehtoisten indikaattorien kehittämiseksi kuormitukseen perustuvalla kuormituksen vähentämistä koskevalle ohjeelliselle tavoitteelle ja yhdyskuntajätevesissä ja lietteessä esiintyvien mikrobilääkeresistenssin, suorien ja epäsuorien kasviuonekaasupäästöjen ja mikromuovien mittaamiseen tarkoitettujen menetelmien vahvistamiseksi, vähimmäisluettelon vahvistamiseksi oleellisista epäpuhtauksista, joita todennäköisesti esiintyy yhdyskuntajätevesissä, mukaan lukien menetelmä todennäköisesti esiintyvien oleellisten epäpuhtauksien tunnistamiseksi, joidenkin epäpuhtauksien seurantaa koskevien poikkeusten uudelleen tarkastelua koskevien kriteerien vahvistamiseksi, yhdenmukaistetun menetelmän vahvistamiseksi muuttujien ”PFAS:t yhteensä” ja ”PFAS-aineiden summa” mittaamiseksi yhdyskuntajätevesissä sekä tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevien tietojen, jotka jäsenvaltioiden on toimitettava ja jotka EEA kokoaa, muodon ja esitystavan hyväksymiseksi. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³⁸ mukaisesti.*

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (53) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, **ja niissä olisi tapauksen mukaan otettava huomioon vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellinen tilanne.**

- (54) Paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³⁹ mukaisesti komission olisi tehtävä tästä direktiivistä arviointi tietyn ajan kuluttua päivästä, jona se saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Kyseisen arvioinnin olisi perustuttava tämän direktiivin täytäntöönpanon aikana saatuihin kokemuksiin ja kerättyihin tietoihin, käytettävissä oleviin WHO:n suosituksiin sekä merkityksellisiin tieteellisiin, analyttisiin ja epidemiologisiin tietoihin. Arvioinnissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota seuraavia koskeviin *analyysieihin: yhdyskuntajätevesien seurannassa käytettävien kansanterveyteen liittyvien muuttujien riittävyys, kansanterveyteen liittyvien muuttujien pakollisen seurannan tuoma lisäarvo*, mahdollinen tarve mukauttaa laajennettua tuottajavastuuta koskevien *järjestelmien* piiriin kuuluvien tuotteiden luettelo, *mukaan lukien vapauttamista koskevat edellytykset, jäsenvaltioiden tuottajille asettamien mahdollisesti erilaisten maksuosuuksien potentiaaliset vaikutukset sisämarkkinoiden toimintaan, laajennetun tuottajavastuujärjestelmän kehittämisen toteuttamiskelpoisuus ja asianmukaisuus niitä tuotteita varten, joista aiheutuu per- ja polyfluorattuja akryyliyhdisteitä (PFAS-aineet) ja mikromuoveja, sekä veden uudelleenkäyttöä koskevien pakollisten kansallisten suunnitelmien, mukaan lukien kansalliset tavoitteet ja toimenpiteet, lisäarvo ja asianmukaisuus*. Kyseisessä arvioinnissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota myös *arvioon energianeutraaliuden tavoitteesta sen analysoimiseksi, kuinka teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista on siirtyä kohti sektorin laajempaa energia-autonomiata ja mitkä ovat ympäristö- ja ilmastohyödyt, arvioon mahdollisuuksista mitata yhdyskuntajäteveden käsittelystä vastaavan toimialan päästämiä suorita ja epäsuoria kasvihuonekaasupäästöjä, arvioon yhdyskuntajäteveden käsittelystä vastaavan toimialan mahdollisuudesta saavuttaa ilmastoneutraalius ja siihen tarvittavasta ajasta sekä siihen, onko mahdollista ja toteuttamiskelpoista asettaa unionin vähimmäistavoitteet lietteestä ja/tai yhteiskuntajätevedestä peräisin olevan typen uudelleenkäytölle ja kierrätykselle*.

³⁹

Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

- (55) Direktiivissä 91/271/ETY säädetään erityisistä Mayottea koskevista määräajoista, koska siitä tuli vuonna 2014 SEUT 349 artiklassa tarkoitettu unionin syrjäisimpiin alueisiin kuuluva alue. Sen vuoksi keräysjärjestelmien perustamista ja vähintään 2 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevesien biologista käsittelyä koskevien velvoitteiden soveltamista olisi lykättävä Mayotten osalta.
- (56) ***On asianmukaista huomioida Mayotten ja muiden SEUT 349 artiklassa lueteltujen unionin syrjäisimpien alueiden erityistilanne; mainitussa artiklassa säädetään erityisistä toimenpiteistä näiden alueiden tukemiseksi. Näiden alueiden yhdyskuntavesien käsittelyn osalta olisi kiinnitettävä erityistä huomiota vaikeaan pinnanmuodostukseen ja saaristoasemaan.***
- (57) Ympäristönsuojelun jatkuvuuden varmistamiseksi on tärkeää, että jäsenvaltiot säilyttävät vähintään nykyisen ravinteiden poiston tason, kunnes fosforin ja typen vähentämistä koskevia uusia vaatimuksia aletaan soveltaa. Sen vuoksi neuvoston direktiivin 91/271/EY 5 artiklaa olisi edelleen sovellettava, kunnes kyseisiä uusia vaatimuksia aletaan soveltaa.

- (58) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, joita ovat ympäristön ja kansanterveyden suojeleminen, ilmaston neutraaliuden saavuttaminen jätevesien keräys- ja käsittelytoiminnassa, sanitaation saatavuuden parantaminen sekä kansanterveyden kannalta merkityksellisten muuttujien säännöllisen seurannan varmistaminen, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (59) Velvollisuuden saattaminen tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoitettava säännöksiin, joilla muutetaan aiemman direktiivin säännöksiä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aiempaan direktiiviin.
- (60) Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä VII olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä luetellut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat yhdyskuntajätevesien keräämistä, käsittelyä ja vesistöön johtamista ja joiden tarkoituksena on suojella ympäristöä ja ihmisten terveyttä *yhteinen terveys -lähestymistavan mukaisesti* sekä samalla *vähentää* asteittain kasvihuonekaasupäästöjä *kestävälle tasolle*, parantaa yhdyskuntajätevesien keräämistä ja käsittelyn energiatasetta *ja edistää siirtymistä kiertotalouteen*. Siinä vahvistetaan myös säännöt, jotka koskevat sanitaation saatavuutta *kaikille*, yhdyskuntajäteveden käsittelystä vastaavan toimialan läpinäkyvyyttä, säännöllistä seurantaa, jolla selvitetään kansanterveyden kannalta merkityksellisten muuttujien esiintymistä yhdyskuntajätevesissä, *ja aiheuttamisperiaatteen täytäntöönpanoa*.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'yhdyskuntajätevedellä' *mitä tahansa seuraavista:*
 - a) *talousjätevesi;*
 - b) *talousjäteveden ja teollisuus- ja laitosjäteveden seos;*
 - c) *talousjäteveden ja huleveden seos;*
 - d) *talousjäteveden, teollisuus- ja laitosjäteveden ja huleveden seos;*

- 2) 'talous**jätevedellä**' asuntojen, asumispalvelujen **ja laitosten** jätevesiä, jotka ovat peräisin pääasiassa ihmisten aineenvaihdunnasta **ja/tai** kotitalouksien toiminnasta;
- 3) 'teollisuus- ja laitos**jätevedellä**' muuta **jätevettä** kuin **talous**jätevettä ja **hulevettä**, joka johdetaan ■ kiinteistöistä, joita käytetään ■ elinkeino-, teollisuus- tai yritystoimintaan;
■
- 4) 'taajamalla' aluetta, jossa **asutus (asukasvastineluvulla ilmaistuna), joko yhdistettynä yritystoimintaan tai ilman sitä, on niin tiheä**, että jätevedet on kerättävä ja johdettava **yhteen tai useampaan** yhdyskuntajäteveden**puhdistamoon ja/tai yhteen tai useampaan** **purkupaikkaan**;
- 5) 'hulevedellä' **sadevettä**, jota kerätään taajamissa sekaviemäriin tai erillisviiemäriin;
- 6) 'rankkasateiden aiheuttamalla ylivuodolla' käsittelemättömän yhdyskuntajäteveden päätymistä sekaviiemäriin vastaanottaviin vesistöihin **sateen tai järjestelmän toimintahäiriöiden seurauksena**;
- 7) 'keräysjärjestelmällä' yhdyskuntajätevesien keräämiseen ja johtamiseen käytettävää viemäri**järjestelmää**;

- 8) 'sekaviemärillä' **yhtä** viemäriä, jota käytetään yhdyskuntajätevesien, **hulevedet mukaan lukien**, keräämiseen ja johtamiseen;
- 9) 'erillisviemärillä' viemäriä, jota käytetään jonkin seuraavista keräämiseen ja johtamiseen erikseen:
- a) talousjätevesi;
 - b) teollisuus- ja laitosjätevesi;
 - c) talousjäteveden ja teollisuus- ja laitosjäteveden seos;
 - d) **hulevesi**;
- 10) 'yhdellä' asukasvastineluvulla' (1 avl) sellaista **orgaanista biologisesti hajoavaa** päiväkohtaista **kuormitusta** ■, jonka viiden vuorokauden biokemiallinen hapenkulutus, jäljempänä 'BOD5-arvo', on 60 grammaa happea vuorokaudessa;
- 11) '**mekaanisella käsittelyllä**' sellaista **kiintoaineen laskeutusta fysikaalisin tai kemiallisin menetelmin tai muuta yhdyskuntajäteveden käsittelyä, jossa laitokseen tulevan jäteveden BOD5-arvo laskee vähintään 20 prosentilla ja kiintoainepitoisuus vähintään 50 prosentilla ennen vesistöön johtamista**;
- 12) 'biologisella käsittelyllä' yhdyskuntajätevesien käsittelyä menetelmällä, joka sisältää yleensä biologisen käsittelyn ja jälkiselkeytyksen, tai **muulla menetelmällä, jolla vähennetään biologisesti hajoavaa orgaanista ainesta yhdyskuntajätevedessä**;

- 13) 'ravinteiden poistolla' yhdyskuntajätevesien käsittelyä menetelmällä, jolla **vähennetään** tyyppiä **ja/tai** fosforia yhdyskuntajätevedessä;
- 14) 'mikroepäpuhtauksien poistolla' yhdyskuntajätevesien käsittelyä menetelmällä, jolla **vähennetään** useita erilaisia **mikroepäpuhtauksia** yhdyskuntajätevedessä;
- 15) 'lietteellä' **orgaanisia ja epäorgaanisia jäämiä**, joita syntyy yhdyskuntajätevesien käsittelystä **yhdyskuntajätevedenpuhdistamossa (lukuun ottamatta hiekkaa, rasvaa, muita epäpuhtauksia ja esikäsittelyvaiheesta peräisin olevia muita siivilöintijätteitä ja jäämiä)**;
- 16) 'rehevöitymisellä' sellaista ravinteiden, erityisesti typpi- ja/tai fosforiyhdisteiden veteen rikastumista, joka kiihdyttää levien ja kehittyneempien kasvilajien kasvua ja aiheuttaa veden eliötasapainon häiriintymistä ja veden laatuvariaatioita;
- 17) 'mikroepäpuhtaudella' **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006⁴⁰ 3 artiklan 1 kohdassa määriteltyä** ainetta, sen hajoamistuotteet mukaan lukien, jota esiintyy yleisesti **vesiympäristössä, yhdyskuntajätevedessä ja/tai lietteessä** ja jota voidaan pitää **pieninäkin pitoisuuksina** vaarallisena ihmisten terveydelle tai ympäristölle asetuksen (EY) N:o 1272/2008 liitteessä I olevissa 3 ja 4 osassa vahvistettujen **asiaankuuluvien** kriteerien perusteella;
- 18) 'laimennussuhteella' vastaanottavan vesistön **viiden edeltävän vuoden keskimääräistä** vuosittaista virtaamaa purkupaikan kohdalla suhteessa **viiden edeltävän vuoden keskimääräiseen** vuosittain **pintaveteen johdetun** yhdyskuntajäteveden tilavuuteen;

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

- 19) 'tuottajalla' valmistajaa, maahantuojaa tai jakelijaa, joka saattaa tuotteita ammattimaisesti jäsenvaltion markkinoille, myös *Euroopan parlamentin ja neuvoston* direktiivin 2011/83/EU⁴¹ 2 artiklan 7 kohdassa määriteltyjen etäsopimusten perusteella;
- 20) 'tuottajavastuujärjestöllä' *kansallisesti tunnustettua* järjestöä, joka on perustettu, jotta tuottajat *voivat täyttää 9 ja 10 artiklan* mukaiset velvoitteensa;
- 21) 'sanitaatiolla' tiloja ja palveluja ihmisten virtsan *ja* ulosteiden turvallista, *hygieenistä, varmaa ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti hyväksyttävää hallinnointia ja* hävittämistä varten sekä *kuukautistuotteiden vaihtamista ja hävittämistä varten yksityisyyttä ja ihmisarvoa kunnioittaen*;
- 22) 'mikrobilääkeresistenssillä' mikro-organismien kykyä selviytyä tai kasvaa sellaisessa mikrobilääkepitoisuudessa, joka tavallisesti riittää estämään samaan lajiin kuuluvien mikro-organismien kasvun tai tappamaan ne;
- 23) *'yhteisellä terveydellä'* *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2371*⁴² *3 artiklan 7 alakohdassa tarkoitettua yhteistä terveyttä*;

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁴² *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2371, annettu 23 päivänä marraskuuta 2022, valtioiden rajat ylittävistä vakavista terveysuhkista ja päätöksen N:o 1082/2013/EU kumoamisesta (EUVL L 314 6.12.2022, s 26).*

- 24) 'yleisöllä, jota asia koskee' yleisöä, johon tämän direktiivin **6, 7 tai 8 artiklassa** säädettyjen velvoitteiden täytäntöönpanoa koskevan **päätöksen tekeminen** vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa tai jonka etua se koskee; **tätä määritelmää sovellettaessa katsotaan, että tällainen päätös koskee myös** valtiosta riippumattomia järjestöjä, jotka edistävät ihmisten terveyden tai ympäristön suojelua **ja jotka täyttävät kansallisen lainsäädännön mukaiset vaatimukset;**
- 25) 'kantoaineella' yhdyskuntajätevesien käsittelyssä tarvittavien bakteerien kasvualustana käytettyjä, **yleensä muovista valmistettuja kaikenlaisia kappaleita;**
- 26) 'markkinoille saattamisella' tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville jäsenvaltion markkinoilla;
- 27) 'kuormituksella' viiden vuorokauden biokemiallisella hapenkulutuksella, jäljempänä 'BOD5-arvo', mitatun orgaanisen biologisesti hajoavan aineksen määrää yhdyskuntajätevedessä asukasvastineluvulla ilmaistuna tai minkä tahansa epäpuhtauden tai ravinteen määrää ilmaistuna massayksikkönä aikaa kohti;
- 28) 'kiinteistökohtaisella järjestelmällä' **sanitaatiojärjestelmää, jolla kerätään, varastoidaan, käsitellään ja/tai loppukäsitellään talousjätevettä, joka on peräisin rakennuksista tai rakennusten osista, joita ei ole liitetty yhdyskuntajäteveden keräysjärjestelmään.**

3 artikla

Keräysjärjestelmät *ja asukasvastinelukuna ilmaistun kuormituksen laskeminen*

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kaikissa vähintään **2 000 avl:n** taajamissa noudatetaan seuraavia vaatimuksia:
 - a) niissä on keräysjärjestelmät;
 - b) kaikki niiden talousjätevesien lähteet on liitetty keräysjärjestelmään.
2. ■ Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että **1 000–2 000 avl:n taajamissa noudatetaan 1 kohdan vaatimuksia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2035.**
■
Jäsenvaltiot voivat poiketa tässä kohdassa tarkoitettusta määräajasta enintään
 - i) **kahdeksan vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]**
 - **alle 50 prosentissa kyseisistä taajamista on keräysjärjestelmä; tai**
 - **alle 50 prosenttia näiden taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta kerätään keräysjärjestelmiin;**

ii) 10 vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]

- alle 25 prosentissa kyseisistä taajamista on keräysjärjestelmä; tai*
- alle 25 prosenttia näiden taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta kerätään keräysjärjestelmiin.*

Kroatia, Bulgaria ja Romania voivat poiketa tässä kohdassa tarkoitetusta määräajasta enintään

i) 12 vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]

- alle 50 prosentissa kyseisistä taajamista on keräysjärjestelmä; tai*
- alle 50 prosenttia näiden taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta kerätään keräysjärjestelmiin;*

- ii) *14 vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]*
- *alle 25 prosentissa kyseisistä taajamista on keräysjärjestelmä; tai*
 - *alle 25 prosenttia näiden taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta kerätään keräysjärjestelmiin.*

Jos jäsenvaltiot poikkeavat tässä kohdassa tarkoitetusta määräajasta, niiden on varmistettava, että niiden ensimmäinen 23 artiklassa tarkoitettu kansallinen täytäntöönpano-ohjelma sisältää seuraavat:

- i) *sellaisten taajamien lukumäärä, joiden avl on 1 000–2 000 ja joissa ei ole kattavaa keräysjärjestelmää ... [direktiivin voimaantulopäivä]; ja*
- ii) *suunnitelma, jossa yksilöidään tarvittavat investoinnit täyden vaatimustenmukaisuuden saavuttamiseksi kyseisissä taajamissa pidennettyjen määräaikojen puitteissa; ja*

iii) tekniset tai taloudelliset perustelut tässä kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidentämiselle.

Tässä kohdassa tarkoitetun määräajan pidennykset tulevat voimaan vain, jos ensimmäisen alakohdan edellytykset täyttyvät. Jos kyseiset edellytykset eivät täyty, komissio tiedottaa siitä jäsenvaltioille viimeistään ... [23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräaikaa seuraavan kuudennen kuukauden viimeinen päivä].

- 3. Asukasvastinelukuna ilmaistu taajaman kuormitus on laskettava suurimman taajamassa vuoden aikana tuotetun viikon keskikuormituksen perusteella, lukuun ottamatta poikkeuksellisia, kuten rankkasateista johtuvia, säätilanteita.*
4. Keräysjärjestelmien on täytettävä liitteessä I olevassa A osassa vahvistetut vaatimukset.

█

4 artikla

Kiinteistökohtaiset järjestelmät

1. **Jäsenvaltiot voivat poiketa** siitä, mitä 3 artiklassa säädetään, **ainoastaan jos** keräysjärjestelmän perustaminen **tai keräysjärjestelmään yhdistäminen** ei ole perusteltua, joko siksi, ettei siitä olisi hyötyä ympäristölle **tai ihmisten terveydelle, ettei se ole teknisesti toteutettavissa** tai että sen kustannukset olisivat erittäin korkeat. **Jos** jäsenvaltiot **poikkeavat siitä, mitä 3 artiklassa säädetään**, niiden on varmistettava, että **vähintään 1 000 avl:n taajamissa tai näiden taajamien osassa** yhdyskuntajätevesien **keräämiseen, varastointiin ja tapauksen mukaan** käsittelyyn **käytetään** kiinteistökohtaisia järjestelmiä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **1 kohdassa tarkoitetut** kiinteistökohtaiset järjestelmät suunnitellaan ja niitä käytetään ja ylläpidetään siten, että **saavutetaan** vähintään sama **ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun taso** kuin 6 ja 7 artiklassa tarkoitetuilla biologisella käsittelyllä ja ravinteiden poistolla.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **kiinteistökohtaiset järjestelmät, joita käytetään vähintään 1 000 avl:n** taajamissa, kirjataan rekisteriin ja että **toimivaltainen** viranomainen **tai muu kansallisella, alueellisella tai paikallistasolla valtuutettu elin** tarkastaa nämä järjestelmät säännöllisesti **tai muutoin tekee tarkastuksia tai valvoo niitä säännöllisesti riskiperusteisen toimintatavan mukaisesti**.

4. Komissiolle siirretään valta antaa **täytäntöönpanosäädöksiä** tämän direktiivin **yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi täsmentämällä** vähimmäisvaatimukset, **jotka koskevat**

a) **tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kiinteistökohtaisten järjestelmien suunnittelua, käyttöä ja ylläpitoa; ja**

b) **tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja säännöllisiä tarkastuksia, joihin kuuluu tällaisten tarkastusten vähimmäistiheyden vahvistaminen kiinteistökohtaisten järjestelmien tyyppin mukaan ja jotka perustuvat riskiperusteiseen toimintatapaan.**

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään viimeistään ... [36 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta] 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Edellä 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja suunnitteluun liittyviä vaatimuksia ei sovelleta 1 kohdassa tarkoitettuihin kiinteistökohtaisiin järjestelmiin, jotka on perustettu ennen tämän direktiivin voimaantulopäivää.

5. Jos jäsenvaltiossa käsitellään kiinteistökohtaisissa järjestelmissä **ja/tai kerätään niihin kansallisella tasolla** yli 2 prosenttia vähintään 2 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevesistä, kyseisen jäsenvaltion on toimitettava komissiolle perustelut kiinteistökohtaisten järjestelmien käytölle ■ . Perusteluissa on
- a) osoitettava, että 1 kohdassa säädetyt kiinteistökohtaisten järjestelmien käyttöä koskevat edellytykset täyttyvät;
 - b) kuvattava 2 **ja** 3 kohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet;
 - c) osoitettava, että 4 kohdassa tarkoitettuja vähimmäisvaatimuksia noudatetaan, jos komissio on käyttänyt sille kyseisen kohdan nojalla siirrettyä **täytäntöönpano**valtaa;
 - d) **osoitettava, että kiinteistökohtaisen järjestelmän käyttö ei estä jäsenvaltioita noudattamasta direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa vahvistettuja ympäristötavoitteita.**
6. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan, missä muodossa 5 kohdassa tarkoitettut tiedot on toimitettava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5 artikla

Kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että taajamille, joiden avl on vähintään 100 000, laaditaan kokonaisvaltainen yhdyskuntajätevesien *keräysalueiden* hallintasuunnitelma viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2033**.
2. ***Viimeistään kuuden kuukauden kuluttua direktiivin 2000/60/EY 13 artiklan 7 kohdan mukaisesta vesipiirin hoitosuunnitelman seuraavasta päivityksestä, joka suoritetaan tämän direktiivin hyväksymisen jälkeen tai viimeistään 22 päivänä kesäkuuta 2028,*** jäsenvaltioiden on laadittava luettelo taajamista, joiden avl on 10 000–100 000 ja joissa aiempien tietojen, *mallintamisen* ja uusimpien ilmastoennusteiden, ***mukaan lukien vuodenaikaisvaihtelu, sekä paineiden ja vesipiirin hoitosuunnitelman mukaisesti tehtyjen vaikutustenarviointien*** perusteella täyttyy yksi tai useampi seuraavista perusteista:
 - a) rankkasateiden aiheuttamat ylivuodot **■** muodostavat riskin ympäristölle tai ihmisten terveydelle;
 - b) rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen osuus on yli **2 prosenttia** vuosittain kerätystä yhdyskuntajätevesikuormituksesta ***liitteessä I olevassa taulukossa 1 ja tapauksen mukaan taulukossa 2 tarkoitettujen muuttujien osalta*** kuivan ajan ***virtaamasta*** laskettuna;

- c) jokin seuraavista vaatimuksista ei täyty rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen vuoksi:
- i) direktiivin (EU) 2020/2184 5 artiklassa vahvistetut vaatimukset;
 - ii) direktiivin 2006/7/EY 5 artiklan 3 kohdassa asetetut vaatimukset;
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/105/EY⁴³ 3 artiklassa vahvistetut vaatimukset;
 - iv) direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa vahvistetut ympäristötavoitteet;
 - v) *direktiivin 2008/56/EY 1 artiklassa vahvistetut vaatimukset;*
 - vi) *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/118/EY⁴⁴ 3 artiklassa vahvistetut vaatimukset;*

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristönlaatunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84).

⁴⁴ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/118/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, pohjaveden suojelusta pilaantumiselta ja huononemiselta (EUVL L 372, 27.12.2006, s. 19).*

d) eri viemäreissä on havaittu kohtia, joissa yhdyskuntajäteveden odotetaan olevan niin saastunutta, että sen purkamisen vastaanottavaan vesistöön voidaan katsoa aiheuttavan riskin ympäristölle tai ihmisten terveydelle tai estävän c alakohdassa tarkoitetun direktiivin kaikkien vaatimusten täyttymisen.

Jäsenvaltioiden on tarkistettava ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu luettelo **kuuden** vuoden välein sen laatimisen jälkeen ja saatettava se tarvittaessa ajan tasalle.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 kohdassa tarkoitettujen taajamien **keräysalueille** laaditaan kokonaisvaltainen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelma viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2039**.

4. Kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat on asetettava pyynnöstä komission saataville.

5. Kokonaisvaltaisiin yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmiin on sisällytettävä vähintään liitteessä V esitetyt tiedot, **ja niissä on asetettava etusijalle vihreät ja siniset infrastruktuuriratkaisut aina, kun se on mahdollista.**

6. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä ***tämän artiklan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi täsmentämällä***
- a) ■ menetelmät liitteessä V olevassa 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden määrittämiseksi;
 - b) ■ menetelmät vaihtoehtoisten indikaattorien määrittämiseksi sen todentamiseksi, onko liitteessä V olevassa 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kuormituksen vähentämistä koskeva ohjeellinen tavoite saavutettu;
 - c) ■ muoto, jossa kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat on asetettava pyynnöstä komission saataville 4 kohdan mukaisesti.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään ***viimeistään ... [36 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta] 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***

7. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kokonaisvaltaiset yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmat tarkistetaan vähintään kuuden vuoden välein niiden laatimisen jälkeen ja saatetaan tarvittaessa ajan tasalle. Edellä 2 kohdassa tarkoitettun luettelon päivittämisen jälkeen jäsenvaltioiden on varmistettava, että taajamille laaditaan kokonaisvaltaiset hallintasuunnitelmat kuuden vuoden kuluessa luetteloon sisällyttämisestä.***

6 artikla

Biologinen käsittely

1. ***Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että vähintään 2 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden päästöt täyttävät liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 1 asetetut biologista käsittelyä koskevat asiaankuuluvat vaatimukset liitteessä I olevassa C osassa säädettyjen seurannan ja tulosten arvioinnin menetelmien mukaisesti ennen vastaanottavaan vesistöön johtamista. Sallittu enimmäismäärä näytteille, joiden muuttujien arvot eivät ole liitteessä I olevan B osan taulukon 1 arvojen mukaisia, vahvistetaan liitteessä I olevan C osan taulukossa 4, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta käyttää liitteessä I olevan C osan 1 kohdassa tarkoitettuja vaihtoehtoisia menetelmiä.***
- 1) Ensimmäisessä kohdassa säädettyä velvoitetta ei sovelleta ennen ... ***[tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan 12. vuoden viimeinen päivä]*** taajamiin, joiden avl on 2 000–10 000 ja jotka johtavat jätevetensä ***direktiivin 2000/60/EY mukaisesti määriteltyihin rannikkovesiin ja jotka käsittelevät jätevetensä asianmukaisella tavalla neuvoston direktiivin 91/271/ETY 7 artiklan mukaisesti ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä].***

2. *Ensimmäisessä kohdassa säädettyjä velvoitteita sovelletaan ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan 12. vuoden viimeinen päivä] taajamiin, jotka johtavat jätevetensä neuvoston direktiivin 91/271/ETY 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille kuormitusta kestäville alueille ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä].*
3. *Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että 1 000–2 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden päästöt täyttävät viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2035 liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 1 asetetut biologista käsittelyä koskevat asiaankuuluvat vaatimukset liitteessä I olevassa C osassa säädettyjen seurannan ja tulosten arvioinnin menetelmien mukaisesti ennen vastaanottavaan vesistöön johtamista. Sallittu enimmäismäärä näytteille, joiden muuttujien arvot eivät ole liitteessä I olevan B osan taulukon 1 arvojen mukaisia, vahvistetaan liitteessä I olevan C osan taulukossa 4, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta käyttää liitteessä I olevan C osan 1 kohdassa tarkoitettuja vaihtoehtoisia menetelmiä.*

Jäsenvaltiot voivat poiketa tässä kohdassa tarkoitettusta määräajasta enintään

i) kahdeksan vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]

- alle 50 prosentissa kyseisistä taajamista taajamien päästöjä ei käsitellä biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti, tai*
- alle 50 prosenttia kyseisten taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta käsitellään biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti,*

ii) kymmenen vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]

- alle 25 prosentissa kyseisistä taajamista taajamien päästöjä ei käsitellä biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti, tai*
- alle 25 prosenttia kyseisten taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta käsitellään biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti.*

Kroatia, Bulgaria ja Romania voivat poiketa tässä kohdassa tarkoitetusta määräajasta enintään

i) 12 vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]

- alle 50 prosentissa kyseisistä taajamista taajamien päästöjä ei käsitellä biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti, tai*
- alle 50 prosenttia kyseisten taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta käsitellään biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti,*

ii) 14 vuotta, jos ... [direktiivin voimaantulopäivä]

- alle 25 prosentissa kyseisistä taajamista taajamien päästöjä ei käsitellä biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti, tai*
- alle 25 prosenttia kyseisten taajamien yhdyskuntajätevesikuormituksesta käsitellään biologisesti niiden alueella liitteessä I olevan B osan ja taulukon 1 mukaisesti.*

Jos jäsenvaltiot poikkeavat tässä kohdassa tarkoitetuista määräajoista, niiden on varmistettava, että niiden ensimmäinen 23 artiklassa tarkoitettu kansallinen täytäntöönpano-ohjelma sisältää seuraavat:

- i) sellaisten taajamien lukumäärä, joiden avl on 1 000–2 000 ja joissa ei ole kattavaa biologista käsittelyä ... [direktiivin voimaantulopäivä]; ja*
- ii) suunnitelma, jossa yksilöidään tarvittavat investoinnit täyden vaatimustenmukaisuuden saavuttamiseksi kyseisissä taajamissa pidennettyjen määräaikojen puitteissa; ja*
- iii) tekniset tai taloudelliset perustelut tässä kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidentämiseksi.*

Tässä kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidennykset tulevat voimaan vain, jos ensimmäisen alakohdan edellytykset täyttyvät. Jos kyseiset edellytykset eivät täyty, komissio tiedottaa siitä jäsenvaltioille viimeistään ... [23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräaikaa seuraavan kuudennen kuukauden viimeinen päivä].

4. *Yhdyskuntajätevesiin voidaan soveltaa 1 ja 3 kohdassa säädettyjä lievempiä käsittelyvaatimuksia ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan 20. vuoden viimeinen päivä] saakka, kun ne johdetaan*
- a) vesiin, jotka sijaitsevat korkealla vuoristossa (yli 1 500 metriä merenpinnasta), jossa jätevesien tehokas biologinen käsittely on vaikeaa alhaisten lämpötilojen vuoksi, tai*

- b) *syviin merivesiin, kun kyse on alle 150 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevesistä SEUT 349 artiklassa tarkoitetuilla harvaan asutuilla syrjäisimmillä alueilla, joilla jätevesien tehokas biologinen käsittely on vaikeaa alueen pinnanmuodostuksen ja maantieteellisen sijainnin vuoksi, tai*
- c) *vesistöihin 1 000–2 000 avl:n pienistä taajamista kylmän ilmaston alueilla, joilla jätevesien tehokas biologinen käsittely on alhaisten lämpötilojen vuoksi vaikeaa, jos sisäänotettavan veden neljännesvuosittainen keskilämpötila on alle 6 celsiusastetta.*

Ensimmäisen alakohdan soveltaminen edellyttää, että asianomaiset jäsenvaltiot toimittavat komissiolle yksityiskohtaisia tutkimuksia, jotka osoittavat, ettei jätevesistä aiheudu haittaa ympäristölle eikä ihmisten terveydelle eivätkä ne estä vastaanottavia vesistöjä täyttämästä asiaankuuluvia laatutavoitteita ja muun asiaankuuluvan unionin lainsäädännön asiaa koskevia säännöksiä.

5. Asukasvastinelukuna ilmaistu kuormitus lasketaan suurimman yhdyskuntajätevedenpuhdistamoon vuoden aikana johdetun viikon keskikuormituksen perusteella, lukuun ottamatta poikkeuksellisia, *kuten* rankkasateista johtuvia, *sää*tilanteita.

7 artikla

Ravinteiden poisto

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2033** **30** prosenttia niiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen ympäristöön johdettavista jätevesistä, jotka käsittelevät vähintään **150 000** avl:n kuormitusta ja jotka eivät ole ottaneet käyttöön ravinteiden poistoa viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä], **täyttää ravinteiden poistoa koskevat liitteessä I olevan B osan ja taulukon 2 asiaankuuluvat vaatimukset ennen vastaanottavaan vesistöön johtamista.**

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2036 70 prosenttia niiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen ympäristöön johdettavista jätevesistä, jotka käsittelevät vähintään 150 000 avl:n kuormitusta ja jotka eivät ole ottaneet käyttöön ravinteiden poistoa viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä], täyttää ravinteiden poistoa koskevat liitteessä I olevan B osan ja taulukon 2 asiaankuuluvat vaatimukset ennen vastaanottavaan vesistöön johtamista.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2039** kaikki yhdyskuntajätevedenpuhdistamot, jotka käsittelevät vähintään **150 000** avl:n kuormitusta, **täyttävät** ravinteiden poistoa **koskevat liitteessä I olevan B osan ja taulukon 2 asiaankuuluvat vaatimukset ennen vastaanottavaan vesistöön johtamista.**

2. Jäsenvaltioiden on viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2027** laadittava **ja julkaistava** luettelo alueellaan sijaitsevista rehevöitymiselle alttiista alueista **ja sisällytettävä luetteloon tieto siitä, ovatko alueet herkkiä fosforille ja/tai typelle**, ja saatettava kyseinen luettelo ajan tasalle joka **kuudes** vuosi 31 päivästä joulukuuta **2033** alkaen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun luettelon on sisällettävä liitteessä II määritellyt alueet.

Ensimmäisessä alakohdassa säädettyä vaatimusta ei sovelleta, jos jäsenvaltion koko alueella on käytössä 5 kohdan mukainen ravinteiden poisto.

■

3. ■ Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **vähintään 10 000 alv:n taajamien ympäristöön johdettavat jätevedet täyttävät** ravinteiden poistoa **koskevat liitteessä I olevan B osan ja taulukon 2 asiaankuuluvat vaatimukset** ennen purkamista 2 kohdassa tarkoitetussa luettelossa oleville alueille **viimeistään**

- a) **31 päivänä joulukuuta 2033 20 prosentissa näistä taajamista;**
- b) **31 päivänä joulukuuta 2036 40 prosentissa näistä taajamista;**
- c) **31 päivänä joulukuuta 2039 60 prosentissa näistä taajamista;**
- d) **31 päivänä joulukuuta 2045 kaikissa näissä taajamissa.**

4. *Jäsenvaltiot voivat poiketa 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettusta määräajasta enintään kahdeksalla vuodella edellyttäen, että*
- i) *vähintään 50 prosentissa kyseisistä taajamista ei tehdä ravinteiden poistoa neuvoston direktiivissä 91/271/ETY asetettujen vaatimusten mukaisesti tai ne eivät täytä tämän direktiivin liitteessä I tarkoitettussa taulukossa 2 asetettuja vaatimuksia ... [direktiivin voimaantulopäivä]; ja*
 - ii) *23 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettu ensimmäinen kansallinen täytäntöönpano-ohjelma sisältää seuraavat:*
 - *niiden 3 kohdassa tarkoitettujen taajamien lukumäärä, joissa ei tehdä ravinteiden poistoa neuvoston direktiivissä 91/271/ETY asetettujen vaatimusten mukaisesti tai jotka eivät täytä tämän direktiivin liitteessä I tarkoitettussa taulukossa 2 asetettuja vaatimuksia ... [direktiivin voimaantulopäivä]; ja*
 - *suunnitelma, jossa yksilöidään tarvittavat sijoitukset täyden noudattamisen saavuttamiseksi kyseisissä taajamissa pidennetyn määräajan puitteissa; ja*
 - *tekniset tai taloudelliset perustelut 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettun määräajan pidentämiselle.*

Tässä kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidennykset tulevat voimaan vain, jos ensimmäisen alakohdan edellytykset täyttyvät. Jos kyseisiä edellytyksiä ei ole täytetty, komissio tiedottaa siitä jäsenvaltioille viimeistään ... [23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräaikaa seuraavan kuudennen kuukauden viimeinen päivä]. Vähintään 150 000 alv:n kuormitusta käsittelevien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden on kuitenkin edelleen täytettävä 1 kohdassa asetetut määräajat.

5. *Edellä 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen ympäristöön johdettavien yhdyskuntajätevesien on täytettävä liitteessä I olevan B osan ja taulukon 2 asiaankuuluvat vaatimukset liitteessä I olevassa C osassa vahvistettujen seuranta- ja tulosten arviointia koskevien menetelmien mukaisesti. Kunkin liitteessä I olevassa taulukossa 2 tarkoitettujen muuttujan osalta näytteiden vuotuisen keskiarvon on oltava taulukossa esitettyjen asiaankuuluvien arvojen mukainen.*
6. *Tässä artiklassa asetettuja tyyppimuuttujaan liittyviä vaatimuksia sovelletaan viimeistään viiden vuoden kuluttua 1 ja 3 kohdassa vahvistettujen määräaikojen päättymisestä sellaisiin yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin, jotka ovat rakenteilla, joihin tehdään mittavia kunnostustöitä ravinteiden poiston osalta tai jotka on tilattu 31 päivän joulukuuta 2020 jälkeen.*

█

7. Komissiolle siirretään valta antaa *ravinteiden poiston alalla 27* artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä I olevaa C *osaa seuranta ja tulosten arviointia koskevien* ■ menetelmien mukauttamiseksi tekniikan ja tieteen kehitykseen.
8. Poiketen siitä, mitä 3 ja 5 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat päättää, että 2 kohdassa tarkoitettuun luetteloon sisältyvällä alueella sijaitsevaan yksittäiseen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoon ei sovelleta 3 ja 5 kohdassa säädettyjä vaatimuksia, jos voidaan osoittaa, että alueen kaikille yhdyskuntajätevedenpuhdistamoille tulevasta kokonaiskuormituksesta poistetaan vähintään ■
- a) *75 prosenttia fosforin ja 75 prosenttia typen kokonaiskuormituksesta tämän direktiivin voimaantulosta lähtien;*
 - b) 82,5 prosenttia fosforin ja 80 prosenttia typen kokonaiskuormituksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2039**;
 - c) 87,5 prosenttia fosforin ja 82,5 prosenttia typen kokonaiskuormituksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2045**.
9. Edellä 3, 5 ja 8 kohdassa tarkoitettujen säännösten tulee koskea *myös* jätevesiä, jotka johdetaan vähintään 10 000 avl:n ■ yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista 2 kohdassa tarkoitettuun luetteloon sisältyvän rehevöitymiselle alttiin alueen vedenmuodostumisalueelle.

10. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kun 2 kohdassa tarkoitettuun luetteloon sisällytetään alueita kyseisessä kohdassa edellytettyjen säännöllisten päivitysten yhteydessä, tällaisella alueella sijaitsevista yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavat jätevedet täyttävät 3 ja 5 kohdassa säädetyt vaatimukset seitsemän vuoden kuluessa siitä, kun kyseiset alueet on sisällytetty luetteloon ■ .
11. *Jos niiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen lukumäärä, jotka on modernisoitava 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kansallisella tasolla, ei ole kokonaisluku, yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen lukumäärä pyöristetään lähimpään kokonaislukuun. Jos lukumäärä on yhtä lähellä molempia kokonaislukuja, se pyöristetään alempaan kokonaislukuun.*

8 artikla

Mikroepäpuhtauksien poisto

1. ■ Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että vähintään **150 000** avl:n kuormitusta käsittelevien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden ympäristöön johdettavat jätevedet **täyttävät liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 3 asetetut yhdyskuntavesien** mikroepäpuhtauksien poistoa **koskevat asiaankuuluvat vaatimukset liitteessä I olevassa D osassa säädettyjen seurannan ja tulosten arvioinnin menetelmien mukaisesti ennen vastaanottavaan vesistöön johtamista viimeistään**
- a) ■ 31 päivänä joulukuuta 2033 **20 prosentin osalta näiden** yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden **ympäristöön johdettavista jätevesistä;**

- b) 31 päivänä joulukuuta 2039 60 prosentin osalta näiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden ympäristöön johdettavista jätevesistä;*
- c) 31 päivänä joulukuuta 2045 kaiken näiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden ympäristöön johdettavan jäteveden osalta.*

Sallittu enimmäismäärä näytteille, joiden muuttujien arvot eivät ole liitteessä I olevan B osan taulukon 3 arvojen mukaisia, vahvistetaan liitteessä I olevan C osan taulukossa 4.

2. Jäsenvaltioiden on laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030 luettelo ■ alueistaan, joilla *yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden mikroepäpuhtauksien* pitoisuudet tai kertyminen *aiheuttavat* riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Jäsenvaltioiden on tarkistettava luettelo *vuonna 2033 ja* sen jälkeen *kuuden vuoden välein* ja saatettava se tarvittaessa ajan tasalle.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun luettelon on sisällettävä seuraavat alueet ■ :

- a) ihmisten käyttöön tarkoitetun veden vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueet sellaisina kuin ne on kuvattu direktiivin (EU) 2020/2184 8 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, paitsi jos mainitun direktiivin 8 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen riskinarviointi osoittaa, ettei yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista peräisin olevista mikroepäpuhtauksien päästöistä aiheudu mahdollisia riskejä, jotka saattaisivat aiheuttaa veden laadun heikkenemistä siinä määrin, että se voisi aiheuttaa riskin ihmisten terveydelle;*

- b) uimavedet, jotka kuuluvat direktiivin 2006/7/EY soveltamisalaan, ***paitsi jos mainitun direktiivin 6 artiklassa ja liitteessä III tarkoitettu uimavesiprofiili osoittaa, että yhdyskuntajätevesien mikroepäpuhtauksien päästöt eivät vaikuta uimavesiin eivätkä heikennä uimareiden terveyttä;***
- c) ***alueet, joilla harjoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013⁴⁵ 4 artiklan 25 alakohdassa määriteltyä vesiviljelytoimintaa, paitsi jos toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, että yhdyskuntajätevesien mikroepäpuhtauksien päästöt eivät voi vaikuttaa valmiiden elintarvikkeiden turvallisuuteen.***

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun luettelon on sisällettävä myös seuraavat alueet yhdyskuntajätevesien mikroepäpuhtauksien päästöistä ympäristölle ja ihmisten terveydelle aiheutuvista riskeistä tehdyn arvioinnin perusteella:

- a) ***järvet direktiivin 2000/60/EY 2 artiklan 5 alakohdassa annetun määritelmän mukaisesti;***

⁴⁵

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22).

b) joet direktiivin 2000/60/EY 2 artiklan 4 alakohdassa annetun määritelmän mukaisesti tai muut virtaavat vedet, joissa laimennussuhde on alle 10;

■

c) alueet, joilla lisäkasittely on tarpeen direktiiveissä 2000/60/EY, 2006/118/EY ja 2008/105/EY vahvistettujen vaatimusten täyttämiseksi;

d) ekologisen Natura 2000 -verkoston perustan muodostavat erityisten suojelutoimien alueet neuvoston direktiivin 92/43/ETY⁴⁶ 1 artiklan 1 alakohdassa annetun määritelmän mukaisesti ja erityiset suojelualueet Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY⁴⁷ 4 artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan luokittelun mukaisesti;

e) rannikkovedet direktiivin 2000/60/EY 2 artiklan 7 alakohdassa annetun määritelmän mukaisesti;

f) jokisuiden vaihettumisalueet direktiivin 2000/60/EY 2 artiklan 6 alakohdassa annetun määritelmän mukaisesti;

g) merivedet direktiivin 2008/56/EY 3 artiklan 1 alakohdassa annetun määritelmän mukaisesti.

Toisessa alakohdassa tarkoitettu riskinarviointi on toimitettava pyynnöstä komissiolle.

2) ■

⁴⁶ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁴⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7).

3. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun riskinarvioinnin muoto ja siinä käytettävä menetelmä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **vähintään 10 000 alv:n taajamat täyttävät liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 3 asetetut mikroepäpuhtauksien poistoa koskevat vaatimukset liitteessä I olevassa C osassa säädettyjen seurannan ja tulosten arvioinnin menetelmien mukaisesti** ennen purkamista 2 kohdassa tarkoitettussa luettelossa oleville alueille viimeistään

- a) 31 päivänä joulukuuta 2033 10 prosentissa näistä taajamista;
- b) 31 päivänä joulukuuta 2036 30 prosentissa näistä taajamista;
- c) 31 päivänä joulukuuta 2039 60 prosentissa näistä taajamista;
- d) 31 päivänä joulukuuta 2045 100 prosentissa näistä taajamista.

Sallittu enimmäismäärä näytteille, joiden muuttujien arvot eivät ole liitteessä I olevan B osan taulukon 3 arvojen mukaisia, vahvistetaan liitteessä I olevan C osan taulukossa 4.

Komissiolle siirretään valta antaa *mikroepäpuhtauksien poiston alalla* 27 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan ■ liitteessä I olevaa C osaa *seuranta ja tulosten arviointia koskevien* menetelmien mukauttamiseksi tekniikan ja tieteen kehitykseen.

5. *Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kun 2 kohdassa tarkoitettuun luetteloon sisällytetään alueita kyseisessä kohdassa edellytettyjen säännöllisten päivitysten yhteydessä, tällaisella alueella sijaitsevista yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavat jätevedet täyttävät 4 kohdassa ja liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 3 säädetyt vaatimukset seitsemän vuoden kuluessa siitä, kun kyseiset alueet on sisällytetty luetteloon, mutta viimeistään 4 kohdassa säädettyihin määräaikoihin mennessä.*
6. Komissio *voi* hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan seuranta- ja näytteenottomenetelmät, joita jäsenvaltioiden on käytettävä määrittääkseen liitteessä I olevassa taulukossa 3 esitettyjen indikaattoreiden esiintymisen ja määrät yhdyskuntajätevedessä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
7. *Jos niiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen lukumäärä, jotka on modernisoitava tämän artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi kansallisella tasolla, ei ole kokonaisluku, yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen lukumäärä pyöristetään lähimpään kokonaislukuun. Jos lukumäärä on yhtä lähellä molempia kokonaislukuja, se pyöristetään alempaan kokonaislukuun.*

8. *Jotta voidaan varmistaa käsitellyn yhdyskuntajäteveden uudelleenkäytön turvallisuus ihmisten terveyden ja ympäristö kannalta, jäsenvaltioiden on tarvittaessa käsiteltävä yhdyskuntajätevedet, jotka käytetään tai jotka on tarkoitus käyttää uudelleen, liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 3 vahvistettujen mikroepäpuhtauksien poistoa koskevien vaatimusten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan muiden säännösten soveltamista. Jos käsiteltyä yhdyskuntajättevettä käytetään maatalouskäyttöön, asetuksen (EU) 2020/741 mukaisesti suoritettujen riskinarviointien tulokset on otettava huomioon.*

9 artikla

Laajennettu tuottajavastuu

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava *viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan kolmannen vuoden viimeinen päivä]* toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että liitteessä III lueteltuja tuotteita markkinoille saattavilla tuottajilla on laajennettu tuottajavastuu.
- Näillä toimenpiteillä on varmistettava, että kyseiset tuottajat vastaavat
- a) *vähintään 80 prosentista* kaikista 8 artiklassa säädettyjen vaatimusten noudattamisesta aiheutuvista *investointi- ja toimintakustannuksista*, mukaan lukien kustannukset, jotka aiheutuvat yhdyskuntajätevesien *mikroepäpuhtauksien* poistosta, jolla poistetaan kyseisten tuottajien markkinoille saattamista tuotteista ja niiden jäämistä johtuvia mikroepäpuhtauksia, ja 21 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen *mikroepäpuhtauksien* seurannasta; *ja*

- b) markkinoille saatettuja tuotteita koskevien tietojen keräämisestä ja todentamisesta aiheutuvista kustannuksista; ja **muista kyseisten tuottajien laajennetun tuottajavastuun toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista.**

2. Jäsenvaltioiden on vapautettava tuottaja 1 kohdan mukaisesta laajennetusta tuottajavastuusta, jos tämä voi osoittaa jonkin seuraavista:

- a) sen **unionin markkinoille** saattamien **tuotteiden sisältämä aineen** määrä on alle **yksi tonni** vuodessa;
- b) sen markkinoille saattamien tuotteiden **sisältämä aine on jätevesissä nopeasti biohajoavaa eikä** siitä aiheudu tuotteiden elinkaaren lopussa mikroepäpuhtauksia jätevesiin.

3. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yksityiskohtaiset perusteet 2 kohdan b alakohdassa säädetyn edellytyksen yhdenmukaiselle soveltamiselle tiettyihin tuoteryhmiin **niiden biohajoavuuden tai vaarallisuuden perusteella**. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen **viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan toisen vuoden viimeinen päivä].**

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut tuottajat toteuttavat laajennettua tuottajavastuutaan kollektiivisesti ***sellaisen järjestön kautta, joka täyttää 10 artiklassa säädetyt vähimmäisvaatimukset.***

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

- a) 1 kohdassa tarkoitetut tuottajat toimittavat tuottajavastuujärjestöille kerran vuodessa seuraavat tiedot:
- i) liitteessä III lueteltujen tuotteiden vuotuiset määrät, jotka ne saattavat markkinoille elinkeinotoimintansa yhteydessä;
 - ii) tiedot i alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden ***vaarallisuudesta*** jätevesissä ***ja niiden biohajoavuudesta*** niiden elinkaaren lopussa;
 - iii) tarvittaessa luettelo 2 kohdan mukaisesti vapautetuista tuotteista;
- b) 1 kohdassa tarkoitetut tuottajat osallistuvat tuottajavastuujärjestöjen rahoitukseen laajennetusta tuottajavastuustaan aiheutuvien kustannusten kattamiseksi;

- c) kunkin tuottajan b alakohdassa tarkoitettu maksuosuus määritetään sen mukaan, millaisia määriä markkinoille saatettujen tuotteiden *sisältämiä aineita* esiintyy jätevesissä ja miten *vaarallisia* ne siellä ovat;
- d) tuottajavastuujärjestöille tehdään vuosittain riippumaton tarkastus, jossa tarkastellaan niiden varainhoitoa, mukaan lukien niiden kyky kattaa *I* kohdassa tarkoitettut kustannukset, a alakohdan mukaisesti kerättyjen tietojen laatu ja riittävyys sekä b alakohdan mukaisesti kerättyjen maksuosuuksien riittävyys;
- e) *toteutetaan tarvittavat toimenpiteet, joilla tiedotetaan kuluttajille jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevista toimenpiteistä, vastaanotto- ja keräysjärjestelmistä sekä liitteessä III lueteltujen tuotteiden epäasianmukaisen loppukäsittelyn sekä niiden väärinkäytön ja ylikäytön vaikutuksista jäteveden keräämiseen, käsittelyyn ja päästöihin.*

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

- a) kaikkien asiaan liittyvien toimijoiden roolit ja vastuut on määritelty selkeästi, mukaan lukien 1 kohdassa tarkoitettut tuottajat, tuottajavastuujärjestöt, yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen yksityiset tai julkiset toiminnanharjoittajat sekä paikalliset toimivaltaiset viranomaiset;

- b) yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskevat tavoitteet vahvistetaan niin, että noudatetaan 8 artiklan 1, 4 ja 5 kohdassa vahvistettuja vaatimuksia ja määräaikoja sekä muita määrällisiä tai laadullisia tavoitteita, joita pidetään merkityksellisinä laajennetun tuottajavastuun täytäntöönpanon kannalta;
- c) käytössä on raportointijärjestelmä, jolla kerätään tietoja tuottajien jäsenvaltion markkinoille saattamista 1 kohdassa tarkoitetuista tuotteista, jäteveden mikroepäpuhtauksien poistoa koskevia tietoja sekä muita *tämän kohdan* b alakohdan soveltamisen kannalta merkityksellisiä tietoja;
- d) *toimivaltaiset viranomaiset toimittavat tarvittavat tiedot muille asiaankuuluville toimivaltaisille viranomaisille ja vaihtavat niitä säännöllisesti täyttääkseen tämän direktiivin 9 ja 10 artiklan vaatimukset.*

■

10 artikla

Tuottajavastuujärjestöjä koskevat vähimmäisvaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että 9 artiklan 4 kohdan mukaisesti perustettu tuottajavastuujärjestö täyttää seuraavat vaatimukset:
 - a) sen maantieteellinen kattavuus on selkeästi määritelty ja johdonmukainen 8 artiklassa säädettyjen vaatimusten kanssa;
 - b) sillä on laajennettua tuottajavastuuta koskevien tuottajien velvoitteiden täyttämisen edellyttämät taloudelliset ja organisatoriset resurssit, ***mukaan lukien rahoitustakuut, jotta tämän direktiivin 8 artiklan mukaisen yhdyskuntajätevesien mikroepäpuhtauksien poiston jatkuminen voitaisiin varmistaa kaikissa olosuhteissa;***
 - c) se asettaa julkisesti saataville seuraavat tiedot:
 - i) järjestön omistajat ja jäsenet;
 - ii) maksusuudet, jotka tuottajat maksavat ***9 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti;***
 - iii) sen vuosittain ***toteuttama*** toiminta, mukaan lukien selkeät tiedot siitä, miten sen rahavaroja käytetään.

■

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaisiin toimiin sisältyy tuottajavastuujärjestöjen tunnustamista koskeva kansallinen menettely sen osoittamiseksi, että ne noudattavat tässä kohdassa asetettuja vaatimuksia ennen niiden tosiasiallista perustamista ja toimintaa.

Tämän artiklan mukainen yleisölle tiedottaminen ei vaikuta liiketoimintatietojen luottamuksellisuuden säilyttämiseen asiaankuuluvan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on luotava riittävä seuranta- ja valvontakehys sen varmistamiseksi, että tuottajavastuujärjestöt **täyttävät** velvoitteensa **avoimesti**, että niiden varoja käytetään asianmukaisesti ja että kaikki toimijat, joita laajennettu tuottajavastuu koskee, raportoivat luotettavat tiedot toimivaltaisille viranomaisille ja pyydettyä tuottajavastuujärjestöille.
3. Jos jonkin jäsenvaltion alueella on useita tuottajavastuujärjestöjä, asianomaisen jäsenvaltion on nimitettävä vähintään yksi yksityisistä eduista riippumaton elin tai nimettävä viranomainen valvomaan täytäntöönpanoa.

4. Jäsenvaltion on varmistettava, että toisen jäsenvaltion alueelle *tai kolmanteen maahan* sijoittautuneet tuottajat, jotka saattavat tuotteita *kyseisen jäsenvaltion* markkinoille
- a) nimeävät sen alueelle sijoittautuneen oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön valtuutetuksi edustajaksi laajennettua tuottajan vastuuta koskevien velvoitteiden täyttämiseksi sen alueella; tai
 - b) toteuttavat a alakohtaa vastaavia toimenpiteitä.

5. *Jotta varmistetaan laajennetun tuottajavastuujärjestelmän mahdollisimman optimaalinen täytäntöönpano erityisesti kustannus-hyötynäkökulmasta, jäsenvaltioiden on järjestettävä säännöllisiä vuoropuheluja laajennetun tuottajavastuujärjestelmän täytäntöönpanosta. Tähän voisi sisältyä tuki sellaisten toimenpiteiden määrittämiseksi, joita toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava*
- a) *mikroepäpuhtauskuormituksen vähentämiseksi sen lähteellä; ja*
 - b) *asianmukaisimpien mikroepäpuhtauksien poistoteknologioiden määrittämiseksi.*

Tätä vuoropuhelua *käydään* laajennetun tuottajavastuun täytäntöönpanoon osallistuvien asiaankuuluvien sidosryhmien *ja tarvittaessa sidosryhmien järjestöjen* välillä, mukaan lukien tuottajat ja jakelijat, tuottajavastuujärjestöt, yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen yksityiset tai julkiset toiminnanharjoittajat, paikallisviranomaiset ja kansalaisjärjestöt.

6. *Komissio huolehtii viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä] järjestelyistä, jotka koskevat jäsenvaltioiden välistä tietojen, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa 9 ja 10 artiklan täytäntöönpanosta ja erityisesti seuraavista:*

- a) *toimenpiteet, joilla valvotaan tuottajavastuujärjestöjen perustamista, tunnustamista ja toimintaa;*
- b) *toimenpiteet, joilla valvotaan, että tuottajat noudattavat tässä direktiivissä määriteltyjä velvoitteitaan;*
- c) *seuraavien tehokas täytäntöönpano:*
 - i) *edellä 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kustannuksien kattaminen; ja*

- ii) edellä 9 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettu laajennetun tuottajavastuun järjestöjen suorittama tuottajien maksuosuuksien laskumenetelmien valvonta;*
- d) edellä 9 artiklan mukaisesti myönnetyt vapautukset;*
- e) muut 9 ja 10 artiklan tehokasta täytäntöönpanoa koskevat kysymykset;*
- f) edellä 9 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten soveltamisen mahdolliset vaikutukset unionin markkinoille saatettujen lääkkeiden saavutettavuuteen, saatavuuteen ja kohtuuhintaisuuteen.*

Komissio julkaisee näitä ja muita asiaankuuluvia aiheita koskevien tietojen, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihdon tulokset ja antaa tarvittaessa jäsenvaltioille suosituksia ja/tai ohjeistusta.

- 7. Komissio laatii jäsenvaltioiden antamien tietojen perusteella luettelon jäsenvaltioiden tuottajilta vastaanottamista 9 artiklan 2 kohdan mukaisista vapautuspyynnöistä ja päivittää sitä säännöllisesti. Luettelo annetaan pyynnöstä jäsenvaltioiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten saataville.*

11 artikla

Energianeutraalius ■

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että *toiminnassa oleville* yhdyskuntajätevedenpuhdistamoille ja keräysjärjestelmille tehdään *direktiivin (EU) 2023/1791 2 artiklan 32 kohdassa määritellyt* energiakatselmuksia joka neljäs vuosi. Energiakatselmuksissa on *yksilöitävä mahdollisuuksia kustannustehokkaisiin toimiin energian käytön vähentämiseksi ja uusiutuvan energian käytön ja* tuotannon parantamiseksi niin, että näissä keskitytään erityisesti biokaasun tuotantomahdollisuuksien tunnistamiseen ja hyödyntämiseen *tai hukkalämmön talteenottoon ja käyttöön joko paikalla tai kaukoenergiajärjestelmän kautta* samalla kun vähennetään *kasvihuonekaasupäästöjä*. Ensimmäiset katselmuksia on tehtävä viimeistään
 - a) 31 päivänä joulukuuta **2028** yhdyskuntajätevedenpuhdistamoille, jotka käsittelevät vähintään 100 000 avl:n kuormitusta, sekä niihin liitetyille keräysjärjestelmille;
 - b) 31 päivänä joulukuuta **2032** yhdyskuntajätevedenpuhdistamoille, jotka käsittelevät 10 000–100 000 avl:n kuormitusta, sekä niihin liitetyille keräysjärjestelmille.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että vähintään 10 000 avl:n kuormitusta käsittelevien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen **omistajien tai toiminnanharjoittajien paikalla tai puhdistamon ulkopuolella tuottaman tai niiden puolesta tuotetun**, direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 1 kohdan määritelmän mukaisen uusiutuvista lähteistä ■ peräisin olevan energian, **riippumatta siitä, käyttävätkö yhdyskuntajätevedenpuhdistamon omistajat tai toiminnanharjoittajat tämän energian paikalla vai puhdistamon ulkopuolella**, vuotuinen kokonaismäärä vastaa **kansallisella tasolla** vähintään
- a) **20:tä** prosenttia tällaisten laitosten vuotuisesta energian kokonaiskulutuksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030;
 - b) **40:tä prosenttia tällaisten laitosten vuotuisesta energian kokonaiskulutuksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2035;**
 - c) **70:tä** prosenttia tällaisten laitosten vuotuisesta energian kokonaiskulutuksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2040**;
 - d) 100:aa prosenttia tällaisten laitosten vuotuisesta energian kokonaiskulutuksesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2045**.

Uusiutuvan energian tuottaminen yhdyskuntajätevedenpuhdistamon omistajien tai toiminnanharjoittajien toimesta tai puolesta ei voi sisältää uusiutuvan energian hankintaa.

3. *Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jos jäsenvaltio ei saavuta 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua tavoitetta huolimatta siitä, että se on toteuttanut kaikki energiatehokkuustoimenpiteet ja kaikki tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa energiakatselmuksissa yksilöidyt toimenpiteet uusiutuvan energian tuotannon lisäämiseksi, jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti sallia energian hankinnan muista kuin fossiilista energialähteistä. Hankinnoista enintään 35 prosenttia voi olla eräisin muista kuin fossiilisista energialähteistä suhteessa 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen.*
4. *Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jos jäsenvaltio ei saavuta 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua tavoitetta huolimatta siitä, että se on toteuttanut kaikki energiatehokkuustoimenpiteet ja kaikki tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa energiakatselmuksissa yksilöidyt toimenpiteet uusiutuvan energian tuotannon lisäämiseksi, jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti sallia energian hankinnan muista kuin fossiilista energialähteistä. Nämä hankinnat saavat olla enintään 5 prosenttiyksikköä 2 kohdan c alakohdan vaatimuksesta. Tämä poikkeus myönnetään ainoastaan jäsenvaltioille, jotka voivat viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2040 osoittaa, että 2 kohdan a alakohdan poikkeuksessa tarkoitettu ulkoisesta muusta kuin fossiilisesta polttoaineesta on ostettava 35 prosenttia, jotta saavutetaan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu tavoite, ottaen huomioon kaikki energiatehokkuustoimenpiteet ja kaikki tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa energiakatselmuksissa yksilöidyt toimenpiteet uusiutuvan energian tuotannon lisäämiseksi.*

5. ***Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan menetelmät sen arvioimiseksi, onko 2 kohdan tavoitteet saavutettu. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.***

12 artikla

Rajat ylittävä yhteistyö

1. Jos jonkin jäsenvaltion tai kolmannen maan yhdyskuntajätevesipäästöt aiheuttavat haittoja toisen jäsenvaltion alueella oleviin vesiin, sen jäsenvaltion, jonka vesiin haitta kohdistuu, on ilmoitettava asiasta kyseiselle toiselle jäsenvaltiolle tai kolmannelle maalle ja komissiolle, ***sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaankuuluvien voimassa olevien kansainvälisten, vesikysymyksiä koskevien ympäristöalan sopimusten tai järjestelyjen soveltamista.***

Jos ■ päästö voi vaikuttaa merkittävästi alajuoksulla sijaitseviin vesimuodostumiin, kyseinen ilmoitus on tehtävä välittömästi. ***Tapauksissa, joissa päästöllä on vaikutuksia terveyteen tai ympäristöön toisessa jäsenvaltiossa, sen jäsenvaltion, jonka alueella päästö on sattunut, on varmistettava, että asiasta ilmoitetaan välittömästi toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja komissiolle.***

2. ***Jäsenvaltioiden on vastattava toisilleen hyvissä ajoin päästön tyypistä, laajuudesta ja mahdollisista seurauksista riippuen sen jälkeen, kun toinen jäsenvaltio on tehnyt 1 kohdan mukaisen ilmoituksen.***

Niiden jäsenvaltioiden, joita asia koskee, on toimittava yhteistyössä tunnistukseen kyseiset jätevesipäästöt ja määrittääkseen tämän direktiivin noudattamiseksi tarvittavat päästölähteillä suoritettavat vesiensuojelutoimenpiteet.

3. Asianomaisten jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdan mukaisesta yhteistyöstä. Komissio osallistuu tällaiseen yhteistyöhön asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä.

13 artikla

Paikalliset ilmasto-olot

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että 6, 7 ja 8 artiklassa säädettyjen vaatimusten noudattamiseksi rakennetut yhdyskuntajätevedenpuhdistamot suunnitellaan ja rakennetaan ja niitä käytetään ja ylläpidetään siten, että puhdistamojen riittävän tehokas toiminta taataan kaikissa tavanomaisissa paikallisissa ilmasto-oloissa. Kuormituksen vaihtelut eri vuodenaikoina ***ja alttiis ilmastomuutokselle on arvioitava ja*** otettava huomioon ***yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen ja keräysjärjestelmien suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin (EU) 2022/2557 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden soveltamista.***

14 artikla

Teollisuus- ja laitosjätevesien johtaminen

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että teollisuus- ja laitosjätevesien johtamista keräysjärjestelmiin ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin säännellään ennalta annetuin **säädöksin ja/tai** toimivaltaisen viranomaisen **tai asianmukaisen elimen** myöntämin erityislavin.

Jos keräysjärjestelmiin ja jätevedenpuhdistamoihin johtamista säännellään erityislavin, jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen

- a) kuulee ennen erityislupien myöntämistä toiminnanharjoittajia, jotka vastaavat niistä keräysjärjestelmistä ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista, joihin teollisuus- ja laitosjätevedet johdetaan, **ja tiedottaa siitä niille;**
- b) antaa **pyynnöstä** teollisuus- ja laitosjätevesiä vastaanottavien keräysjärjestelmien ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen toiminnanharjoittajille mahdollisuuden tutustua vedenmuodostumisalueilleen myönnettyihin erityislupiin **mielellään ennen niiden myöntämistä;**
- c) ***jos keräysjärjestelmiin ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin johtamista säännellään ennalta säädöksillä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että keräysjärjestelmien ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen, joihin teollisuus- ja laitosjätevettä johdetaan, toiminnanharjoittajia kuullaan ennen säädösten hyväksymistä.***

Tässä kohdassa tarkoitettujen aiempien säädösten ja/tai erityislupien avulla on varmistettava, että

- a) muussa unionin lainsäädännössä, mukaan lukien direktiivit 2000/60/EY ja 2008/105/EY, asetetut veden laatuvaatimukset täytetään ja asianmukaisen teollisuus- ja laitosjäteveden johtamisen laatua ja määrää valvotaan tapauksen mukaan. Erityisesti yhdyskuntajätevedenpuhdistamosta peräisin oleva epäpuhtauskuormitus ei heikennä vastaanottavan vesimuodostuman tilaa eikä estä kyseistä vesimuodostumaa saavuttamasta tällaista tilaa direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti;*
- b) veteen päästetyt pilaavat aineet eivät häiritse yhdyskuntajätevedenpuhdistamon toimintaa, eivät vahingoita keräysjärjestelmiä, yhdyskuntajätevedenpuhdistamoja tai niihin liittyviä laitteistoja eivätkä kykyä hyödyntää resursseja, mukaan lukien käsitellyn veden uudelleenkäyttö ja ravinteiden tai muiden aineiden talteenotto yhdyskuntajätevedestä tai lietteestä;*
- c) veteen päästetyt pilaavat aineet eivät vahingoita keräysjärjestelmien parissa tai yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa työskentelevän henkilöstön terveyttä;*
- d) jätevedenpuhdistamo on suunniteltu ja varustettu siten, että veteen päästettyjen pilaavien aineiden vaikutuksia voidaan lieventää;*

e) *kun yhdyskuntajätevedenpuhdistamo käsittelee sellaisen laitoksen jätevesiä, jolla on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU⁴⁸ 4 artiklassa tarkoitettu lupa, kyseisen puhdistamon ympäristöön johtamista jätevesistä aiheutuva epäpuhtauskuormitus ei ylitä epäpuhtauskuormitusta, joka päätyisi ympäristöön, jos jätevedet johdettaisiin ympäristöön suoraan laitoksesta noudattaen tämän direktiivin mukaisesti sovellettavia raja-arvoja.*

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun on kyse teollisuus- ja laitosjätevesien johtamisesta keräysjärjestelmiin ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin, jotka johtavat vesiä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueille, tällaiseen teollisuus- ja laitosjätevesien johtamiseen ei myönnetä erityislupaa eikä sitä sallita ennakkosäätelyllä ottamatta huomioon direktiivin (EU) 2020/2184 8 artiklassa mainittuja ihmisten käyttöön tarkoitetun veden vedenottopisteiden vedenmuodostumisalueiden riskinarviointia ja riskienhallintaa ja tämän artiklan mukaisia riskinhallintatoimenpiteitä.

2. Jäsenvaltioiden on **varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tai asianomaiset elimet** toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet, mukaan lukien **aiempien säädösten ja/tai erityislupien uudelleentarkastelu ja tarvittaessa kumoaminen, tämän artiklan** 1 kohdassa tarkoitettuihin teollisuus- ja laitosjätevesiin sisältyvän kuormituksen lähteiden tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi mahdollisuuksien mukaan, jos ilmenee jokin seuraavista tilanteista:
- a) yhdyskuntajätevedenpuhdistamon sisäänotto- ja purkuvaiheessa on havaittu epäpuhtauksia 21 artiklan 3 kohdan mukaisessa seurannassa;
 - b) yhdyskuntajätevesien käsittelyssä syntyvää lietettä on tarkoitus käyttää neuvoston direktiivin 86/278/ETY⁴⁹ mukaisesti;
 - c) käsiteltyä yhdyskuntajätevettä on tarkoitus käyttää uudelleen asetuksen (EU) 2020/741 mukaisesti **tai muuhun kuin maatalouskäyttöön**;
 - d) vastaanottavia vesimuodostumia käytetään direktiivin (EU) 2020/2184 2 artiklan 1 alakohdassa määritellyn ihmisten käyttöön tarkoitetun veden ottoon;
 - e) keräysjärjestelmään tai yhdyskuntajätevedenpuhdistamoon johdetun teollisuus- ja laitosjäteveden epäpuhtaudet vaarantavat kyseisen järjestelmän tai puhdistamon toiminnan.

⁴⁹ Neuvoston direktiivi 86/278/ETY, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1986, ympäristön, erityisesti maaperän, suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä (EYVL L 181, 4.7.1986, s. 6).

3. *Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen aiempien säädösten ja erityislupien on täytettävä 1 kohdan kolmannessa alakohdassa vahvistetut vaatimukset. Komissiolle siirretään valta antaa 27 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen delegeoituja säädöksiä, joilla muutetaan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia niiden mukauttamiseksi ympäristönsuojeluun liittyvään tekniikan ja tieteen kehitykseen.*

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja erityislupia on tarkasteltava uudelleen ja niitä on ■ tarvittaessa muutettava vähintään joka *kymmenes* vuosi ■ .

Edellä 1 kohdassa tarkoitettut ennakkoon annetut säädöksiä on tarkasteltava säännöllisesti uudelleen ja niitä on tarvittaessa muutettava.

Jos teollisuus- ja laitosjäteveden, yhdyskuntajätevedenpuhdistamon tai vastaanottavan vesimuodostuman ominaisuudet muuttuvat merkittävästi, erityislupia tarkastellaan uudelleen ja mukautetaan näihin muutoksiin.

15 artikla

Veden uudelleenkäyttö ja yhdyskuntajätevesien johtaminen ympäristöön

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä järjestelmällisesti kaikissa yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa käsiteltyjen jätevesien uudelleenkäyttöä ***kun se on tarkoituksenmukaista, erityisesti vesistressialueilla, ja kaikkiin asianmukaisiin tarkoituksiin. Käsitellyn jäteveden uudelleenkäytön mahdollisuuksien arvioinnissa olisi otettava huomioon vesipolitiikan puitedirektiivin 2000/60/EY nojalla laaditut vesipiirin hoitosuunnitelmat ja jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/741 2 artiklan 2 kohdan nojalla tekemät päätökset. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun käsiteltyä jätevettä käytetään uudelleen tai sen uudelleenkäyttöä suunnitellaan, se ei vaaranna ekologista virtaamaa vastaanottavassa vesistöissä eikä sillä ole haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai ihmisten terveyteen.*** Jos käsiteltyä jätevettä käytetään uudelleen maatalouden keinokasteluun, sen on täytettävä asetuksessa (EU) 2020/741 vahvistetut vaatimukset. ***Jos jäsenvaltioiden tasolla on käytettävissä vesiresilienssiä koskevia strategioita, niissä on otettava huomioon toimenpiteet, joilla edistetään käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöä ja tosiasiallista uudelleenkäyttöä.***

Jos käsiteltyä yhdyskuntajätevettä käytetään uudelleen maatalouden keinokasteluun, jäsenvaltiot voivat poiketa liitteessä I olevassa taulukossa 2 olevista ravinteiden poistoa koskevista vaatimuksista siltä käsitellyn yhdyskuntajäteveden osalta, joka on tarkoitettu uudelleenkäytettäväksi yksinomaan maatalouden keinokastelussa, jos voidaan osoittaa kaikki seuraavat:

- a) uudelleenkäytetyn osan ravinnepitoisuus ei ylitä kohteena olevien viljelykasvien tarpeita; ja*
- b) ympäristölle ei aiheudu riskejä etenkin saman vedenmuodostumisalueen vesien rehevöitymisen osalta eikä ihmisten terveydelle aiheudu riskejä etenkin taudinaiheuttajien osalta; ja*
- c) puhdistamolla on riittävästi valmiuksia käsitellä tai säilyttää yhdyskuntajätevettä, jotta voidaan välttää vastaanottaviin vesiin johtamista, joka ei täytä liitteessä I olevassa B osassa ja taulukossa 2 asetettuja vaatimuksia liitteessä I olevassa C osassa säädettyjen valvontamenetelmien mukaisesti.*

█

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että **kaikkien** jätevesien johtamista **ainakin** sellaisilta yhdyskuntajätevedenpuhdistamoilta, **joiden avl on vähintään 1 000, säännellään ennalta säädöksiin ja/tai erityislupin. Säädösten ja/tai lupien** avulla varmistetaan, että liitteessä I olevassa B osassa säädetyt vaatimukset täyttyvät.
3. Edellä 2 kohdassa **tarkoitettuja ennakkoon annettuja säädöksiä ja/tai** erityislupia on tarkasteltava uudelleen vähintään joka **kymmenes** vuosi ja niitä on tarvittaessa muutettava. **Jos puhdistamolle tulevan yhdyskuntajäteveden, yhdyskuntajätevedenpuhdistamolta johdetun jäteveden tai vastaanottavan vesimuodostuman ominaisuudet muuttuvat merkittävästi, erityislupien määräyksiä on päivitettävä sen varmistamiseksi, että kyseiset liitteessä I olevassa B osassa asetetut vaatimukset täyttyvät edelleen.**
4. **Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyinfrastruktuuriensa mukauttamiseksi talousjätevesikuormituksen kasvuun puuttumiseksi, myös rakennettava tarvittaessa uusia infrastruktuureja.**

Jäsenvaltioiden katsotaan näin toimiessaan täyttävän direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa asetetut ympäristötavoitteet, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) yhdyskuntajätevedenpuhdistamon rakentaminen tai laajentaminen kasvavan kuormituksen tai muuten käsittelemättömän talousjätevesikuormituksen käsittelemiseksi edellyttää tämän direktiivin mukaista ennakkolupaa;*
- b) a alakohdassa tarkoitetun yhdyskuntajätevedenpuhdistamon tuomia hyötyjä ei voida tekniseen toteutettavuuteen tai kohtuuttomiin kustannuksiin liittyvistä syistä saavuttaa muilla keinoilla, mukaan lukien ottamalla huomioon yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen vaihtoiset purkupaikat, jotka edistäisivät direktiivin 2000/60/EY 4 artiklassa säädettyjen ympäristötavoitteiden saavuttamista;*
- c) kaikki teknisesti toteuttamiskelpoiset lieventävät toimenpiteet toteutetaan yhdyskuntajätevedenpuhdistamon kielteisten vaikutusten minimoimiseksi asianomaisissa vesimuodostumissa, ja ne vahvistetaan tämän direktiivin 14 ja 15 artiklassa tarkoitetuissa luvissa; näiden toimenpiteiden on sisällettävä tarvittaessa tiukemmat käsittelyrajoitukset kuin ne, jotka on annettu ennen talousvesikuormituksen lisääntymistä, jotta voidaan saavuttaa tämän direktiivin liitteessä I olevan B osan 6 kohdassa tarkoitetuissa direktiiveissä asetetut vaatimukset;*
- d) kaikki teknisesti toteuttamiskelpoiset lieventävät toimenpiteet toteutetaan kielteisten vaikutusten minimoimiseksi asianomaisissa vesimuodostumissa.*

Jos pintavesimuodostuman tilan huononeminen tai direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan tavoitteiden toteutumatta jääminen johtuu a alakohdassa tarkoitettusta luvasta, nämä a alakohdassa tarkoitettut luvat on vahvistettava erikseen ja edellä mainitut edellytykset on selitettävä direktiivin 2000/60/EY 13 artiklan mukaisissa vesipiirien hoitosuunnitelmissa.

16 artikla

Biohajoava teollisuus- ja laitosjätevesi

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava biohajoavien teollisuus- ja laitosjätevesien johtamista koskevat vaatimukset, jotka soveltuvat kyseisen toimialan luonteeseen ja joilla varmistetaan vähintään sama ympäristönsuojelun taso kuin liitteessä I olevassa B osassa esitetyillä vaatimuksilla.
2. **Tämän artiklan** 1 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) jätevesi on peräisin laitoksista, joissa käsitellään vähintään 4 000 avl:n kuormitusta ja jotka kuuluvat liitteessä IV lueteltuihin teollisuudenaloihin eivätkä harjoita mitään direktiivin 2010/75/EU liitteessä I lueteltua toimintaa;

- b) jätevesiä ei johdeta yhdyskuntajätevedenpuhdistamoon ennen kuin ne päästetään vesistöön, jäljempänä 'suora päästö'.

17 artikla

Yhdyskuntajätevesien seuranta

■

1. ■ Jokaisen jäsenvaltion on perustettava kansallinen järjestelmä kansanterveysasioista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten ja yhdyskuntajätevesien käsittelystä vastaavien toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä ja koordinoitua varten seuraavien tehtävien osalta:

- a) *sellaisten asiaankuuluvien kansanterveyteen liittyvien muuttujien yksilöinti, joita on seurattava vähintään yhdyskuntajätevedenpuhdistamolle tulevassa jätevedessä ottaen huomioon muun muassa Euroopan tautienehkäisy- ja valvontakeskuksen (ECDC), terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) saatavilla olevat suositukset ja joita ovat muun muassa seuraavat:*
- i) *SARS-CoV-2-virus ja sen muunnokset;*

- ii) *poliovirus;*
 - iii) *influenssavirus;*
 - iv) *uudet taudinaiheuttajat;*
 - v) *muut kansanterveyteen liittyvät muuttujat, joita jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset pitävät seurannan kannalta merkityksellisinä;*
- b) *tehtävien, vastuiden ja kustannusten selkeä jako toiminnanharjoittajien ja asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten kesken, myös silloin, kun ne liittyvät näytteenottoon ja analysointiin;*
- c) yhdyskuntajätevesien näytteenotto- ja analysointipaikan ja -tiheyden määrittäminen kunkin *a alakohdan* mukaisesti yksilöidyn kansanterveyteen liittyvän muuttujan osalta *ottaen näin huomioon* saatavilla olevat terveystiedot ja kansanterveystietoihin liittyvät tarpeet sekä tarvittaessa paikalliset epidemiologiset tilanteet;
- d) seurantatulosten asianmukaisen ja oikea-aikaisen viestinnän järjestäminen kansanterveydestä vastaaville toimivaltaisille viranomaisille ja *tapauksen mukaan juomavedestä vastaaville toimivaltaisille viranomaisille ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun direktiivin (EU) 2020/2184 8 artiklan täytäntöönpanon helpottamiseksi sekä* unionin alustoille, jos tällaisia alustoja on saatavilla, *henkilötietojen suojaa koskevan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.*

2. Kun jäsenvaltion kansanterveysasioista vastaava toimivaltainen viranomainen julistaa kansanterveysuhan, ***asiaankuuluvia kansanterveyteen liittyviä muuttujia*** on seurattava yhdyskuntajätevesissä, jotka ***muodostavat edustavan jakauman*** maan väestöstä, ***niin kauan kuin asiaankuuluvia terveysmuuttujia todetaan yhdyskuntajätevesissä***. Seurantaa jatketaan, kunnes kyseinen toimivaltainen viranomainen toteaa kansanterveysuhan ***päättäneen tai pidempään, jos sama toimivaltainen viranomainen katsoo sen hyödylliseksi muihin tarkoituksiin***.

Sen määrittämiseksi, onko kyseessä kansanterveysuhka, toimivaltaisen viranomaisen on ***otettava huomioon asetuksen (EU) 2022/2371 23 artiklan 1 kohdan nojalla tehdyt komission päätökset***, Euroopan tautienehkäisy- ja valvontakeskuksen arviot ja kansainvälisen terveystieteiden sääntöjen mukaisesti tehdyt Maailman terveysjärjestön (WHO) päätökset.

3. Jäsenvaltioiden on viimeistään ... ***[seuraavassa alakohdassa tarkoitettun täytäntöönpanosäädöksen hyväksymispäivää seuraavan toisen vuoden viimeinen päivä]*** ***varmistettava, että mikrobilääkeresistenssiä seurataan*** niiden taajamien ***yhdyskuntajätevesissä***, joiden avl on vähintään 100 000.

Komissio antaa **viimeistään ... [18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä]** **28 artiklan 2** kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksiä, joilla varmistetaan tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen vahvistamalla **näytteenoton vähimmäistiheys ja** yhdenmukaistettu menetelmä mikrobilääkeresistenssin mittaamiseksi yhdyskuntajätevesissä, **ottaen huomioon vähintään kaikki kansallisilta kansanterveysviranomaisilta ja mikrobilääkeresistenssistä vastaavilta kansallisilta viranomaisilta saadut käytettävissä olevat tiedot.**

4. Tässä artiklassa tarkoitetun seurannan tulokset on raportoitava 22 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti.

18 artikla

Riskinarviointi ja riskinhallinta

1. Jäsenvaltioiden on yksilöitävä **ja arvioitava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027** riskit, joita yhdyskuntajätevesien johtaminen ympäristöön aiheuttaa ympäristölle ja ihmisten terveydelle, **ottaen huomioon vuodenaikavaihtelu ja ääri-ilmiöt**, ja jotka liittyvät ainakin seuraaviin tekijöihin:
- a) sellaisen vesimuodostuman laatu, jota käytetään direktiivin (EU) 2020/2184 2 artiklan 1 alakohdassa määritellyn ihmisten käyttöön tarkoitetun veden ottoon;

- b) direktiivin 2006/7/EY soveltamisalaan kuuluvan uimaveden laatu;
-
- c) sellaisen vesimuodostuman laatu, jossa harjoitetaan asetuksen (EU) N:o 1380/2013 4 artiklan 25 alakohdassa määriteltyä vesiviljelytoimintaa;
- d) *direktiivin 2000/60/EY 2 artiklassa määritelty vastaanottavan pohjavesimuodostuman tila ja kaikki muut mainitun direktiivin 4 artiklassa asetetut ympäristötavoitteet vastaanottavalle pohjavesimuodostumalle;*
- e) *meriympäristön tila sellaisena kuin se on määritelty direktiivin 2008/56/EY 3 artiklan 5 alakohdassa;*
- f) *direktiivin 2000/60/EY 2 artiklassa määritelty vastaanottavan pintavesimuodostuman tila ja kaikki muut mainitun direktiivin 4 artiklassa asetetut ympäristötavoitteet vastaanottavalle pintavesimuodostumalle.*

2. Kun riskit on yksilöity 1 kohdan mukaisesti, jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä puuttuakseen niihin, mukaan lukien tarvittaessa seuraavat toimenpiteet:

a) 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä täydentävät lisätoimenpiteet yhdyskuntajätevesien epäpuhtauksien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi niiden alkulähteillä, kun se on tarpeen vastaanottavan vesimuodostuman laadun suojaamiseksi;

■

- b) 3 artiklan mukaisten keräysjärjestelmien perustaminen taajamiin, joiden avl on alle 1 000;
- c) 6 artiklan mukaisen yhdyskuntajätevesien biologisen käsittelyn ottaminen käyttöön taajamissa, joiden avl on alle 1 000;
- d) 7 artiklan mukaisen yhdyskuntajätevesien ravinteiden poiston ottaminen käyttöön taajamissa, joiden avl on alle 10 000;

- e) 8 artiklan mukaisen yhdyskuntajätevesien mikroepäpuhtauksien poiston ottaminen käyttöön taajamissa, joiden avl on alle 10 000, **erityisesti kun yhdyskuntajätevesiä johdetaan vesimuodostumiin, joita käytetään ihmisten käyttöön tarkoitetun veden ottoon, uimavesiin ja alueille, joilla harjoitetaan vesiviljelytoimintaa, ja kun käsiteltyä yhdyskuntajätevettä käytetään uudelleen maatalouskäyttöön;**
- f) 5 artiklan mukaisten kokonaisvaltaisten yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelmien laatiminen alle 10 000 avl:n taajamille ja liitteessä V tarkoitettujen toimenpiteiden käyttöönotto;
- g) liitteessä *I* olevassa B osassa vahvistettuja vaatimuksia tiukempien vaatimusten soveltaminen kerättyjen yhdyskuntajätevesien käsittelyyn.

3. Tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti suoritettua riskien yksilöintiä on tarkasteltava uudelleen **kuuden vuoden välein 31 päivästä joulukuuta 2033 alkaen, ja sen on oltava yhdenmukainen direktiivin 2000/60/EY mukaisesti laadittujen vesipiirin hoitosuunnitelmien tarkistuksen ajoituksen kanssa.** Yhteenveto yksilöidyistä riskeistä ja kuvaus tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyistä toimenpiteistä on sisällytettävä **asianmukaisiin vesipiirin hoitosuunnitelmiin ja 23 artiklassa tarkoitettuihin kansallisiin täytäntöönpano-ohjelmiin ja toimitettava pyynnöstä komissiolle. Yhteenveto on julkaistava.**

19 artikla

Sanitaation saatavuus

Jäsenvaltioiden ***on otettava huomioon paikalliset ja alueelliset näkökulmat sekä sanitaatioon liittyvät olosuhteet ja*** toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sanitaatiopalvelujen saatavuuden ***varmistamiseksi*** kaikille, erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille, ***sanotun kuitenkaan rajoittamatta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamista.***

Tätä varten jäsenvaltioiden on viimeistään ***12 päivänä tammikuuta 2029***

- a) määritettävä **■** ihmisryhmät, joiden saatavilla ei ole sanitaatiopalveluja tai niiden saatavuus on rajallinen, ***kiinnittäen erityistä huomiota*** haavoittuvassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin ryhmiin, sekä syyt saatavuuden puuttumiseen;
- b) arvioitava ***kyseisten*** ihmisryhmien mahdollisuuksia käyttää sanitaatiopalveluja ***ja parannettava*** palvelujen saatavuutta;
- c) kannustettava kaikkia taajamia, joiden avl on vähintään 10 000, perustamaan julkisiin tiloihin riittävä määrä saniteettitiloja, jotka ovat vapaasti ja erityisesti naisten kannalta turvallisesti käytettävissä, ***ja varmistettava tällaisissa tapauksissa asianmukainen yleisölle tiedottaminen;***
- d) ***kannustettava kaikkien niiden taajamien, joiden avl on vähintään 5 000, toimivaltaisia viranomaisia tarjoamaan riittävästi ilmaisia sanitaatiotiloja julkisissa rakennuksissa, erityisesti hallintorakennuksissa;***

- e) ***kannustettava tarjoamaan kaikille tarkoitettuja sanitaatioiloja maksutta tai alhaista palvelumaksua vastaan ravintoloissa, kaupoissa ja muissa yleisölle avoimissa yksityistiloissa.***

20 artikla

Liete ja resurssien talteenotto

1. Jäsenvaltioiden on ***kannustettava arvokkaiden resurssien talteenottoon ja*** toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lietteen käsittelytavat ovat direktiivin 2008/98/EY 4 artiklassa säädetyn jätehierarkian mukaisia. Käsittelytavoissa on
- a) maksimoitava jätteen syntymisen ehkäiseminen;
 - b) ***valmistettava jäte uudelleenkäyttöä, kierrätystä ja muuta resurssien, erityisesti fosforin ja typen, talteenottoa varten, ottaen huomioon kansalliset tai paikalliset hyödyntämismahdollisuudet;***
 - c) minimoitava ympäristöön ***ja ihmisten terveyteen*** kohdistuvat haitalliset vaikutukset.

█

2. Komissiolle siirretään valta antaa 27 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä direktiiviä ***vahvistamalla liitteestä ja yhdyskuntajätevedestä, jota ei käytetä uudelleen 15 artiklan 1 kohdan poikkeuksen nojalla, peräisin olevan*** fosforin uudelleenkäytölle ja kierrätykselle ***yhdistetty vähimmäistavoite ottaen*** huomioon fosforin ***talteenottamiseksi*** käytettävissä olevat teknologiat ***ja resurssit ja sen taloudellinen kannattavuus sekä ottaen huomioon lietteen fosforipitoisuus ja se, paljonko kansallisilla markkinoilla on muista lähteistä saatava orgaanista fosforia, varmistaen samalla, että lietteen käsittely on turvallista eikä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheudu haittavaikutuksia. Komissio antaa nämä delegoidut säädökset viimeistään ... [kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulosta].***

21 artikla

Seuranta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ***tai asianomaiset elimet*** tarkkailevat
- a) yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettuja jätevesiä liitteessä I olevassa C osassa vahvistettujen seurantaa ja tulosten arviointia koskevien menetelmien mukaisesti sen todentamiseksi, että liitteessä I olevassa B osassa vahvistetut vaatimukset täyttyvät; tähän seurantaan on sisällytettävä liitteessä I olevassa B osassa lueteltujen muuttujien kuormitukset ja pitoisuudet;

- b) lietteen määrää ja koostumusta sekä sitä, minne se sijoitetaan, *ottaen huomioon direktiivissä 86/278/ETY asetetut vaatimukset maataloudessa käytettävälle lietteelle;*
- c) *jos sovelletaan 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta, maataloudessa uudelleenikäytetyn yhdyskuntajäteveden, johon sovelletaan 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta, vuosittaisia ja kuukausittaisia määriä; maatalouden keinokastelussa uudelleenikäytetyn osan ravinnepitoisuutta ja ajanjaksoa, jona kyseistä osaa käytetään, verrattuna niiden viljelykasvien tarvitsemaan kuukausittaiseen vesi- ja ravinnemäärään, joiden kasteluun kyseistä yhdyskuntajätevettä käytetään uudelleen;*
- d) *vähintään 10 000 avl:n yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen päästämien kasvihuonekaasujen, mukaan lukien vähintään CO₂, N₂O ja CH₄, määrää analysoimalla, laskemalla tai mallintamalla tapauksen mukaan;*
- e) *vähintään 10 000 avl:n yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen omistajien tai niiden toiminnanharjoittajien käyttämän ja tuottaman energian määrä riippumatta siitä, käytetäänkö tai tuotetaanko sitä paikalla vai puhdistamon ulkopuolella, 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti, sekä 11 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen poikkeusten nojalla ostettu energia, jos näitä poikkeuksia sovelletaan.*

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset, **asianmukaiset elimet tai keräysjärjestelmien toiminnanharjoittajat toteuttavat asianmukaisissa paikoissa edustavaa seuranta** rankkasateiden aiheuttamista ylivuodoista **vesimuodostumiin**, hulevesien **johtamisista erillisistä järjestelmistä sekä mikromuoveista ja oleellisista epäpuhtauksista** kaikissa **5 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa** taajamissa **liitteessä I olevassa taulukossa 1 ja tarvittaessa taulukossa 2 lueteltujen muuttujien pitoisuuksien ja kuormitusten arvioimiseksi. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa käyttää tämän seurannan tuloksia mallintamiseen.**

3. Jäsenvaltioiden on **varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tai asianmukaiset elimet** seuraavat kaikissa taajamissa, joiden avl on **vähintään** 10 000, yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden sisäänotto- ja purkuvaiheessa seuraavien tekijöiden pitoisuuksia ja kuormitusta yhdyskuntajätevesissä:

a) epäpuhtaudet, **joita todennäköisesti esiintyy yhdyskuntajätevesissä** ja jotka on lueteltu seuraavissa:

i) direktiivin 2000/60/EY liitteet VIII ja X, direktiivin 2008/105/EY liite **I**, direktiivin 2006/118/EY liite I ja direktiivin 2006/118/EY liitteessä II oleva B osa;

- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 2455/2001/EY⁵⁰ liite;
 - iii) asetuksen (EY) N:o 166/2006 liite II;
 - iv) direktiivin 86/278/ETY liitteet I ja II;
- b) direktiivin (EU) 2020/2184 liitteessä III olevassa B osassa luetellut muuttujat, jos yhdyskuntajätevedet johdetaan kyseisen direktiivin 8 artiklassa tarkoitetulle vedenmuodostumisalueelle; ***PFAS-aineiden osalta jäsenvaltiot voivat käyttää joko toista tai molempia muuttujista ”PFAS:t yhteensä” ja ”PFAS-aineiden summa”, kun menetelmä on käytettävissä 5 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen mukaisesti;***
- c) ***direktiivin 2006/7/EY liite I, jos yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdetaan vettä suoraan uimavesiin uintikauden aikana, mikä saattaa estää direktiivin 2006/7/EY noudattamisen;***

⁵⁰

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 2455/2001/EY, tehty 20 päivänä marraskuuta 2001, vesipolitiikan alan prioriteettiaineiden luettelon vahvistamisesta ja direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EYVL L 331, 15.12.2001, s. 1).

- d) mikromuovien *esiintyminen*;
- e) *edellä a ja b alakohdassa luetellut epäpuhtaudet voidaan jättää seurannan ulkopuolelle tämän kohdan nojalla, jos muun muassa seurannan tulosten perusteella voidaan osoittaa, ettei niitä esiinny yhdyskuntajätevesissä.*

Jäsenvaltioiden on *varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tai asianmukaiset elimet* seuraavat *mikromuovien* esiintymistä lietteessä kaikissa taajamissa, joiden avl on yli 10 000, *tapauksen mukaan ja etenkin silloin, jos lietettä käytetään uudelleen maataloudessa.*

Edellä **3 kohdassa** tarkoitettu seuranta on suoritettava seuraavin väliajoin:

- a) taajamissa, joiden avl on vähintään **150 000**, vähintään kaksi näytettä vuodessa siten, että näytteiden välillä on enintään kuusi kuukautta;
- b) taajamissa, joiden avl on 10 000–**150 000**, vähintään yksi näyte joka *toinen* vuosi.

Jos 3 kohdassa tarkoitettujen epäpuhtauksien seurannan tulokset alittavat kolmessa peräkkäisessä näytteessä direktiivin 2008/105/EY mukaan sovellettavat ympäristölaatunormit, seurantatiheys voidaan puolittaa niitä seuraavina vuosina. Seurantatiheyttä olisi tarkasteltava uudelleen vähintään vuosittain.

4. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla varmistetaan tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen ottamalla käyttöön *menetelmiä yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen suorien ja epäsuorien kasvihuonekaasupäästöjen ja mikromuovien* mittaamiseksi, *arvioimiseksi ja mallintamiseksi* yhdyskuntajätevesissä ja lietteessä. *Komissio esittelee menetelmät viimeistään ... [30 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä] 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.*

5. *Komissio hyväksyy 27 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksiä, joilla varmistetaan tämän direktiivin yhdenmukainen soveltaminen ottamalla käyttöön menetelmä muuttujien ”PFAS:t yhteensä” ja ”PFAS-aineiden summa” mittaamiseksi yhdyskuntajätevesissä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään viimeistään ... [24 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta] 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.*
6. *Komissio voi jäsenvaltioiden raportin perusteella hyväksyä 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksiä, joilla varmistetaan tämän artiklan 3 kohdan yhdenmukainen soveltaminen täsmentämällä vähimmäisluettelo oleellisista epäpuhtauksista, joita todennäköisesti esiintyy yhdyskuntajätevesissä, ja kehittämällä menetelmä todennäköisesti esiintyvien oleellisten epäpuhtauksien tunnistamiseksi ottaen huomioon paikalliset olosuhteet ja asiaa koskevan unionin lainsäädännön mukaisesti suoritetun riskiarvioinnin sekä kriteerit, joita sovelletaan 3 kohdan e alakohdassa säädettyyn joidenkin epäpuhtauksien jättämiseen seurannan ulkopuolelle, ja ulkopuolelle jättämisen uudelleentarkastelutiheys.*

22 artikla

Täytäntöönpanon seuranta koskevat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on Euroopan ympäristökeskuksen, jäljempänä 'EEA', avustamana
 - a) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2028** tietoaaineisto, joka sisältää 21 artiklan mukaisesti kerätyt tiedot, mukaan lukien tiedot 21 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista muuttujista, sekä testien tulokset suhteessa liitteessä I olevassa C osassa vahvistettuihin hyväksymis- ja hylkäysperusteisiin, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain; ■
 - b) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2028** tietoaaineisto, josta käy ilmi 3 artiklan mukaisesti kerätyn ja käsitellyn yhdyskuntajäteveden prosenttiosuus, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain;
 - c) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2028** tietoaaineisto, joka sisältää tiedot 4 artiklan 5 kohdan **täytäntöönpanosta** sekä tiedot siitä, mikä prosenttiosuus yli 2 000 avl:n taajamien yhdyskuntajätevesistä käsitellään kiinteistökohtaisissa järjestelmissä, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain;
 - d) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2028** tietoaaineisto, joka sisältää tiedot kerättyjen näytteiden lukumäärästä sekä niiden liitteessä I olevan C osan mukaisesti otettujen näytteiden lukumäärästä, jotka eivät ole täyttäneet vaatimuksia, **ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain;**

- e) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2030** tietoaaineisto, joka sisältää tiedot kunkin vähintään 10 000 avl:n yhdyskuntajätevedenpuhdistamon ***kasvihuone***kaasupäästöistä eriteltynä eri kaasujen mukaan, tiedot käytetyn energian ja tuotetun uusiutuvan energian kokonaismääristä kunkin tällaisen puhdistamon osalta, laskelma 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden toteutumisasteesta ja ***jos sovelletaan 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua poikkeusta, fossiilittoman polttoaineen lähteistä hankitun energian prosenttiosuus, johon liitetään erittely eri tyyppisistä käytetyistä fossiilittoman polttoaineen lähteistä, mikäli saatavilla***, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain;
- f) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2030** tietoaaineisto, joka sisältää tiedot liitteessä V olevan 3 kohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain;
- g) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2030** tietoaaineisto, joka sisältää tulokset 17 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettusta seurannasta, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain;
- h) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2030** tietoaaineisto, johon sisältyy **■** luettelo rehevöitymiselle alttiista alueista, ja päivitettävä kyseiset tiedot **7 artiklan 2 kohdan mukaisesti**;

- i) laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030 tietoaineisto, joka sisältää luettelon alueista, joilla **mikroepäpuhtauksien** pitoisuudet tai kertyminen aiheuttavat riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle, ja päivitettävä kyseiset tiedot **8 artiklan 2 kohdan mukaisesti**;
- j) laadittava viimeistään 12 päivänä tammikuuta 2029 tietoaineisto, joka sisältää tiedot toimenpiteistä, joita on toteutettu sanitaation saatavuuden parantamiseksi 19 artiklan toisen kohdan **a, b, ja c** alakohdan mukaisesti, mukaan lukien tiedot siitä, mikä osuus jäsenvaltion väestöstä on sanitaatiopalvelujen piirissä **vähintään 10 000 avl:n taajamissa**, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien joka kuudes vuosi;
- k) **niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa käytetään kantoainetta, laadittava viimeistään joulukuussa 2030 tietoaineisto, joka sisältää käytetyn kantoaineen tyyppin ja lyhyen kuvauksen kantoainetta käyttävien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen toteuttamista toimenpiteistä, joilla vältetään vuodot ympäristöön, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien joka viides vuosi**;
- l) **laadittava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030 tietoaineisto, joka sisältää 21 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetut seurantatulokset verrattuna niiden viljelykasvien tarvitsemaan kuukausittaiseen vesi- ja ravinnemäärään, joiden kasteluun käytetään uudelleen 15 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua osaa käsitellystä yhdyskuntajätevedestä, ja päivitettävä kyseiset tiedot siitä lähtien vuosittain.**

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettut tietoaineistot ovat komission ja EEA:n saatavilla.
3. Tämän artiklan nojalla edellytetyssä *yhdyskuntajätevesiin liittyviä epäpuhtauksia koskevassa* raportoinnissa otetaan huomioon jäsenvaltioiden asetuksen (EY) N:o 166/2006 5 artiklan mukaisesti ilmoittamat tiedot.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta EEA asettaa merkitykselliset tiedot yleisön saataville asetuksella (EY) N:o 166/2006 perustetun epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin kautta.

4. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa tarkennetaan, missä muodossa 1 kohdan mukaisesti kootut tiedot on toimitettava. *Edellä olevan 1 kohdan e, f, g, i, j, k ja l alakohdassa tarkoitettujen tietojen osalta* nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään *viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2028* 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. *Komissio voi hyväksyä 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään 1 kohdan a, b, c, d ja h alakohdan mukaisesti toimitettavien tietojen muoto.*

23 artikla

Kansallinen täytäntöönpano-ohjelma

1. Jäsenvaltioiden on viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantulopäivää seuraavan **36.** kuukauden *ensimmäinen* päivä] laadittava tätä direktiiviä koskeva kansallinen täytäntöönpano-ohjelma.

Ohjelmaan on sisällyttävä

- a) arvio 3–8 artiklan täytäntöönpanoasteesta;
- b) kartoitus ja suunnitelmat tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämistä investoinneista kunkin taajaman osalta, mukaan lukien alustava taloudellinen arvio, *jos saatavilla myös arvio tämän direktiivin 10 artiklan mukaisesti vahvistetusta tuottajavastuujärjestöjen rahoitusosuudesta*, sekä investointien priorisointi taajaman koon ja käsittelemättömien yhdyskuntajätevesien aiheuttamien ympäristövaikutusten *ja niihin liittyvien ympäristöön ja ihmisten terveyteen kohdistuvien riskien tason* perusteella;

- c) arvio investoinneista, joita tarvitaan nykyisten yhdyskuntajätevesi-infrastruktuurien, kuten keräysjärjestelmien, uudistamiseen, ***parantamiseen tai korvaamiseen poistoasteen tai teknisen ja toiminnallisen kunnon perusteella mahdollisten vuotojen, suotautumisen ja väärinliitetyn sisäänvirtauksen estämiseksi keräysverkostoihin ja tapauksen mukaan digitaalisia välineitä käyttäen;***
- d) mahdollisten julkisen rahoituksen lähteiden yksilöinti tai ainakin viittaus sellaisiin, jos julkista rahoitusta tarvitaan käyttömaksujen täydentämiseksi.
- e) ***tarvittaessa 6 artiklan 4 kohdassa ja 7 artiklan 7 kohdassa edellytetyt tiedot.***

Jäsenvaltiot voivat edelleen käyttää saatavilla olevaa unionin rahoitusta tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanoon sen varmistamiseksi, että kaikki kansalaiset hyötyvät yhtäläisesti yhdyskuntajätevesien tehokkaasta keräämisestä ja käsittelystä.

Jäsenvaltiot voivat myös vaihtaa parhaita käytäntöjä siitä, miten unionin varojen käyttöä voidaan parantaa.

Jos jäsenvaltiot toteavat kansallisen täytäntöönpano-ohjelman täytäntöönpanon aikana, että kulttuuriperinnön säilyttämisen tarpeen vuoksi 3 artiklan 2 kohdassa ja/tai 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja ei ole mahdollista noudattaa tietyillä alueilla, jäsenvaltioiden on päivitettävä kansallinen täytäntöönpano-ohjelmansa. Päivitykseen on sisällyttävä luettelo taajamista, joilla on asianomaisia alueita, yksityiskohtaiset perustelut sille, että vaadittavan infrastruktuurin saavuttaminen on erityisen vaikeaa kulttuuriperinnön säilyttämisen tarpeen vuoksi, sekä mukautettu aikataulu näiden alueiden vaadittavan infrastruktuurin viimeistelemiseksi. Edellä 3 artiklan 2 kohdassa ja/tai 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen pidennykset on vahvistettava aluekohtaisesti, pidettävä mahdollisimman lyhyinä ja ne voivat olla enintään kahdeksan vuotta. Päivitetty kansallinen täytäntöönpano-ohjelma on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta.

■

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset täytäntöönpano-ohjelmansa komissiolle viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantulopäivää seuraavan 36. kuukauden ensimmäinen päivä], paitsi jos ne osoittavat 21 artiklassa tarkoitettujen seurantatulosten perusteella täyttävänsä 3–8 artiklan vaatimukset.

3. Jäsenvaltioiden on päivitettävä kansalliset täytäntöönpano-ohjelmansa vähintään joka **kuudes** vuosi. Niiden on toimitettava ne komissiolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta, paitsi jos ne voivat osoittaa täyttävänsä 3–8 artiklan vaatimukset.

4. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan, miten ja missä muodossa kansalliset täytäntöönpano-ohjelmat on toimitettava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

24 artikla

Tiedottaminen yleisölle

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että riittävät, **helposti saatavilla olevat** ja ajantasaiset tiedot yhdyskuntajätevesien keräämisestä ja käsittelystä ovat kunkin **yli 1 000 avl:n taajaman tai kunkin asianmukaisen hallinnollisen alueen** osalta yleisön saatavilla verkossa käyttäjäystävällisessä ja soveltuvassa muodossa. Saataville on asetettava vähintään liitteessä VI luetellut tiedot.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on perustellusta pyynnöstä toimitettava myös muilla keinoin.

2. ***Jos kustannukset katetaan kokonaan tai osittain vesimaksujärjestelmällä***, jäsenvaltioiden on lisäksi varmistettava, että kaikki ***yli 10 000 avl:n ja mieluiten myös yli 1 000 avl:n taajamissa olevat*** keräysjärjestelmiin liitetyt ***kotitaloudet*** saavat säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa seuraavat tiedot tarkoituksenmukaisimmassa ja ***helposti saatavilla olevassa*** muodossa, esimerkiksi ***ja jos ne ovat saatavilla*** laskun yhteydessä tai ***digitaalisesti***, kuten älysovelluksen ***tai verkkosivuston*** kautta, ilman että heidän tarvitsee pyytää niitä erikseen:

- a) tiedot siitä, täyttääkö yhdyskuntajätevesien keräys ja käsittely 3, 4, 6, 7 ja 8 artiklassa esitetyt vaatimukset, mukaan lukien vertailu vastaanottaviin vesistöihin päästettyjen epäpuhtauksien mitattujen määrien ja liitteessä I olevissa taulukoissa 1, 2 ja 3 vahvistettujen raja-arvojen välillä. ***Nämä tiedot olisi esitettävä tavalla, joka mahdollistaa helpon vertailun, esimerkiksi vaatimustenmukaisuutta ilmaisevan prosenttiosuuden muodossa;***
- b) kyseisen kotitalouden tai muun asiakkaan vuosittain tai laskutuskauden aikana kerätyn ja käsitellyn yhdyskuntajäteveden määrä tai arvioitu määrä kuutiometreinä ja suuntaukset sekä yhdyskuntajätevesien keräämisen ja käsittelyn hinta ***kyseiselle*** kotitaloudelle (kustannukset litraa ja kuutiometriä kohti);
- c) vertailu kyseisen kotitalouden vuosittain kerätyistä ja käsitellyistä yhdyskuntajäteveden määristä ja laskelma keskimääräisistä kotitalouskohtaisista yhdyskuntajäteveden määristä kyseisessä taajamassa;

d) linkki 1 kohdassa tarkoitettuun verkkosisältöön.

Jos yksittäistä käyttöä koskevia tietoja ei ole saatavilla, a–d alakohdissa tarkoitetut tiedot on tarjottava taajaman tasolla käyttäjäystävällisessä muodossa verkkosivustolla tai älysovelluksessa.

3. Komissio voi antaa delegoituja säädöksiä 27 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen muuttaakseen ***tämän artiklan*** 2 kohtaa ja liitettä VI, jotta yleisön saataville verkossa asetettuja ja keräysjärjestelmiin liitetyille ***kotitalouksille*** annettavia tietoja koskevia vaatimuksia voidaan päivittää ja mukauttaa tämän alan tekniikan kehitykseen ja tietojen saatavuuteen.
4. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään, miten ja missä muodossa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on esitettävä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

25 artikla

Oikeussuojan saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisesti niillä yleisön jäsenillä, joita asia koskee, on mahdollisuus saattaa tämän direktiivin 6, 7 tai 8 artiklan soveltamisalaan kuuluvien päätösten, toimien tai laiminlyöntien asiasisällön taikka niihin liittyvien menettelyjen laillisuus uudelleen tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä, jos vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) asia koskee riittävästi kyseessä olevaa yleisöä;
- b) kyseessä oleva yleisö väittää oikeuttaan heikennettävän, jos jäsenvaltion hallintolainkäyttöä koskevassa säännöstössä edellytetään tällaista ennakkoehdotusta.

Tutkintamenettely on toteutettava oikeudenmukaisesti, tasapuolisesti ja oikea-aikaisesti eikä se saa olla niin kallis, että se olisi esteenä menettelyyn osallistumiselle, ja siinä on myös säädettävä asianmukaisista ja tehokkaista oikeussuojamekanismeista, mukaan lukien tarvittaessa kieltomääräykset.

2. ***Uudelleen tutkittavaksi ottamista koskevan asiavaltuuden edellytyksenä ei pidä olla se, että kyseessä oleva yleisön jäsen on osallistunut tämän direktiivin mukaisiin päätöksentekomenettelyihin.***

3. Jäsenvaltioiden on määritettävä, missä vaiheessa 1 kohdassa tarkoitettut päätökset, toimet tai laiminlyönnit voidaan saattaa uudelleen tutkittaviksi.
4. ***Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisön saatavilla on käytännön tietoja mahdollisuudesta turvautua tässä artiklassa tarkoitettuihin hallinnollisiin ja tuomioistuimessa toteutettaviin muutoksenhakumenettelyihin.***

26 artikla

Korvaukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos ihmisten terveydelle on aiheutunut haittaa tämän direktiivin nojalla hyväksytyjen kansallisten toimenpiteiden rikkomisen seurauksena, yksilöillä, joita asia koskee, on oikeus vaatia ja saada korvausta kärsimästään haitasta asianomaisilta luonnollisilta henkilöiltä tai oikeushenkilöiltä ***kansallisten sääntöjen mukaisesti***.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että osana yleisöä, jota asia koskee, valtiosta riippumattomat järjestöt, jotka edistävät ihmisten terveyden tai ympäristön suojelua ja jotka täyttävät kansallisen lainsäädännön vaatimukset, voivat edustaa yksilöitä, joita asia koskee ■ . Jäsenvaltioiden on varmistettava, että haittaa kärsineet yksilöt ja tässä kohdassa tarkoitettut valtiosta riippumattomat järjestöt eivät voi nostaa kannetta haitan aiheuttaneesta rikkomuksesta kahdesti.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että korvausvaatimuksia koskevat kansalliset säännöt ja menettelyt suunnitellaan ja niitä sovelletaan siten, että ne eivät tee mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi 1 kohdassa tarkoitetun rikkomuksen aiheuttaman haitan korvaamista koskevan oikeuden käyttämistä.

4. Jäsenvaltiot **voivat asettaa** 1 kohdassa tarkoitettujen korvauskanteiden nostamiselle vanhentumisajan. Tämä määräaika ei saa alkaa kulua ennen kuin rikkominen on päättynyt ja korvausta hakeva henkilö tietää **tai hänen voidaan kohtuudella olettaa tietävän** kärsineensä haittaa rikkomisesta 1 kohdan mukaisesti.
5. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisön saatavilla on tietoja oikeudesta vaatia korvausta vahingosta.**

27 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegeoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä] alkaen viiden vuoden ajaksi /7 artiklan 7 kohdassa, 8 artiklan 5 kohdassa, 14 artiklan 3 kohdassa, 20 artiklan 2 kohdassa ja 24 artiklan 3 kohdassa/ tarkoitettu valta antaa delegeoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa /7 artiklan 7 kohdassa, 8 artiklan 5 kohdassa, 14 artiklan 3 kohdassa, 20 artiklan 2 kohdassa ja 24 artiklan 3 kohdassa/ tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegeoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan [7 artiklan 7 kohdan, 8 artiklan 5 kohdan, 14 artiklan 3 kohdan, 20 artiklan 2 kohdan tai 24 artiklan 3 kohdan] nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

28 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa *yhdyskuntajätevesien* käsittelystä annetun direktiivin mukauttamista tieteen ja tekniikan kehitykseen sekä direktiivin täytäntöönpanoa käsittelevä komitea, *joka perustettiin direktiivillä 91/271/ETY. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.*
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

29 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava säännöt tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi, *sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/99/EY⁵¹ mukaisia jäsenvaltioiden velvoitteita.* Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. ■

⁵¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28).

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti vahvistetuissa seuraamuksissa otetaan soveltuvin osin asianmukaisesti huomioon seuraavat seikat:
- a) ***rikkomisen*** luonne, vakavuus ja laajuus;
 - b) ***tapauksen mukaan rikkomisen*** tahallisuus tai tuottamuksellisuus;
 - c) väestö tai ympäristö, johon ***rikkominen*** vaikuttaa, ottaen huomioon myös rikkomisen vaikutus ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun korkean tason saavuttamista koskevaan tavoitteeseen;
 - d) ***se, onko kyseessä toistuva vai kertaluonteinen rikkominen;***
 - e) ***vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön taloudellinen tilanne.***
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitettut säännöt ja toimenpiteet sekä kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset komissiolle ilman aiheetonta viivytystä.

30 artikla

Arviointi

1. Komissio suorittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta **2033** ja 31 päivänä joulukuuta 2040 tätä direktiiviä koskevan arvioinnin, joka perustuu erityisesti seuraaviin seikkoihin:
 - a) tämän direktiivin täytäntöönpanosta saadut kokemukset;
 - b) 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tietoaineistot;
 - c) asiaankuuluvat tieteelliset, analyttiset ja epidemiologiset tiedot, mukaan lukien unionin rahoittamien tutkimushankkeiden tulokset;
 - d) WHO:n suositukset, jos niitä on käytettävissä.

Arviointiin on sisällyttävä vähintään analyysi seuraavista:

- a) edellä olevassa 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kansanterveyteen liittyvien muuttujien riittävyys, joita jäsenvaltioiden on seurattava;*
- b) tiettyjen kansanterveyteen liittyvien muuttujien pakollisen seurannan tuoma lisäarvo;*

- c) **■** mahdollinen tarve mukauttaa laajennetun tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden luettelo, kun otetaan huomioon markkinoille saatettujen tuotteiden valikoiman kehittyminen, lisääntynyt tietämys *mikroepäpuhtauksien* esiintymisestä jätevesissä ja niiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ja ympäristöön, uusien seurantavelvoitteiden myötä saatavat tiedot *mikroepäpuhtauksien* esiintymisestä yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden sisäänotto- ja purkuvaiheessa **ja analyysi tarpeesta tarkistaa 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja laajennetusta tuottajavastuusta vapautumisen edellytyksiä;**
- d) ***pakollisten kansallisten veden uudelleenkäyttöä koskevien suunnitelmien, mukaan lukien kansalliset tavoitteet ja toimenpiteet, lisäarvo ja asianmukaisuus ottaen huomioon vesienhallintaan liittyvien EU:n politiikkojen ja lainsäädännön kehitys;***
- e) ***energianeutraaliuden tavoite sen analysoimiseksi, kuinka teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista on siirtyä kohti sektorin laajempaa energia-autonomiata ja mitkä ovat ympäristö- ja ilmastohyödyt;***

- f) mahdollisuudet mitata yhdyskuntajäteveden käsittelystä vastaavan toimialan päästämiä suoria ja epäsuoria kasvihuonekaasupäästöjä, mukaan lukien muiden kuin 21 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen kasvihuonekaasujen päästöt, ja asettaa vaatimuksia todellisille mittauksille seurannan yhteydessä ottaen huomioon hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin vahvistamat yhdyskuntajäteveden käsittelystä vastaavan toimialan kasvihuonekaasupäästöjä koskevat uusimmat menetelmät;*
- g) jäsenvaltioiden tuottajille asettamien, 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen mahdollisesti erilaisten maksuosuuksien potentiaaliset vaikutukset sisämarkkinoiden toimintaan;*
- h) onko toteuttamiskelpoista ja asianmukaista kehittää laajennettu tuottajavastuujärjestelmä niitä tuotteita varten, joista aiheutuu per- ja polyfluorattuja akryyliyhdisteitä (PFAS-aineet) ja mikromuoveja yhdyskuntajätevesiin, erityisesti 21 artiklan seurantatietojen perusteella, jotka koskevat PFAS-aineita ja mikromuoveja yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen sisäänotto- ja purkuvaiheessa;*
- i) yhdyskuntajäteveden käsittelystä vastaavan toimialan mahdollisuus saavuttaa ilmastoneutraalius ja siihen tarvittava aika;*

j) onko mahdollista ja toteuttamiskelpoista asettaa unionin vähimmäistavoitteet lietteestä ja/tai yhdyskuntajätevedestä peräisin olevan typen uudelleenkäytölle ja kierrätykselle.

Komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kertomuksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun arvioinnin keskeisistä tuloksista **ja liittyy kertomukseen tarvittaessa asiaa koskevia lainsäädäntöehdotuksia.**

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimiseen tarvittavat tiedot.

31 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio antaa joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta. **Tämän kertomuksen perusteella komissio voi lähettää ennakkovaroituksia jäsenvaltioille, jotka eivät saavuta tai on vaara, etteivät ne saavuta, 3, 5, 6, 7, 8 ja 11 artiklan tavoitteita ja määräaikoja.**

32 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

1. Direktiivi 91/271/EY, sellaisena kuin se on muutettuna tämän direktiivin liitteessä VII olevassa A osassa luetelluilla säädöksillä, kumotaan ... [tämän direktiivin voimaantulopäivää seuraavan **31.** kuukauden ensimmäinen päivä] alkaen, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä VII olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä luetellut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.
2. ***Mayotten osalta*** 3 artiklan 1 kohtaa ja 6 artiklan 1 kohtaa sovelletaan 31 päivästä joulukuuta **2030 ja 3 artiklan 2 kohtaa ja 6 artiklan 3 kohtaa sovelletaan ... [tämän direktiivin voimaantulopäivää seuraavan 15. vuoden viimeinen päivä] alkaen.**
Neuvoston direktiivin 91/271/ETY 3 artiklan 1 a kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa kohtaa ja 4 artiklan 1 a kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa sovelletaan 30 päivään joulukuuta 2030 asti.
3. ***Rajoittamatta edeltävän alakohdan soveltamista,*** neuvoston direktiivin 91/271/EY 5 artiklaa sovelletaan edelleen ***vähintään*** 10 000 avl:n taajamista peräisin oleviin yhdyskuntajätevesiin seuraavasti:
 - a) ***31 päivään joulukuuta 2033 asti taajamissa, joiden ei tarvitse noudattaa 7 artiklan 3 kohdassa asetettuja vaatimuksia viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantulopäivä];***

- b) 31 päivään joulukuuta 2036 asti taajamissa, joiden ei tarvitse noudattaa 7 artiklan 3 kohdassa asetettuja vaatimuksia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2033;*
- c) 31 päivään joulukuuta 2039 asti taajamissa, joiden ei tarvitse noudattaa 7 artiklan 3 kohdassa asetettuja vaatimuksia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2036;*
- d) 31 päivään joulukuuta 2045 asti taajamissa, joiden ei tarvitse noudattaa 7 artiklan 3 kohdassa asetettuja vaatimuksia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2039;*
- e) 31 päivään joulukuuta 2053 asti taajamissa, joihin sovelletaan 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua poikkeusta.*

4. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä VIII olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

33 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava [...] artiklan sekä liitteiden [...] [viitataan artikloihin ja liitteisiin, joiden sisältöä on muokattu verrattuna kumottuihin direktiiveihin] noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan **30.** kuukauden viimeinen päivä] . Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle .

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuun direktiiviin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininta tehdään.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset **säännökset** kirjallisina komissiolle.

34 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sen [...] artiklaa ja liitteitä [...] [viitataan artikloihin ja liitteisiin, joita ei muuteta verrattuna kumottuun direktiiviin] sovelletaan ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan 24. kuukauden ensimmäinen päivä] alkaen.

35 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

YHDYSKUNTAJÄTEVESIÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

A osa

Keräysjärjestelmät

Keräysjärjestelmissä on otettava huomioon jäteveden käsittelyvaatimukset.

Keräysjärjestelmien suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa on käytettävä parasta saatavilla olevaa teknistä tietämystä liiallisia kustannuksia välttämällä ja kiinnittäen erityisesti huomiota seuraaviin seikkoihin:

- yhdyskuntajätevesien määrä ja ominaisuudet;
- ***jätevesien*** vuotojen, ***suotautumisen ja väärinliitetyn sisäänvirtauksen*** estäminen ***keräysjärjestelmiin;***
- rankkasateiden aiheuttamasta ylivuodoista aiheutuvan vesien pilaantumisen rajoittaminen ***ottaen huomioon 5 artiklan ja liitteen V asiaankuuluvat vaatimukset.***

B osa

Yhdyskuntajäteveden johtaminen puhdistamoista vastaanottavaan vesistöön

1. **Yhdyskuntajätevedenpuhdistamot** on suunniteltava tai muutettava sellaisiksi, että puhdistamolle tulevasta ja käsitellystä, vastaanottavaan vesistöön johdettavasta jätevedestä voidaan ottaa edustavat näytteet.
2. Tämän direktiivin 6, 7 ja 8 artiklassa tarkoitetun yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista **ja taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista** johdettavan jäteveden on täytettävä **tässä liitteessä olevassa** taulukossa 1 esitetyt vaatimukset.
3. Tämän direktiivin **7 artiklan 1 kohdassa** tarkoitetun yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan jäteveden **tai 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan** jäteveden on **2** kohdassa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi täytettävä tässä liitteessä olevassa taulukossa 2 esitetyt vaatimukset, **paitsi jos sovelletaan 7 artiklan 8 kohtaa.**
4. Tämän direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan jäteveden **tai 8 artiklan 4 kohdassa** tarkoitettujen **taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista** johdettavan jäteveden on täytettävä **tässä liitteessä** olevassa taulukossa 3 esitetyt vaatimukset.

5. ***Kantoainetta*** käyttävien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen vesien johtamislupiin ***ja/tai sääntelyyn on sisällytettävä***
- ***kuvaus yhdyskuntajätevedenpuhdistamossa käytetyistä kantoainetta sisältävistä teknologioista, mukaan lukien laitoksessa käytävän kantoaineen tyyppi ja määrä sekä kuvaus toimenpiteistä, joilla pyritään välttämään kantoainekappaleiden päätyminen ympäristöön;***
 - velvollisuus valvoa ja ehkäistä jatkuvasti kantoainekappaleiden ***päätymistä*** ympäristöön;
 - ***velvollisuus ilmoittaa viipymättä toimivaltaisille viranomaisille kaikista merkittävistä kantoainekappaleiden päästöistä vastaanottavaan vesistöön.***
6. Taulukoissa 1, 2 ja 3 vahvistettuja vaatimuksia ankarampia vaatimuksia sovelletaan, jos ne ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että vastaanottavien vesien laatu täyttää direktiivien 2000/60/EY, 2008/56/EY, 2008/105/EY ja 2006/7/EY vaatimukset **■** .
7. Yhdyskuntajätevesien purkupaikat on valittava mahdollisuuksien mukaan siten, että ***haitalliset*** vesistövaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

■

C osa

Seurannan ja tulosten arvioinnin menetelmät

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että sovellettava seurantamenetelmä täyttää kohdissa 2–5 säädetyt vaatimukset. ***Kaikkien analyysimenetelmien on tapauksen mukaan täytettävä suorituskkyä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka on määritelty direktiivissä 2009/90/EY ja muissa asiaankuuluvissa säännöissä.***

Muita kuin 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja menetelmiä voidaan käyttää, jos voidaan osoittaa, että niiden avulla saavutetaan samanlaiset tulokset.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle asianmukaiset tiedot käytettävästä seurantamenetelmästä.

2. Yhdyskuntajätevedenpuhdistamolta lähtevästä ja tarvittaessa puhdistamolle tulevasta jätevedestä on kerättävä virtaamaan suhteutetut tai aikaperusteiset 24 tunnin kokoomanäytteet samasta tarkasti määritellystä kohdasta. Mikroepäpuhtauksien seurannassa käytettävien aikaperusteisten näytteiden on oltava 48 tunnin näytteitä.

On noudatettava hyvää kansainvälistä laboratoriokäytäntöä, jolla pyritään vähentämään näytteiden muuttumista näytteenoton ja analysoinnin välillä.

3. Näytteiden vuotuinen vähimmäismäärä on määriteltävä puhdistamojen koon mukaan ja näytteet on otettava säännöllisin väliajoin seuraavasti:

1 000–9 999 avl:	Yksi näyte kuukaudessa (<i>ks. huomautus 1</i>)
10 000–49 999 avl:	Kaksi näytettä kuukaudessa Mikroepäpuhtauksien osalta yksi näyte kuukaudessa
50 000– 149 999 avl:	Yksi näyte viikossa Mikroepäpuhtauksien osalta kaksi näytettä kuukaudessa
vähintään 150 000 avl:	Kaksi näytettä viikossa Mikroepäpuhtauksien osalta kaksi näytettä kuukaudessa

Huomautus 1: Taajamissa, joissa toiminta on kausiluonteista, sallitaan enintään kahden kuukauden näyteenottoväli sillä ehdolla, että toiminnan huippukuukausina otetaan ylimääräisiä näytteitä. Vuoden aikana on otettava yhteensä 12 näytettä.

4. Käsitellyn **yhdyskunta**jäteveden oletetaan täyttävän vaatimukset, jos kukin vesinäytteistä mitattu muuttuja täyttää erikseen tarkasteltuna sitä koskevat vaatimukset seuraavasti:
- a) taulukossa 1 **ja taulukossa 3** määriteltyjen muuttujien osalta sellaisten näytteiden enimmäismäärä, jotka eivät vastaa pitoisuutta ja/tai poistotehoa koskevia vaatimuksia, täsmennetään taulukossa 4;

- b) taulukossa 1 esitettyjen muuttujien osalta enimmäispitoisuudet voivat tavanomaisissa toimintaolosuhteissa otetuissa näytteissä, jotka eivät täytä vaatimuksia, ylittyä enintään 100 prosentilla, lukuun ottamatta kiintoainetta, jonka pitoisuuden osalta voidaan hyväksyä ylitykset 150 prosenttiin asti;
- c) taulukossa 2 määriteltyjen muuttujien osalta näytteiden kunkin muuttujan vuotuisen keskiarvon on oltava taulukossa esitettyjen arvojen mukainen. ■ Sovelletaan pitoisuutta tai vähimmäispoistotehoa koskevia arvoja;
- d) taulukossa 3 määriteltyjen muuttujien osalta ***liitteessä I olevan C osan 3 kohdassa tarkoitettu näyteenotto tiheys tarkoittaa, että yksi näyte otetaan yhdyskuntajätevedenpuhdistamolle tulevasta jätevedestä ja yksi näyte otetaan yhdyskuntajätevedenpuhdistamolta lähtevästä jätevedestä sen varmistamiseksi, että liitteessä I olevassa taulukossa 3 olevaa vähimmäispoistotehoa noudatetaan. Kaikkien laskelmassa käytettyjen aineiden poistotehojen keskiarvoa on käytettävä sen arvioimiseksi, onko vaadittu 80 prosentin vähimmäispoistoteho saavutettu.***
5. Näytteet on otettava siten, että ne edustavat kuormitusta kuivakauden ***virtauksessa***. Veden laadun ääriarvoja ei oteta huomioon, jos ne johtuvat rankkasateiden aiheuttamista poikkeuksellisista tilanteista.
6. Ympäristöön johdettavaa lammikoitua jätevettä koskevat analyysit on tehtävä suodatetuista näytteistä; tällaisista vesistä otettujen suodattamattomien vesinäytteiden kiintoaineen kokonaispitoisuus saa kuitenkin olla enintään 150 mg/l.

Taulukko 1: Tämän direktiivin 6 artiklan soveltamisalaan kuuluvista yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavaa jätevettä koskevat vaatimukset. Pitoisuutta tai poistotehoa koskevia arvoja sovelletaan.

Muuttuja	Pitoisuus	Vähimmäispoistoteho (ks. huomautus 4)	Määrittäminen
Biokemiallinen hapenkulutus (BOD ₅ 20 °C:ssa) ilman nitrifikaatiota (ks. huomautus 1)	25 mg/l O ₂	70–90 40 6 artiklan 4 kohdan tapauksissa	Homogenoitu, suodattamaton, selkeyttämätön näyte. Liuenneen hapen määrittäminen ennen ja jälkeen 5 vuorokauden inkubointia 20 °C ± 1 °C:ssa pimeässä. Nitrifikaation estoaineen lisäys.
Kemiallinen hapenkulutus (COD) (ks. huomautus 2)	125 mg/l O ₂	75	Homogenoitu, suodattamaton, selkeyttämätön näyte. Kaliumdikromaatti
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä (ks. huomautus 2)	37 mg/l	75	EN 1484
Kiintoaine	35 mg/l (ks. huomautus 3)	90 (ks. huomautus 3)	– Edustavan näytteen suodatus 0,45 µm:n suodatinkalvolla. Kuivaus 105 °C:ssa ja punnitus – Edustavan näytteen sentrifugointi (vähintään 5 min keskikiihtyvyydellä 2 800–3 200 g), kuivaus 105 °C:ssa ja punnitus

Huomautus 1: Tämä muuttuja voidaan korvata orgaanisen hiilen kokonaismäärän (TOC) tai kokonaishapenkulutuksen (TOD) määrittämisellä, mikäli BOD₅:n ja korvaavan muuttujan välinen suhde voidaan määrittää.

Huomautus 2: Jäsenvaltioiden on mitattava joko kemiallinen hapenkulutus (COD) tai orgaanisen hiilen kokonaismäärä.

Huomautus 3: Tämä vaatimus on valinnainen.

Huomautus 4: Poistoteho lasketaan suhteessa puhdistamolle tulevaan kuormitukseen.

Taulukko 2: 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan jäteveden **tai 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan jäteveden** ravinteiden poistoa koskevat vaatimukset. **7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavaan jäteveeseen käytetään kumpaakin muuttujaa. 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin taajamiin** käytetään paikallisista olosuhteista riippuen **yhtä** tai kumpaakin muuttujaa. Pitoisuutta tai poistotehoa koskevia arvoja sovelletaan.

Muuttuja	Pitoisuus	Poistoteho vähintään prosenttia (ks. huomautukset 1 ja 2)	Määrittäminen
Kokonaisfosfori (ks. huomautus 4)	0,7 mg/l (10 000–150 000 avl) 0,5 mg/l (yli 150 000 avl)	87,5 mg/l (10 000–150 000 avl) 90 mg/l (yli 150 000 avl)	Molekyyliabsorptiospektrofotometria
Kokonaistyyppi (ks. huomautus 4)	10 mg/l (10 000–150 000 avl) 8 mg/l (yli 150 000 avl) (ks. huomautus 5)	80 (ks. huomautus 3)	Molekyyliabsorptiospektrofotometria

Huomautus 1: Poistoteho lasketaan suhteessa puhdistamolle tulevaan kuormitukseen tai taajamassa tuotettuun kuormitukseen, jos voidaan varmistaa samantasoinen ympäristönsuojelu.

Huomautus 2: Jos osa käsitellystä yhdyskuntajätevedestä käytetään maatalouden keinokasteluun, kyseisessä osassa olevat ravinteet voidaan sisällyttää puhdistamolle tulevan kuormituksen laskelmiin ja vähentää puhdistamolta johdettavan kuormituksen laskelmista.

Huomautus 3: Erityisistä paikallisista olosuhteista johtuvissa poikkeustilanteissa typen luonnollinen pidättyminen voidaan ottaa huomioon liitteessä I olevan B osan taulukossa 2 tarkoitetussa typen vähimmäispoistotehon laskennassa ... [tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan 20. vuoden viimeinen päivä] asti jäsenvaltioissa, joissa neuvoston direktiivin 91/271/EY liitteessä I olevassa taulukossa 2 tarkoitetussa typen vähimmäispoistotehon laskennassa on huomioitu typen luonnollinen pidättyminen ja joissa voidaan osoittaa, että osa yhdyskuntajätevedestä lähtöisin olevasta tpeestä voidaan hävittää vastaanottavissa vesistöissä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) jätevesipäästön hydraulisen viipymän keskiarvo on vähintään 1,5 vuotta ennen kuin se saavuttaa 7 artiklan 2 kohdassa määritellyn typelle alttiin alueen;**
- 2) voidaan varmistaa kokonaistypen muuttujan jatkuva seuranta- ja arviointiohjelma**
 - a) kaikkien yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen purkuvaiheessa ja tarvittaessa sellaisten vähintään 10 000 avl:n taajamien hulevesipäästöissä, jotka sijaitsevat 7 artiklan 2 kohdassa määritellyn typelle alttiin alueen vedenmuodostumisalueella; ja**
 - b) asianmukaisissa sisääntoissa, jotka sijaitsevat kyseisellä 7 artiklan 2 kohdassa määritellyllä alueella; sekä**

- c) edustavissa näytteenottopaikoissa vastaanottavissa vesistöissä ja olennaisissa vesimuodostumissa kyseisen 7 artiklan 2 kohdassa määritellyn alueen vedenmuodostumisalueella;*
- 3) saavutetaan taulukossa 2 esitetty typen vähimmäispoistoteho; tämä vähimmäispoistoteho lasketaan 2 alakohdassa tarkoitettua jatkuvasta seuranta- ja arviointiohjelmasta kerättyjen tietojen perusteella;*
- 4) voidaan osoittaa, että vedenmuodostumisalueen yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen typpipäästöt eivät ole haitallisia ympäristölle, luonnon monimuotoisuudelle ja ihmisten terveydelle eivätkä muuta ekosysteemiä;*
- 5) edellytyksen 2 c alakohdassa tarkoitettujen alueiden ravinnepitoisuus noudattaa direktiivin 2000/60/EY liitteessä V olevassa 1.2.1 kohdassa asetettua vaatimusta kyseisten alueiden hyvän ekologisen tilan määrittelemisestä;*
- 6) komissiolle ja naapurijäsenvaltioille, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa, raportoidaan 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti typen luonnollisen pidättymisen käytöstä sekä kaikista tarvittavista tekijöistä sen todistamiseksi, että edellä olevat edellytykset 1, 2, 3, 4 ja 5 täyttyvät.*

Huomautus 4: Tätä vaatimusta sovelletaan ... [tämän direktiivin hyväksymispäivä] olemassa oleviin yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin, jotka on velvoitettu noudattamaan 7 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja määräaikoja, ja 7 artiklan 3 kohdan mukaisiin taajamiin. Tämän direktiivin 32 artiklan 3 kohdan velvoitteita sovelletaan kyseisiin yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin, kunnes nämä määräajat on saavutettu.

Huomautus 5: Kun biologisen reaktorin poistoveden lämpötila on alle 12 °C, näytteenoton tulokset voidaan jättää pois tämän liitteen C osan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettusta vuotuisesta typen keskiarvosta, jos kaikki seuraavat voidaan osoittaa:

- 1) varmistetaan, että ympäristölle ei aiheudu haitallisia vaikutuksia;*
- 2) taulukossa 2 esitettyjen typen arvojen saavuttaminen edellyttäisi kohtuuttomia kustannuksia ja/tai kohtuutonta energiankulutusta.*

Kun biologisen reaktorin poistoveden lämpötila on alle 5 °C, näytteenoton tulokset voidaan jättää pois tämän liitteen C osan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettusta vuotuisesta typen keskiarvosta.

Taulukko 3: Tämän direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan jäteveden <i>tai 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista johdettavan jäteveden</i> mikroepäpuhtauksien poistoa koskevat vaatimukset.	
Indikaattorit	Vähimmäispoistoteho <i>suhteessa puhdistamolle tulevaan kuormitukseen</i>
Aineet, jotka voivat pilata vesiä pieninäkin pitoisuuksina (ks. huomautus 1)	80 % (ks. huomautus 2)

Huomautus 1: Seuraavien a ja b kohdassa tarkoitettujen orgaanisten aineiden pitoisuus on mitattava.

- a) Luokka 1 (erittäin helposti käsiteltävät aineet):
- i) amisulpridi (CAS-numero: 71675-85-9),
 - ii) karbamatsepiini (CAS-numero: 298-46-4),
 - iii) sitalopraami (CAS-numero: 59729-33-8),
 - iv) klaritromysiini (CAS-numero: 81103-11-9),
 - v) diklofenaakki (CAS-numero: 15307-86-5),
 - vi) hydroklooritiatsidi (CAS-numero: 58-93-5),
 - vii) metoprololi (CAS-numero: 37350-58-6),
 - viii) venlafaksiini (CAS-numero: 93413-69-5);

- b) Luokka 2 (helposti poistettavat aineet):
- i) bentsotriatsoli (CAS-numero: 95-14-7),
 - ii) kandesartaani (CAS-numero: 139481-59-7),
 - iii) irbesartaani (CAS-numero: 138402-11-6),
 - iv) 4-metyylibentsotriatsolin (CAS-numero: 29878-31-7) ja 5-metyylibentsotriatsolin (CAS-numero: 136-85-6) seos.

Huomautus 2: Poistoteho on laskettava **kuivakauden virtauksesta** vähintään kuuden aineen osalta. Luokkaan 1 kuuluvia aineita on oltava kaksi kertaa niin monta kuin luokkaan 2 kuuluvia aineita. Jos vähemmän kuin kuusi ainetta voidaan mitata riittävinä pitoisuuksina, toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa nimettävä muita aineita, joiden perusteella vähimmäispoistoteho voidaan laskea. Kaikkien laskelmassa käytettyjen **yksittäisten** aineiden **täsmällisten** poistotehojen keskiarvoa on käytettävä sen arvioimiseksi, onko vaadittu 80 prosentin vähimmäispoistoteho saavutettu.

Taulukko 4: **Näytteitä koskevat vaatimukset**

Kunakin vuonna otettu näytesarja	Sallittu enimmäismäärä näytteitä, jotka eivät täytä vaatimuksia
4–7	1
8–16	2
17–28	3
29–40	4
41–53	5
54–67	6
68–81	7
82–95	8
96–110	9
111–125	10
126–140	11
141–155	12
156–171	13
172–187	14
188–203	15
204–219	16
220–235	17
236–251	18
252–268	19
269–284	20
285–300	21
301–317	22
318–334	23
335–350	24
351–365	25

LIITE II

REHEVÖITYMISELLE ALTTIIT ALUEET

1. **Direktiivin 2008/56/EY tai direktiivin 2000/60/EY** nojalla rehevöitymiselle alttiiksi määriteltyjen Itämeren, Mustanmeren, ■ Pohjanmeren **ja** Adrianmeren vedenmuodostumisalueilla sijaitsevat alueet;
2. Makeavetiset luonnonjärvet, muut makeavetiset vesimuodostumat, suistot ja sellaiset rannikkovedet, jotka on todettu rehevöityneiksi tai jotka saattavat lähitulevaisuudessa rehevöityä, jollei suojelutoimiin ryhdytä.

Seuraavat ryhmät on otettava huomioon harkittaessa, mitä ravinnetta jäteveden käsittelyssä olisi jäteveden jatkokäsittelyn avulla vähennettävä:

- a) järvet ja sellaiset joet, jotka laskevat järviin/altaisiin/suljettuihin lahtiin, joissa veden vaihtuminen on todettu vähäiseksi ja joissa voi tapahtua ravinteiden rikastumista. Näillä alueilla jäteveden käsittelyyn tulisi sisältyä fosforin poisto, ellei voida osoittaa, että fosforin poistolla ei ole vaikutusta rehevöitymiseen. Suurten taajamien jätevesien osalta voidaan harkita myös typen poistoa;

- b) suistot, merenlahdet ja muut rannikkovedet, joissa veden on todettu vaihtuvan huonosti, tai joihin johdetaan suuria ravinnemääriä. Pienistä taajamista tulevalla kuormituksella on yleensä vain vähäinen merkitys tällaisilla alueilla, mutta suurten taajamien jätevesien käsittelyyn olisi sisällytettävä fosforin ja/tai typen poisto, ellei voida osoittaa, että poistolla ei ole vaikutusta rehevöitymiseen.
3. Juomaveden ottoon käytettävät makeat pintavedet, joiden nitraattipitoisuus voi olla suurempi kuin direktiivin (EU) 2020/2184 asiaa koskeissa säännöksissä on vahvistettu, *jollei* suojatoimenpiteitä toteuteta.
4. Alueet, joilla tarvitaan muiden unionin ympäristöalan säädösten noudattamiseksi tehokkaampaa käsittelyä kuin tämän direktiivin 7 artiklassa on säädetty, mukaan lukien erityisesti sellaiset direktiivin 2000/60/EY soveltamisalaan kuuluvat vesimuodostumat, joissa ei mahdollisesti pystytä säilyttämään tai saavuttamaan hyvää ekologista tilaa tai potentiaalia.
5. Muut alueet, joiden jäsenvaltiot katsovat olevan alttiita rehevöitymiselle.
-

LIITE III

LUETTELO LAAJENNETUN TUOTTAJAVASTUUN PIIRIIN KUULUVISTA TUOTTEISTA

1. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY¹ soveltamisalaan kuuluvat ihmisille tarkoitetut lääkkeet.
2. Kosmeettisista valmisteista 30 päivänä marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1223/2009² soveltamisalaan kuuluvat kosmeettiset valmisteet.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1223/2009, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kosmeettisista valmisteista (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 59).

LIITE *IV*

TEOLLISUUDENALAT

1. Maidonjalostus
 2. Hedelmä- ja vihannestuotteiden valmistus
 3. Virvoitusjuomien valmistus ja pullotus
 4. Perunanjalostus
 5. Lihateollisuus
 6. Panimot
 7. Alkoholien ja alkoholijuomien valmistus
 8. Eläinten rehun valmistus kasveista
 9. Gelatiinin ja liiman valmistus vuodista, nahoista ja luista
 10. Mallastehtaat
 11. Kalanjalostus
-

LIITE V

KOKONAISVALTAISTEN YHDYSKUNTAJÄTEVESIEN HALLINTASUUNNITELMIEN SISÄLTÖ

1. Analyysi lähtötilanteesta kyseisen taajaman keräysalueella, mukaan lukien vähintään seuraavat tiedot:
 - a) yksityiskohtainen kuvaus keräysjärjestelmien verkostosta, kyseisen verkoston yhdyskuntajätevesien ja hulevesien varastointi- **ja johtamiskapasiteetista** sekä nykyisestä yhdyskuntajätevesien käsittelykapasiteetista sateiden aikana;
 - b) **sekaviemärien osalta** dynaaminen analyysi yhdyskuntajätevesien virtauksista sateiden aikana **seurantatietojen tai** hydrologisten, hydraulisten ja veden laatua koskevien mallien perusteella, joissa otetaan huomioon uusimmat ilmastoennusteet, sekä arvio vastaanottaviin vesistöihin sateiden myötä päätyvästä epäpuhtauskuormituksesta **liitteessä I olevassa taulukossa 1 ja tarvittaessa taulukossa 2 tarkoitettujen muuttujien sekä mikromuovien ja olennaisten epäpuhtauksien osalta**;
 - c) **erillisviemärien osalta yksityiskohtainen kuvaus seurantavaatimuksista erillisten järjestelmien asianmukaisissa paikoissa, joissa hulevesien odotetaan 5 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla olevan pilaantuneita, jotta olennaisia ja toteuttamiskelpoisia toimenpiteitä voidaan määrittää tämän liitteen 3 kohdan vaatimusten mukaisesti.**

2. Tavoitteet rankkasateiden aiheuttamista ylivuodoista ■ aiheutuvan kuormituksen vähentämiseksi, mukaan lukien seuraavat:

a) ohjeellinen *ei-sitova* tavoite, jonka mukaan ■ rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen osuus edustaa *pieniä osuutta, joka ei saa ylittää kahta prosenttia*, vuosittain kerätystä yhdyskuntajätevesikuormituksesta kuivissa sääolosuhteissa laskettuna.

Tämä *ohjeellinen ei-sitova tavoite* on saavutettava viimeistään

i) 31 päivänä joulukuuta **2039** kaikissa taajamissa, joiden avl on vähintään 100 000;

ii) 31 päivänä joulukuuta **2045** kaikissa 5 artiklassa *tarkoitetuissa* taajamissa, joiden avl on vähintään 10 000;

b) *makromuovien asteittainen vähentäminen.*

3. Toimenpiteet, jotka toteutetaan 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi *tämän liitteen 2 kohdassa vahvistettujen määräaikojen mukaisesti* sekä *toimenpiteiden täytäntöönpanoaikataulu ja selvitys siitä, mitkä toimenpiteet on jo toteutettu ja mitkä on vielä toteutettava. Siihen on sisällytettävä myös selkeä erittely asiaankuuluvista toimijoista ja näiden vastuualueista kokonaisvaltaisen suunnitelman täytäntöönpanossa.*

4. Arvioidessaan 3 kohdan nojalla toteutettavia toimenpiteitä jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon ainakin seuraavat seikat:
- a) ennalta ehkäisevät toimenpiteet, joilla pyritään estämään puhtaan sadeveden pääsy keräysjärjestelmiin, mikä tarkoittaa muun muassa toimenpiteitä, joilla edistetään luonnollista vedenpidätystä tai sadeveden talteenottoa, sekä toimenpiteitä, joilla lisätään viheralueita **ja sinisiä alueita kaupunkialueilla rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen vähentämiseksi** tai rajoitetaan vettä läpäisemättömien pintojen määrää taajamissa;
 - b) toimenpiteet, joilla parannetaan nykyisen infrastruktuurin, kuten keräysjärjestelmien, varastointikapasiteetin ja yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen, hallinnointia ja optimoidaan niiden käyttöä, jotta voidaan varmistaa, että **käsittelemättömien yhdyskuntajätevesien tai pilaantuneiden hulevesien** päästäminen vastaanottaviin vesistöihin minimoidaan;
 - c) mahdolliset täydentävät lieventävät toimenpiteet, jos tällaisia tarvitaan 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien yhdyskuntajätevesien keräys-, varastointi- ja käsittelyinfrastruktuurin mukauttaminen, **kuten uusien kaupunkialueiden liittäminen erillisviemäriin tarvittaessa**, tai uusien infrastruktuurien rakentaminen, jolloin etusijalla ovat vihreät **ja siniset infrastruktuurit**, kuten kasvillisuuden peittämät ojat, käsittelykosteikot ja varastointilammikot, jotka on suunniteltu tukemaan biologista monimuotoisuutta. Veden uudelleenkäyttöä on tarvittaessa harkittava 5 artiklassa tarkoitettun kokonaisvaltaisen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelman laatimisen yhteydessä.
-

LIITE VI

YLEISÖLLE ANNETTAVAT TIEDOT

- 1) Toimivaltainen viranomainen ja yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelypalveluista vastaava(t) toiminnanharjoittaja(t), mukaan lukien tiedot toiminnanharjoittajien omistusrakenteesta ja niiden yhteystiedot.
- 2) Taajaman tuottama yhdyskuntajätevesien kokonaiskuormitus asukasvastinelukuna (avl) ilmaistuna sekä yksityiskohtaiset tiedot siitä, mikä osuus kuormituksesta (prosentteina)
 - a) kerätään ja käsitellään yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa;
 - b) käsitellään rekisteröidyissä kiinteistökohtaisissa järjestelmissä;
 - c) ei ole keräyksen tai käsittelyn piirissä.
- 3) Tarvittaessa perustelut sille, miksi tiettyä osuutta yhdyskuntajätevesistä ei kerätä tai käsitellä.
- 4) Tiedot taajamasta kuhunkin vastaanottavaan vesimuodostumaan johdetun yhdyskuntajäteveden laadusta, mukaan lukien seuraavat tiedot:
 - a) kunkin yhdyskuntajätevedenpuhdistamon ympäristöön päästämien 21 artiklassa tarkoitettujen epäpuhtauksien vuosittaiset keskipitoisuudet ja kuormitus;

- b) arvio kiinteistökohtaisten järjestelmien aiheuttamasta kuormituksesta liitteen I taulukoissa 1 ja 2 tarkoitettujen muuttujien osalta;
- c) **yli 10 000 avl:n taajamissa** arvio sekaviemärien kautta johdettujen jätevesien ja rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen aiheuttamasta kuormituksesta liitteen I taulukoissa 1 ja 2 tarkoitettujen muuttujien osalta.
- 5) Kaikki vuotuiset investointi- ja toimintakustannukset eriteltyinä keräys- ja käsittelykustannuksiin, vuotuiset kokonaiskustannukset, jotka liittyvät henkilöstöön, energiaan, tarvikkeisiin, hallintoon ja muihin kustannuksiin, sekä keskimääräiset vuotuiset investointi- ja toimintakustannukset kerätyn ja käsitellyn yhdyskuntajäteveden kuutiometriä kohti **sekä keskimääräistä kotitaloutta kohti, jos kustannukset katetaan kokonaan tai osittain vesimaksujärjestelmällä, tai muussa tapauksessa taajamaa kohti.**
- 6) Tiedot siitä, miten 5 kohdassa tarkoitettut kustannukset katetaan, ja jos kustannukset katetaan tariffijärjestelmällä, tiedot joko kerättyjen ja käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien kuutiometrikohtaisen hinnan tai toimitetun veden kuutiometrikohtaisen hinnan kustannusrakenteesta, johon sisältyvät kiinteät ja muuttuvat kustannukset sekä erittely kustannusten jakautumisesta keräys-, käsittely-, hallinto- ja muiden kustannusten välillä.
- 7) Yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyinfrastruktuuria koskevat investointisuunnitelmat taajamatasolla, niiden ennakoitua vaikutuksia yhdyskuntajätevesipalvelujen maksuihin sekä tavoitellut taloudelliset ja yhteiskunnalliset hyödyt.

- 8) Seuraavat tiedot kunkin **vähintään 10 000 avl:n** yhdyskuntajätevedenpuhdistamon osalta:
- a) käsitelty kokonaiskuormitus (avl) ja yhdyskuntajätevesien käsittelyyn tarvittu energia (kWh yhteensä ja kuutiometriä kohti);
 - b) vuosittain tuotetun uusiutuvan energian kokonaismäärä (GWh/vuosi) ja erittely energialähteen mukaan.

- 9) Yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyinfrastruktuurien, **joiden avl on vähintään 10 000**, toiminnasta kussakin taajamassa vuosittain syntyvät tai vältetyt **suorat** kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt (**hiilidioksidiekvivalenttitonneina**) sekä, **jos** ne ovat saatavilla, **etenkin** kyseisten infrastruktuurien rakentamisen aikana syntyneet **epäsuorat** kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt (**hiilidioksidiekvivalenttitonneina**).
- 10) Yhteenveto tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista asioista tehtyjen valitusten luonteesta ja määrästä sekä yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen toiminnanharjoittajien antamista vastauksista.
- 11) ***Kuluttajille on perustellusta pyynnöstä annettava pääsy 10 vuotta kattaviin 2, 4, 8 ja 9 kohdan mukaisiin historiallisiin tietoihin aikaisintaan ... [direktiivin voimaantulopäivä].***
-

LIITE VII

A osa

Kumottu direktiivi
ja luettelo sen muutoksista
([19] artiklassa tarkoitettu/tarkoitettut)

Neuvoston direktiivi 91/271/ETY (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40)	
Komission direktiivi 98/15/EY (EYVL L 67, 7.3.1998, s. 29)	
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1)	vain liitteessä III oleva 21 kohta
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1137/2008 (EUVL L 311, 21.11.2008, s. 1)	vain liitteen 4.2 kohta
Neuvoston direktiivi 2013/64/EU (EUVL L 353, 28.12.2013, s. 8)	vain 1 artikla

B osa

Määräajat saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä

Direktiivi	Määräpäivä saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä
91/271/EY	30 päivä kesäkuuta 1993
98/15/EY	30 päivä syyskuuta 1998
2013/64/EY	31 päivä joulukuuta 2018: 1 artiklan 1, 2 ja 3 kohta 30 päivä kesäkuuta 2014: 1 artiklan 5 kohdan a alakohta 31 päivä joulukuuta 2014: 1 artiklan 5 kohdan b alakohta

LIITE VIII

Vastaavuustaulukko

Direktiivi 91/271/EY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artikla
2 artiklan johdantokappale	2 artiklan johdantokappale
2 artiklan 1–4 alakohta	2 artiklan 1–4 alakohta
–	2 artiklan 5 ja 6 alakohta
2 artiklan 5 alakohta	2 artiklan 7 alakohta
–	2 artiklan 8 ja 9 alakohta
2 artiklan 6 alakohta	2 artiklan 10 alakohta
2 artiklan 8 alakohta	2 artiklan 12 alakohta
–	2 artiklan 13 ja 14 alakohta
2 artiklan 10 alakohta	2 artiklan 15 alakohta
2 artiklan 11 alakohta	2 artiklan 16 alakohta
–	2 artiklan 17–25 alakohta
3 artiklan 1 kohta	3 artiklan 1 kohta
–	3 artiklan 2 kohta
3 artiklan 2 kohta	3 artiklan 3 kohta
3 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	4 artiklan 1 kohta
–	4 artiklan 2 kohta
–	4 artiklan 3 kohta
–	4 artiklan 4 kohta
–	4 artiklan 5 kohta
–	5 artikla
4 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
–	6 artiklan 3 kohta
–	6 artiklan 4 kohta
4 artiklan 4 kohta	6 artiklan 5 kohta
–	7 artiklan 1 kohta
–	7 artiklan 2 kohta

Direktiivi 91/271/EY	Tämä direktiivi
5 artiklan 2 kohta	7 artiklan 3 kohta
–	7 artiklan 7 kohta
5 artiklan 4 kohta	7 artiklan 8 kohta
5 artiklan 5 kohta	7 artiklan 9 kohta
5 artiklan 7 kohta	7 artiklan 10 kohta
–	8 artikla
–	9 artikla
–	10 artikla
–	11 artikla
9 artikla	12 artiklan 1 kohta
–	12 artiklan 3 kohta
10 artikla	13 artikla
11 artiklan 1 kohta	14 artiklan 1 kohta
–	14 artiklan 2 kohta
–	14 artiklan 3 kohta
11 artiklan 3 kohta	14 artiklan 4 kohta
–	15 artiklan 1 kohta
12 artiklan 2 kohta	15 artiklan 2 kohta
12 artiklan 3 kohta	15 artiklan 3 kohta
–	16 artikla
–	17 artikla
–	18 artikla
–	19 artikla
–	20 artikla
15 artiklan 1 kohta	21 artiklan 1 kohta
–	21 artiklan 2 kohta
–	21 artiklan 3 kohta
–	22 artikla

Direktiivi 91/271/EY	Tämä direktiivi
17 artiklan 1 kohta	23 artiklan 1 kohta
–	23 artiklan 2 kohta
–	23 artiklan 3 kohta
–	23 artiklan 4 kohta
–	24 artikla
–	25 artikla
–	26 artikla
–	27 artikla
18 artikla	28 artikla
–	29 artikla
–	30 artikla
–	31 artikla
–	32 artikla
19 artikla	33 artikla
–	34 artikla
20 artikla	35 artikla
Liite I	Liitteessä I oleva A osa
Liitteessä I oleva B osa	Liitteessä I oleva B osa
Liitteessä I oleva C osa	Liitteessä I oleva C osa
Liitteessä I oleva D osa	Liitteessä I oleva D osa
Liite II	Liite II
–	Liite III
Liite III	Liite IV
–	Liite V
–	Liite VI
–	Liite VII
–	Liite VIII